

Volgnummer: R 11200

Programmabegroting 2012

Inhoudsopgave programmabegroting 2012

Blz.

1. Aanbiedingsbrief
2. Programmaplan
 - Programma 1 Bestuur
 - Programma 2 Burgerdiensten
 - Programma 3 Openbare orde en veiligheid
 - Programma 4 Openbare ruimte
 - Programma 5 Economie
 - Programma 6 Onderwijs en kinderopvang
 - Programma 7 Cultuur, recreatie en sport
 - Programma 8 Inkomensvoorzieningen
 - Programma 9 Zorgvoorzieningen
 - Programma 10 Milieu
 - Programma 11 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
 - Programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien
3. Paragrafen
 - Paragraaf Lokale heffingen
 - Paragraaf Weerstandsvermogen
 - Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
 - Paragraaf Financiering
 - Paragraaf Bedrijfsvoering
 - Paragraaf Verbonden partijen
 - Paragraaf Grondbeleid
4. Financiële begroting – overzicht baten en lasten
 - 4.1 Baten, lasten en saldi per programma
 - 4.2 Incidentele baten en lasten
 - 4.3 Globale analyse verschillen
5. Financiële begroting – financiële positie
 - 5.1 Ramingsgrondslagen
 - 5.2 Investerings
 - 5.3 Leningen
 - 5.4 Reserves
 - 5.5 Voorzieningen
6. Vaststellingsbesluit
7. Bijlagen
 - 7.1 Investeringsplan
 - 7.2 Staat van reserves en voorzieningen

1. Aanbiedingsbrief

gemeente
Werkendam

de Gemeenteraad van Werkendam

onderwerp
Aanbiedingsbrief bij de Begroting 2012

datum verzonden
oktober 2010

uw brief (datum / kenmerk)

Geachte leden van de Gemeenteraad,

ons kenmerk

Inleiding

bijlage(n)

Voor u ligt de Begroting 2012, inclusief de Meerjarenbegroting 2013-2015. Deze begroting is tot stand gekomen in onzekere economische tijden, in Europa en Nederland, die gevolgen hebben voor de financiële mogelijkheden van gemeenten.

behandeld door

Het bewustzijn hiervoor is alom tegenwoordig, maar wat de gevolgen exact zullen zijn in 2012 en later is nog ongewis.

unit
middelen

Ook bestaat er nog veel onduidelijkheid over de financiële vertaling van het bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten en over de financiële gevolgen van diverse bezuinigingsmaatregelen van het Rijk voor de gemeente Werkendam.

telefoonnummer

Het opstellen van een begroting is in deze omstandigheden extra lastig.

e-mail

Ondanks het financiële zware weer kunnen wij met behoud van de ambities van het coalitieprogramma toch een op termijn sluitende begroting presenteren. Hiervoor dient wel invulling te worden gegeven aan de ombuigingsvoorstellen.

De Begroting 2012 geeft allereerst de doorrekening van het bestaand beleid voor de jaren 2012 tot en met 2015. Hieraan worden toegevoegd de gevolgen van de ombuigingsbesluitvorming en de actualisatie van het begrotingsbeeld. Ook de gevolgen van de septembercirculaire 2011 zijn hierin verwerkt.

Zo ontstaat het actueel begrotingstekort voor de jaren 2012 tot en met 2015 en daarmee is ook duidelijk wat de nieuwe ombuigingstaakstelling is.

In het vervolg van deze aanbiedingsbrief wordt de door ons college voorgestelde aanpak van het actuele begrotingstekort uitgewerkt.

Deze begroting 2012 met aanbiedingsbrief vormt daarmee het sluitstuk van een omvangrijk traject. Met deze begroting kan verder gewerkt worden aan het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving, het sociale gezicht en de dienstverlening naar de burger. De traditie van een solide financieel beleid blijft overeind. Voor een op termijn sluitende begroting komen de ombuigingen in 2012 concreet tot uitvoering.

Risico's uit decentralisatie en bestuursakkoord/afspraken.

De uitkomsten van de rijksbijdragen voor 2012 en de komende jaren zijn slechts gedeeltelijk in beeld. Met name de gevolgen van de decentralisatie van rijkstaken zijn ongewis. Vooral nog wordt er echter van uit gegaan dat de decentralisaties voor onze gemeente budgettair neutraal uitpakken. Nadrukkelijk wijzen wij op de financiële risico's die zich kunnen voordoen, met name bij de opheffing van de openeind-regelingen zoals Wwb en Wmo en de rijksdecentralisaties rond jeugdzorg en Awbz. Zodra de financiële gevolgen van de decentralisatie van wetgeving vanuit het rijk voor de meerjaren begroting duidelijk zijn, zullen wij die aan u voorleggen.

In het Bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten is onder meer afgesproken om de normeringssystematiek voor het gemeentefonds te herstellen. Met deze 'samen de trap op en samen de trap af'-methode wordt de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds afgeleid. Vanwege de gevolgen van de financieel-economische crisis is deze systematiek in de jaren 2009-2011 buiten werking gesteld. Vanaf 2012 wordt deze systematiek weer hersteld. Bezuinigingen bij het Rijk hebben daarmee directe gevolgen voor de algemene uitkering. Vooral nog kan ervan worden uitgegaan dat de goedgekeurde bezuinigingen (landelijk € 18 miljard) in de actuele berekening van de algemene uitkering (cijfers september-circulaire 2011) zijn verwerkt. Nieuwe, aanvullende bezuinigingen door het Rijk vormen echter een risico voor het meerjarig financieel perspectief van onze gemeente.

Begroting 2012 en Meerjarenperspectief 2013-2015

Doorwerking van bestaand beleid en verwerking van de actuele inzichten leidt tot het volgende financiële beeld voor de jaren 2012-2015.

Tabel 1. Financieel beeld 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
1. Begrotingssaldo primitieve begroting	-405.495	+144.408	+866.757	+1.042.215
2. Ombuigingstaakstelling	-525.000	-950.000	-1.125.000	-1.125.000
3. Begrotingssaldo primaire begroting exclusief ombuigingstaakstelling	-930.495	-805.592	-258.243	-82.785
Actualisatie begrotingsbeeld				
4. Kapitaallasten nieuw IP (cf. Kadernota 2012)	55.969	-6.043	-104.306	-149.551
5. Heroverweging stortingen in diverse reserves (uit Aanbiedingsbrief 2011)				
- reserve WMO		100.000	100.000	
- reserve egalisatie afvalstoffenheffing	110.000	10.000		
- reserve Bestuursakkoord 2010-2014	200.000	100.000	100.000	
6. Doorwerking resultaat Tweede bestuurs-rapportage 2011	-87.875	-85.475	-85.475	-85.475
7. Effecten septembercirculaire 2011	-90.759	-90.420	-1.649	7.328
8. Actueel begrotingstekort / benodigde ombuigingen	743.160	777.530	249.673	310.483

Toelichting op tabel 1.

Regel 1.

De mutaties sinds de Kadernota 2012 leiden in de jaren 2012-2015 tot een begrotingstekort in 2012 van ruim € 400.000. Vanaf 2013 is sprake van een begrotingsoverschot oplopend tot ruim € 1.000.000 in 2015. In deze bedragen zijn echter de bestaande ombuigings-taakstellingen zoals opgenomen in de Kadernota 2012, verdisconteerd.

Dat wil zeggen dat er in deze cijfers van wordt uitgegaan dat de ombuigingstaakstellingen volledig worden gerealiseerd.

Voor 2012 betekent dit dat na inboeking van de ombuigingstaakstelling ad € 525.000 er door de nieuwe ontwikkelingen desondanks nog sprake is van een begrotingstekort van ruim € 400.000. Voor 2015 resulteert ten gevolge van de ingeboekte ombuigingstaakstelling ad € 1.125.000 een begrotingsoverschot van ruim € 1 miljoen. Naar verwachting kantelt gedurende de meerjarenperiode het eindresultaat van negatief naar positief.

De stijging van het tekort in 2012 wordt veroorzaakt door onder meer stortingen in diverse reserves op basis van de Aanbiedingsbrief 2011 alsmede een neerwaarts bijgesteld resultaat op de grondexploitatie. Het positieve beeld vanaf 2013 is met name het gevolg van de nieuwste raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Vanwege de onzekerheden ten tijde van de Kadernota 2012 is de raming voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds niet geactualiseerd, maar is uitgegaan van de raming zoals die gold ten tijde van de Begroting 2011. In die oude raming werd rekening gehouden met een korting op de algemene uitkering die op liep tot 6% structureel vanaf 2014.

Deze korting is naar zich laat aanzien nu van tafel. De gevolgen van de septembercirculaire 2011 worden behandeld onder regel 7.

Regel 2.

Deze regel geeft de ombuigingstaakstelling weer zoals die voor de diverse jaren was opgenomen in de Kadernota 2012. Voor de zuiverheid van het beeld worden de oorspronkelijke ombuigingstaakstellingen uit de cijfers geëlimineerd.

Regel 3.

Wanneer de ombuigingstaakstelling van het begrotingssaldo afgezonderd wordt, resulteert in de jaren 2012-2015 een begrotingstekort, dat van ruim € 930.000 in 2012 afloopt tot ruim € 80.000 euro in 2015. In het geval de eerder bepaalde ombuigingstaakstellingen niet worden meegenomen, is er meerjarig sprake van een (aflopend) begrotingstekort.

Regel 4.

In de Kadernota 2012 is aangegeven dat nog rekening moet worden gehouden met de kapitaallasten die het gevolg zijn van nieuwe investeringen (op basis van het geactualiseerde Investeringsplan 2011-2015) zoals eerder in de Kadernota 2012 aangegeven.

Het Investeringsplan 2012-2015 is als bijlage opgenomen bij deze begroting en is qua financiële uitkomst niet gewijzigd ten opzichte van de versie die bij de Kadernota 2012.

Regel 5.

Uit de Aanbiedingsbrief bij de Begroting 2011-2014 vloeien enkele aanpassingen voort in enkele reserves. Overwogen kan worden deze aanpassingen niet door te voeren en op deze wijze kan het ontstane begrotingstekort worden verminderd.

De reserve Egalisatie afvalstoffenheffing ontwikkelt zich positiever dan geraamd en is inmiddels zodanig van omvang dat extra storting niet noodzakelijk is. Ook kan gesteld worden dat de reserve WMO op basis van de huidige inzichten van voldoende omvang is.

De storting in de reserve Bestuursakkoord 2010-2014 is het gevolg van een technische correctie die in de Aanbiedingsbrief 2011 is opgenomen. De omvang van deze reserve is echter voldoende van omvang, zodat overwogen kan worden de extra storting achterwege te

laten. Het niet doorvoeren van deze aanpassingen in de genoemde reserves verkleint het begrotingstekort in met name de jaren 2012 en 2013.

Regel 6

Tweede Tussenrapportage 2011

Zoals de Eerste Tussenrapportage 2011 is geïntegreerd in de Kadernota 2012, wordt nu de Tweede Tussenrapportage 2011 in de Begroting 2012 geïntegreerd (als bijlage opgenomen). In deze regel zijn de financiële gevolgen van de structurele doorwerking van de Tweede tussenrapportage 2011 weergegeven. Samengevat is het beeld als volgt:

	2011	2012	2013	2014	2015
Resultaat Tweede tussenrapportage 2011	- 487.293	-85.475	-85.475	-85.475	-85.475

De belangrijkste oorzaken die in dit resultaat ten grondslag liggen zijn de volgende.

Voor 2011 zijn de overwegend als incidenteel aan te merken onderdelen:

- Lagere secretarieleges ten gevolge van tijdelijke terugbetaling van leges identiteitskaarten (€ 67.000);
- Lagere havengelden door teruglopende bezetting (€ 175.000);
- Neerwaartse bijstelling van rijksbudget bijstandsverlening (€ 76.000);
- Hogere aanvragen schuldhulpverlening (€ 37.000);
- Terugloop aanvragen omgevingsvergunning (€ 50.000).

De voor deze aanbiedingsbrief met name van belang zijnde structurele doorwerking wordt met name veroorzaakt de neerwaartse bijstelling van het rijksbudget bijstandsverlening voor afgerond € 77.000.

De structurele doorwerking is voor 2012 tot en met 2015 meegenomen in het financiële beeld. Voor 2011 stellen wij voor om het tekort ad. € 487.293 af te dekken uit de reserve 'Opvang financieel-economische crisis'.

Gelet op de vele onzekerheden die in het verdere verloop van 2011 nog hun invulling krijgen willen wij op deze plaats waarschuwen voor een overschatting van de voorspellende waarde van de uitkomsten van deze Tweede tussenrapportage voor het jaarrekeningresultaat. Het bevorderen van het financieel bewustzijn is voor het college een punt van aandacht met daarbij oog voor de verfijning en verbetering van de (financiële) rapportages.

Regel 7

De septembercirculaire gemeentefonds 2011 is verschenen op 20 september j.l. Het is mogelijk gebleken de effecten hiervan op de hoogte van de algemene uitkering te berekenen en de resultaten in deze aanbiedingsbrief mee te nemen.

Samengevat is het beeld ten opzichte van de cijfers uit de mei-circulaire als volgt:

Tabel 2. Ontwikkeling algemene uitkering uit het gemeentefonds

	2011	2012	2013	2014	2015
Algemene uitkering volgens mei-circulaire 2011	20.070.024	20.377.525	20.614.882	20.920.505	20.775.912
Algemene uitkering volgens september-circulaire 2011	20.179.917	20.286.766	20.524.462	20.918.856	20.783.240
Wijziging	+109.893	-90.759	-90.420	-1.649	7.328

Aan de verschillen liggen meerdere redenen ten grondslag die uiteindelijk resulteren in een marginale bijstelling.

Voor 2011 valt de uitkering naar verwachting ruim € 100.000 hoger uit. Deze stijging is opgenomen in het resultaat van de Tweede tussenrapportage 2011.

De negatieve bijstellingen voor 2012 e.v. vallen in het licht van de sombere verwachtingen nog enigszins mee.

Regel 8.

Na verwerking van de hierboven beschreven mutaties resulteert een actueel begrotingstekort van ruim € 740.000 in 2012, aflopend tot afgerond bijna € 310.000 in 2015.

Met dit saldo wordt de indicatie voor de nieuwe ombuigingstaakstelling verkregen die dit actueel begrotingstekort zal moeten leiden tot een op termijn materieel sluitende begroting.

Ombuigingen

De bij de Kadernota 2012 geïnterpreteerde ombuigingsvoorstellen komen vanzelfsprekend aan snee bij de concrete invulling van het begrotingstekort. Dit overzicht is in Tabel 4 opgenomen.

Tabel 3. Ombuigingsvoorstellen Kadernota 2012

	2012	2013	2014	2015
Realiseerbare ombuigingen				
<u>Prioriteit 1</u>				
a. Verkoop Intergas (deels)	131.685	138.269	145.182	152.441
b. Herijking bijdrage LVHA ¹	50.000	50.000	50.000	50.000
c. Verkoop Kasteel Dussen	0	58.000	58.000	58.000
d. Loket Altena (kostendoorberekening) ²	57.000	85.000	85.000	85.000
Subtotaal prioriteit 1	238.685	331.269	338.182	345.441
<u>Prioriteit 2</u>				
a. Baten leges APV	54.000	54.000	54.000	54.000
b. Bezuiniging op organisatie	200.000	200.000	300.000	300.000
c. Wegen, straten en pleinen ('grijs')	100.000	200.000	200.000	200.000
d. Wegen, straten en pleinen ('groen')	100.000	100.000	100.000	100.000
e. Bouwvergunningen (meeropbrengst)	50.000	50.000	50.000	50.000
Subtotaal prioriteit 2	504.000	604.000	704.000	704.000
Totaal realiseerbare ombuigingen	742.685	935.269	1.042.182	1.049.441
Niet direct te realiseren ombuigingen				
<u>Prioriteit 1</u>				
1. Verkoop Intergas (deels)	48.315	41.731	34.818	27.559
1. Herwaardering activa (vastgoed)	25.000	25.000	25.000	25.000
1. Onderwijs (huisvesting)	85.000	85.000	85.000	85.000
1. Begrotingscorrectie havengelden	68.000	68.000	68.000	68.000
1. Investerings tractie buitendienst	15.000	15.000	15.000	15.000
1. Openluchtrecreatie (bijdragen VVV LVHA)	0	0	0	25.000
1. Begrotingscorrectie bibliotheekwerk	30.000	30.000	30.000	30.000
2. Openbare verlichting ('s nachts minder licht)	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal niet direct te realiseren ombuigingen	296.315	289.731	282.818	300.559
<i>Totaal ombuigingsvoorstellen prioriteit 1</i>	<i>510.000</i>	<i>596.000</i>	<i>596.000</i>	<i>621.000</i>
<i>Totaal ombuigingsvoorstellen prioriteit 2</i>	<i>529.000</i>	<i>629.000</i>	<i>729.000</i>	<i>729.000</i>

¹ Het aanvankelijke bedrag van € 15.000 kan op basis van nadere informatie verhoogd worden tot € 50.000.

² Deze ombuiging wordt opgebouwd in een periode van drie jaar (vanaf 2011) Voor 2012 wordt daarom 33% minder aangehouden.

Voorstel ombuigingen

Om te komen tot een materieel sluitende begroting dienen er concrete bezuinigingsbesluiten door de gemeenteraad genomen te worden.

Conform afspraak komen eerst alleen de voorstellen met prioriteit 1 en 2 in aanmerking. Bij de nadere financieel-technische uitwerking van de geïnventariseerde ombuigingsvoorstellen is gebleken dat een aantal voorstellen niet geheel of niet direct ingevuld kon worden. Deze voorstellen zijn in de tabel apart zichtbaar gemaakt onder 'niet direct te realiseren ombuigingen'.

De ombuigingsvoorstellen met prioriteit 3 (voornamelijk ingrepen in het sociaal-maatschappelijk domein met relatief grote effecten) kunnen volledig buiten beschouwing gelaten worden, gelet op de geschetste financiële positie.

De door ons gevolgde gedachtegang houdt in dat wordt omgebogen tot een bedrag waarmee het cumulatieve begrotingstekort wordt afgedekt.

Vanaf 2012 wordt daarmee afgerond het gemiddeld benodigde bedrag omgebogen.

Per jaar wordt het na de ombuiging resterende begrotingssaldo onttrokken dan wel toegevoegd aan de reserve 'Opvang gevolgen financieel-economische crisis'. Over de gehele planperiode verloopt deze operatie voor deze reserve met een per saldo onttrekking van € 27.000 nagenoeg neutraal.

Wij stellen concreet voor om de nieuwe bezuinigingstaakstelling in te vullen met de volgende maatregelen:

Tabel 4. Gekozen ombuigingen

	2012	2013	2014	2015
Realiseerbare ombuigingen				
<u>Prioriteit 1</u>				
a. Verkoop Intergas (deels)	131.685	138.269	145.182	152.441
b. Herijking bijdrage LVHA ³	50.000	50.000	50.000	50.000
c. Verkoop Kasteel Dussen	0	58.000	58.000	58.000
d. Loket Altena (kostendoorberekening)	57.000	85.000	85.000	85.000
Subtotaal prioriteit 1	238.685	331.269	338.182	345.441
<u>Prioriteit 2</u>				
b. Bezuiniging op organisatie (gedeeltelijk)	100.000	100.000	100.000	100.000
d. Wegen, straten en pleinen ('groen')	100.000	100.000	100.000	100.000
Subtotaal prioriteit 2	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal voorgestelde ombuigingen	438.685	531.269	538.182	545.441

Toelichting voorstel:

In dit voorstel worden uit de groep Realiseerbare ombuigingen alle posten met prioriteit 1 doorgevoerd. Deze posten kunnen zonder meer direct doorgevoerd worden en behoeven wat ons betreft na de bespreking bij de Kadernota 2012 geen discussie meer.

Uit de posten met prioriteit 2 worden de bezuiniging op wegen, straten en pleinen (onderdeel 'groen') en de bezuiniging op de organisatie gedeeltelijk doorgevoerd.

De ombuiging wegen, straten en pleinen ('groen') kan gerealiseerd worden door een verder voortschrijdende efficiency, de inzet van het werkvoorzieningsschap en het meer werken vanuit beeldkwaliteit.

De bezuiniging op wegen, straten en pleinen (onderdeel 'grijs') is moeilijk te realiseren.

³ Het aanvankelijke bedrag van deze ombuiging ad. € 15.000 kan op basis van nadere informatie verhoogd worden tot € 50.000.

Dit in weerwil van de constatering in de gehouden benchmark waaruit zou blijken dat Werkendam substantieel meer geld besteedt in de openbare ruimte dan vergelijkbare gemeenten. De storting in de voorziening reconstructies wegen is al bevroren. Een taakstellende bezuiniging daarop stapelen zou grote impact hebben.

De binnen onze gedachtegang noodzakelijke bezuinigingen worden met de gekozen ombuigingen gerealiseerd.

Vergelijking actueel begrotingstekort met gekozen ombuigingen

De vergelijking tussen het actueel begrotingstekort en de gekozen ombuigingen geeft cijfermatig per jaar het volgende beeld te zien:

Tabel 5. Beeld actueel begrotingstekort <-> dekkingsvoorstel

	2012	2013	2014	2015
A. Actueel begrotingstekort / benodigde ombuigingen	743.160	777.530	249.673	310.483
B. Voorstel invulling ombuigingen (structureel)	438.685	531.269	538.182	545.441
C. Dekking ombuigingen uit reserve (incidenteel)	304.475	246.261	0	0
D. Begrotingssaldo na invulling ombuigingen/ Toevoegen aan reserve	0	0	+288.509	+234.958

Over de gehele lijn worden de tekorten en overschotten nagenoeg via de reserve 'Opvang financieel economische crisis geëgaliseerd.

De overschotten in de jaren 2014-2015 bieden de noodzakelijke marge die nodig zou kunnen zijn als op een later moment het cijferbeeld neerwaarts bijgesteld wordt.

Daarnaast blijft de reserve beschikbaar voor het opvangen van onder andere mogelijke neerwaartse ontwikkelingen in het gemeentefonds en de decentralisatie van rijkstaken.

Tot slot

Voor u ligt de Programmabegroting 2012, inclusief de Meerjarenramingen 2013-2015. Samenvattend resulteert voor 2012 het volgende beeld, inclusief de in deze aanbiedingsbrief opgenomen aanpassingen:

Tabel 6. Totaaloverzicht begroting 2012 per programma

Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Bestuur	2.919.563	150.000	-2.769.563
2. Burgerdiensten	1.445.189	769.986	-675.203
3. Openbare orde en veiligheid	1.831.988	14.723	-1.817.265
4. Openbare ruimte	5.854.160	78.077	-5.776.083
5. Economie	1.250.144	713.582	-536.562
6. Onderwijs en kinderopvang	5.554.878	1.885.525	-3.669.353
7. Cultuur, recreatie en sport	4.244.615	232.561	-4.012.054
8. Inkomensvoorzieningen	6.598.626	4.522.662	-2.075.964
9. Zorgvoorzieningen	5.718.428	997.356	-4.721.072
10. Milieu	5.931.591	5.959.148	27.557
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	9.743.159	8.847.300	-895.859
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.626.261	27.804.522	26.178.261
Totaal	52.718.602	51.975.442	-743.160

Bijlage 1. Tweede Tussenrapportage 2011

I. Inleiding

De Tweede Tussenrapportage 2011 wordt tegelijkertijd met de Begroting 2012 aan uw Raad voorgelegd. Beide stukken zijn in financieel opzicht met elkaar verbonden. Over beide voorstellen wordt evenwel uw separate besluitvorming gevraagd.

De Tweede Tussenrapportage 2011 gaat in op de financiële wijzigingen ten opzichte van de stand bij de Kadernota 2012 (waarin geïntegreerd de Eerste Tussenrapportage 2011). In paragraaf II wordt het actuele financiële beeld geschetst en worden de mutaties toegelicht. Paragraaf III tot slot bevat de voorstellen die aan uw Raad worden voorgelegd.

II. Financieel beeld 2011

De mutaties in de Tweede Tussenrapportage 2011 leiden in de jaren 2011-2015 tot het volgende beeld.

Samenvattend beeld Tweede Tussenrapportage 2011

Programma	2011	2012	2013	2014	2015
1 - Bestuur	-22.605	0	0	0	0
2 - Burgerdiensten	-68.989	0	0	0	0
3 - Openbare orde en veiligheid	-14.125	-10.550	-10.550	-10.550	-10.550
4 - Openbare ruimte	0	0	0	0	0
5 - Economie	-175.000	0	0	0	0
6 - Onderwijs en kinderopvang	0	0	0	0	0
7 - Cultuur, recreatie en sport	-17.796	-2.400	0	0	0
8 - Inkomensvoorzieningen	-130.050	-83.318	-83.318	-83.318	-83.318
9 - Zorgvoorzieningen	15.847	-2.107	-2.107	-2.107	-2.107
10 - Milieu	0	0	0	0	0
11 - Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-50.500	0	0	0	0
12 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-24.075	10.500	10.500	10.500	10.500
Totaal mutaties saldo baten en lasten	-487.293	-87.875	-85.475	-85.475	-85.475

2011

Het saldo van de begroting bedraagt tot aan deze Tweede Tussenrapportage: € - 9.620

Het totaal van de mutaties van deze Tweede Tussenrapportage bedraagt: € - 487.293

Het bijgesteld begrotingssaldo 2011 na Tweede Tussenrapportage is dan: € - 496.913

Het bijgesteld begrotingssaldo wordt definitief bij de Jaarrekening 2011 en in de Aanbiedingsbrief bij de Begroting 2012 wordt voorgesteld om het nadelig saldo 2011 voornamelijk te dekken uit de reserve 'Opvang financieel-economische crisis'.

2012 e.v.

De mutaties hebben een structurele doorwerking naar 2012 en verdere jaren zoals aangegeven in de financiële overzichten.

De structurele doorwerking van deze mutaties 2012 en verdere jaren wordt meegenomen in het financieel perspectief dat in de Aanbiedingsbrief bij de Begroting 2012 wordt behandeld.

Toelichting op programmaniveau

Per programma worden op functieniveau de mutaties weergegeven. Tevens worden de belangrijkste mutaties toegelicht.

Programma 1. Bestuur

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
002 Bestuursondersteuning B & W	22.605				
Totaal Lasten	22.605	0	0	0	0

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
Geen mutaties					
Totaal Baten	0	0	0	0	0

Saldo Programma 1 (- = nadeel / + = voordeel)	-22.605	0	0	0	0
--	----------------	----------	----------	----------	----------

Bestuursondersteuning B & W: de begrotingspost 'externe deskundige adviezen' is bijgesteld. Het betreft hier o.a. de kosten inzake de mediation ten behoeve van Dalm en belanghebbenden.

Programma 2. Burgerdiensten

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
724 Lijkbezorging	2.030				
Totaal Lasten	2.030	0	0	0	0

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
004 Baten secretarieleges burgerzaken	-66.959				
Totaal Baten	-66.959	0	0	0	0

Saldo Programma 2 (- = nadeel / + = voordeel)	-68.989	0	0	0	0
--	----------------	----------	----------	----------	----------

Lijkbezorging: aanvullend benodigd bedrag t.b.v. plaatsen kelders (graafwerkzaamheden, afstempeling cunet).

Baten secretarieleges: betreft de terugbetaling van de leges Nederlandse Identiteitskaarten 2011 o.b.v. oordeel Hoge Raad d.d. 9 sep. 2011. Correctie betreft het gedeelte van 2011 tot aan de reparatiewetgeving van Minister Donner.

Programma 3. Openbare orde en veiligheid

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
140 Openbare orde en veiligheid	3.575				
Totaal Lasten	3.575	0	0	0	0

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
120 Brandweer en rampenbestrijding	-10.550	-10.550	-10.550	-10.550	-10.550
Totaal Baten	-10.550	-10.550	-10.550	-10.550	-10.550

Saldo Programma 3 (- = nadeel / + = voordeel)	-14.125	-10.550	-10.550	-10.550	-10.550
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Openbare orde en veiligheid: betreft de aanschaf van aanplakborden t.b.v. bekendmakingen, meningsuitingen etc. voor de 5 kernen ter voorkoming schade aan eigendommen.
Brandweer en rampenbestrijding: Gebruiksvergunningen; er vallen steeds meer zaken onder de meldings sfeer waar geen leges meer voor geheven mogen worden.

Programma 4. Openbare ruimte

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
Geen mutaties					
Totaal Lasten	0	0	0	0	0

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
Geen mutaties					
Totaal Baten	0	0	0	0	0

Saldo Programma 4 (- = nadeel / + = voordeel)	0	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------	----------

Toelichting niet van toepassing.

Programma 5. Economie

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
Geen mutaties					
Totaal Lasten	0	0	0	0	0

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
221 Binnenhavens en waterwegen	-175.000				
Totaal Baten	-175.000	0	0	0	0

Saldo Programma 5 (- = nadeel / + = voordeel)	-175.000	0	0	0	0
--	-----------------	----------	----------	----------	----------

Als gevolg van een teruglopende bezettingsgraad in de havens wordt voor 2011 een opbrengst afgeraamd van € 175.000,-.

Programma 6. Onderwijs en kinderopvang

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
Geen mutaties					
Totaal Lasten	0	0	0	0	0

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
Geen mutaties					
Totaal Baten	0	0	0	0	0

Saldo Programma 6 (- = nadeel / + = voordeel)	0	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------	----------

Toelichting niet van toepassing.

Programma 7. Cultuur, recreatie en sport

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
530 Sport	2.500				
541 Oudheidkunde/musea	4.446				
630 Sociaal Cultureel Werk	12.733				
Totaal Lasten	19.679	0	0	0	0

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
530 Sport	-3.300	-2.400			
98007 Mutaties reserve functie 7	5.183				
Totaal Baten	1.883	-2.400	0	0	0

Saldo Programma 7 (- = nadeel / + = voordeel)	-17.796	-2.400	0	0	0
--	----------------	---------------	----------	----------	----------

Naar aanleiding van gemaakte afspraken met de exploitant van sporthal de Crosser zijn huurinkomsten afgeraamd (2011 en 2012). Als gevolg van een hoger bezoekersaantal bij het Biesboschmuseum vindt een boventrendmatige verhoging plaats van € 5.000,- (functie 541). De dekking van een deel van de kosten (€ 5.183,-) van de verbouwing van de Flambouw vindt plaats uit de Reserve kapitaalwerken. In verband met een communicatieproject voor de realisatie van toename van deelname aan sociale netwerken is een aanvullende uitgave geraamd van € 7.550,- (Sociaal cultureel werk).

Programma 8. Inkomensvoorzieningen

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
610 Bijstandsverlening	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
614 Gemeentelijk minimabeleid	38.000	3.000	3.000	3.000	3.000
623 Participatiebudget		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal Lasten	51.000	6.000	6.000	6.000	6.000

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
610 Bijstandsverlening	-75.818	-77.318	-77.318	-77.318	-77.318
614 Gemeentelijk minimabeleid	1.000				
98008 Mutaties reserve functie 8	-4.232				
Totaal Baten	-79.050	-77.318	-77.318	-77.318	-77.318

Saldo Programma 8 (- = nadeel / + = voordeel)	-130.050	-83.318	-83.318	-83.318	-83.318
--	-----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

De mutatie in de functie 610 bijstandsverlening wordt veroorzaakt door actualisatie van de uitvoering van de regelingen IOAW, IOAZ, WWb en WIJ en door bijstelling van Rijksbudgetten. Voor het minimabeleid is als gevolg van meer aanvragen schuldhulpverlening en door uitvoering van deze regeling door derden, een aanvullende uitgave geraamd van € 37.000,- in 2011. In het Participatiebudget wordt minder reiskosten voorzien in de trajecten reïntegratie voorzieningen. Dit betekent een meerjarig voordeel van € 10.000,-.

Programma 9. Zorgvoorzieningen

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
620 Maatschappelijke begeleiding en advies	2.107	2.107	2.107	2.107	2.107
714 Openbare gezondheidszorg	-15.942				
Totaal Lasten	-13.835	2.107	2.107	2.107	2.107

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
714 Openbare gezondheidszorg	2.012				
Totaal Baten	2.012	0	0	0	0

Saldo Programma 9 (- = nadeel / + = voordeel)	15.847	-2.107	-2.107	-2.107	-2.107
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Een eenmalig voordeel in de jaarrekening 2010 van de Regionale ambulance voorziening (RAV) West Brabant geeft, samen met een eenmalige vergoeding voor vaccinaties, op de functie 714 een baat van € 18.000,- in 2011.

Programma 10. Milieu

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
722 Riolering en waterzuivering	29.478	8.071	7.932	7.793	7.654
Totaal Lasten	29.478	8.071	7.932	7.793	7.654

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
98010 Mutaties reserve functie 10	29.478	8.071	7.932	7.793	7.654
Totaal Baten	29.478	8.071	7.932	7.793	7.654

Saldo Programma 10 (- = nadeel / + = voordeel)	0	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------	----------

Riolering en waterzuivering: ten behoeve van de begrotingspost vervolgonderzoek G.R.P. is voor 2011 een bedrag van € 30.000 minder benodigd.

Krediet 'Optimalisering rioolstelsel Werkense Polder': hier is een aanvullend krediet benodigd van € 108.552. Dit is het gevolg van duurdere boringen riool onder de dijkopgang, vervuilde grond, en onverwachte zettingen. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten bedragen jaarlijks circa € 8.000.

Krediet 'Waterplan 2008 - onderzoek grond- en regenwateroverlast Sleeuwijk, Hank en Dussen': voor dit krediet is een aanvullend krediet benodigd van € 67.066. Dit is het gevolg van het feit dat in de globale raming uit was gegaan van een eenvoudig, verkennend onderzoek. Het onderzoek is echter veel uitgebreider gehouden, er is een grondwatermeetnet ingericht wat de aanschaf van meetapparatuur nodig maakte.

Alle bovenvermelde mutaties worden gedekt (geëgaliseerd) uit de reserve Renovatie riolering.

Programma 11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
820 Woningexploitatie/woningbouw	500				
Totaal Lasten	500	0	0	0	0

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
823 Bouwvergunningen	-50.000				
Totaal Baten	-50.000	0	0	0	0

Saldo Programma 11 (- = nadeel / + = voordeel)	-50.500	0	0	0	0
---	----------------	----------	----------	----------	----------

Bouwvergunningen: er is sprake van een teruglopend aantal aanvragen omgevingsvergunning. Dit komt enerzijds door de mindere economische tijden, anderzijds is door de WABO meer vergunningsvrij geworden.

Programma 12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Lasten	2011	2012	2013	2014	2015
922 Algemene baten en lasten	35.312				
930 Uitvoering Wet WOZ	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
960 Saldo van kostenplaatsen	169.286	19.500	19.500	19.500	19.500
Totaal Lasten	174.598	-10.500	-10.500	-10.500	-10.500

Baten	2011	2012	2013	2014	2015
921 Algemene uitkering	53.591				
922 Algemene baten en lasten	21.458				
960 Saldo van kostenplaatsen	75.474				
Totaal Baten	150.523	0	0	0	0

Saldo Lasten / Baten Programma 12	-24.075	10.500	10.500	10.500	10.500
--	----------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Algemene baten en lasten: o.b.v. het oordeel Hoge Raad d.d. 9 sep. 2011 dient ook over een gedeelte van 2010 een terugbetaling van leges Nederlandse Identiteitskaarten plaats te vinden. Hieronder zijn aan zowel de lasten- als de batenzijde bedragen verwerkt met betrekking tot door de belastingdienst ontvangen c.q. betaalde heffingsrente.
Uitvoering wet WOZ: dit betreft een inkoopvoordeel naar aanleiding van de WOZ hertaxatie.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Voor 2011 wordt voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds een opbrengst bijge-
raamd van € 54.000,- als gevolg van het verschijnen van de septembercirculaire. Tevens is
de opbrengst geactualiseerd van de ontvangst van de algemene uitkering van de jaren van
voor 2011.

De mutatie op functie 960 bevat diverse bijstellingen op bedrijfsvoeringsniveau. De
belangrijkste mutaties hierin zijn, de bijraming van uitgaven in verband met de inhuur van de
leerplichtambtenaar als gevolg van langdurige ziekte en de aanpassing van de
kostendoorberekening van Loket Altena voor 2011, dit naar aanleiding van de ombuigingen
vanaf 2012 hiervoor.

Samenvatting en voorstel

Samenvatting

De mutaties uit hoofde van de Tweede Tussenrapportage 2011 leiden tot het volgende totaalbeeld.

Samenvattend beeld Tweede Tussenrapportage 2011

Programma	2011	2012	2013	2014	2015
1 - Bestuur	-22.605	0	0	0	0
2 - Burgerdiensten	-68.989	0	0	0	0
3 - Openbare orde en veiligheid	-14.125	-10.550	-10.550	-10.550	-10.550
4 - Openbare ruimte	0	0	0	0	0
5 - Economie	-175.000	0	0	0	0
6 - Onderwijs en kinderopvang	0	0	0	0	0
7 - Cultuur, recreatie en sport	-17.796	-2.400	0	0	0
8 - Inkomensvoorzieningen	-130.050	-83.318	-83.318	-83.318	-83.318
9 - Zorgvoorzieningen	15.847	-2.107	-2.107	-2.107	-2.107
10 - Milieu	0	0	0	0	0
11 - Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-50.500	0	0	0	0
12 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-24.075	10.500	10.500	10.500	10.500
Totaal mutaties saldo baten en lasten	-487.293	-87.875	-85.475	-85.475	-85.475

2011

Het saldo van de begroting bedraagt tot aan deze Tweede Tussenrapportage: € - 9.620

Het totaal van de mutaties van deze Tweede Tussenrapportage bedraagt: € - 487.293

Het bijgesteld begrotingssaldo 2011 na Tweede Tussenrapportage is dan: € - 496.913

Het bijgesteld begrotingssaldo wordt definitief bij de Jaarrekening 2011 en in de Aanbiedingsbrief bij de Begroting 2012 wordt voorgesteld om het nadelig saldo 2011 vooralsnog te dekken uit de reserve 'Opvang financieel-economische crisis'.

2012 e.v.

De mutaties hebben een structurele doorwerking naar 2012 en verdere jaren zoals aangegeven in de financiële overzichten.

De structurele doorwerking van deze mutaties 2012 en verdere jaren wordt meegenomen in het financieel perspectief dat in de Aanbiedingsbrief bij de Begroting 2012 wordt behandeld.

Voorstel

Met inachtneming van deze Tweede Tussenrapportage 2011 wordt de Raad voorgesteld: In te stemmen met de in de Tweede Tussenrapportage 2011 opgenomen mutaties;

- In te stemmen met het betrekken van de structurele doorwerking van de mutaties in het financiële beeld van de Begroting 2012;
- de onder programma 10 Milieu vermelde aanvullend benodigde kredieten inzake 'Optimalisering rioolstelsel Werkense Polder' (€ 108.552) en 'Waterplan 2008 - onderzoek grond- en regenwateroverlast Sleeuwijk, Hank en Dussen' (€ 67.066) beschikbaar te stellen;
- In te stemmen met de inzet van de reserve 'Opvang financieel-economische crisis' voor het afdekken van het nadelig saldo ad. € 487.293.

2. Programmaplan

2.1 Verdeling begroting in programma's

Overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is er in deze begroting een programmaplan opgenomen. De raad heeft in zijn vergadering van 11 april 2006 vanaf de begroting 2007 een gewijzigde programma-indeling vastgesteld.

Het programmaplan omvat de volgende programma's:

1. Bestuur
2. Burgerdiensten
3. Openbare orde en veiligheid
4. Openbare ruimte
5. Economie
6. Onderwijs en kinderopvang
7. Cultuur, recreatie en sport
8. Inkomensvoorzieningen
9. Zorgvoorzieningen
10. Milieu
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

2.2 Indeling programma's

De programma's hebben een vaste indeling. Eerst worden de onderdelen van de programma's, de kaders en van belang zijnde ontwikkelingen genoemd. Vervolgens wordt ingegaan op hetgeen de gemeente wil bereiken, daarvoor gaat doen en als indicator hanteert. De programma's sluiten af met de financiële exploitatiegegevens van het programma.

De globale analyse van verschillen ten opzichte van het vorige begrotingsjaar, het investeringsplan en de reserves en voorzieningen voor het programma zijn opgenomen in de financiële begroting en bijlagen.

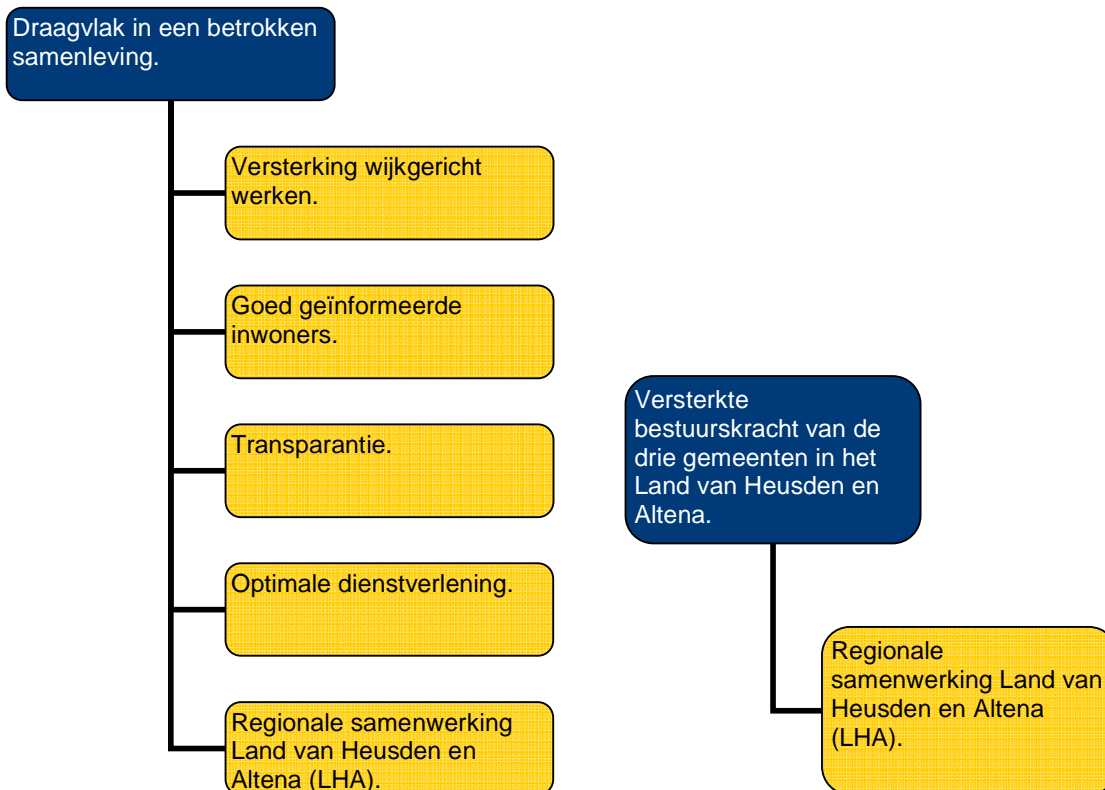
Hetgeen de gemeente wil bereiken en daarvoor gaat doen is zo concreet mogelijk en in een vast model weergegeven. In de bestuursrapportages en jaarrekening zal op een vergelijkbare wijze gerapporteerd worden over de daadwerkelijke uitvoering van de begroting.

De financiële exploitatiegegevens zijn per productgroep vermeld. Zoals reeds in paragraaf 1.6 van deze begroting is vermeld worden de budgetten echter per programma geautoriseerd. Voor gedetailleerde informatie over de opbouw van de productgroepen kan de productenbegroting als naslagwerk dienen.

2.3 Inhoud programma's

In de hierna volgende pagina's wordt de inhoud per programma gegeven.

Programma 1 Bestuur

Inleiding en ontwikkelingen

De raad als volksvertegenwoordiger en het college als bestuur hebben belang bij een breed draagvlak. Het programma Bestuur richt zich op het bereiken van draagvlak in een betrokken samenleving waar zowel bewoners, bedrijven en instellingen (tezamen onze inwoners) betrokken zijn. Dit betekent dat we onze inwoners tijdig en goed informeren over het gemeentelijke beleid, over de uitvoering daarvan en dat wij hen daarbij betrekken. Daarnaast willen beiden aan de inwoners een optimale dienstverlening bieden, die leidt tot tevredenheid.

Een wezenlijke voorwaarde voor draagvlak vinden wij transparantie, inzichtelijkheid en op belangrijke momenten kunnen meepraten

Thema Bestuur	Beoogd effect Draagvlak in een betrokken samenleving
--------------------------------	---

Beleidskader Notitie wijkgericht werken		d.d. 2010	evaluatie
Doelstellingen Versterking van het wijkgericht werken.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • 1 wijkmarkt per kern. • Stratenbezoeken. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal bezoekers wijkmarkten. • Aantal stratenbezoeken. 	
Stand van zaken In 2010 is gekozen voor een andere opzet van de wijkmarkten en is gestart met de stratenbezoeken door de burgemeester. In 2011 is dit verder opgepakt en dit wordt in 2012 voortgezet.			

Beleidskader Inspraakverordening		d.d. 2007	evaluatie
Doelstellingen Goed geïnformeerde inwoners.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling website. • Verzorging wekelijkse informatiepagina en andere communicatiemiddelen. 	Prestatie-indicator Score landelijke benchmark.	
Stand van zaken Zie programma 2 bij 'digitale dienstverlening'.			
Doelstellingen Transparantie, m.a.w. goed zichtbaar en aanspreekbaar zijn van college en raad.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Verbeterde webcast (internetuitzending). • Gast van de raad. Vanaf 2012 apart programma voor scholen. • Spreekuur collegeleden. • Werkbezoek. • Contacten maatschappelijk middenveld. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal luisteraars: vanaf 2012 beschikbaar. • Aantal gasten: in 2010 96; 2011 t/m juni 43 + 1 schoolgroep (33 kinderen); raming 2012 100 + 3 schoolgroepen. • Aantal afspraken. • Afgelegde werkbezoeken. • Aantal bezoeken op uitnodiging. 	
Stand van zaken Het college werkt via de wijkmarkten en stratenbezoeken al aan transparantie. De hier genoemde activiteiten werken hier aanvullend op en vinden structureel jaarlijks plaats. In het kader van 'transparantie' spelen ook de sociale media nadrukkelijk een rol. Het college zal zich beraden over de inzet en randvoorwaarden.			

Thema Bestuur	Beoogd effect Versterkte bestuurskracht van de drie gemeenten in het Land van Heusden en Altena
------------------	--

Beleidskader Bestuursconvenant Samenwerken in het Land van Heusden en Altena	d.d. 2009	evaluatie
---	--------------	-----------

Doelstellingen Regionale samenwerking LHA.	Activiteiten 2012 Uitvoering plannen van aanpak van acht bestuursopdrachten, vastgesteld op 15-12-2009.	Prestatie-indicator 2012: Mate van realisatie van de aanbevelingen van PWC/UvT vanuit de quick scan bestuurskrachtonderzoek d.d. mei 2011.
--	---	--

Stand van zaken In december 2009 zijn tien bestuursopdrachten vastgesteld. Daarna is uitvoering van de bijbehorende plannen van aanpak gestart. In 2011 zijn twee bestuursopdrachten afgerond / beëindigd (E-dienstverlening resp. ICT). Of het beoogde effect wordt behaald wordt gemeten aan de hand van een traject van bestuurskrachtonderzoek dat wordt afgesloten met een integraal onderzoek in 2013.

Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
001 Bestuursorganen	1.821.919	1.478.607	1.477.397	1.474.758	1.479.391	1.486.568
002 Bestuursondersteuning B & W	481.089	543.255	554.766	554.766	554.766	554.766
005 Bestuurlijke samenwerking	342.682	455.666	642.904	623.716	623.583	623.583
006 Bestuurlijke ondersteuning raad en rekenkamer	243.885	240.921	237.496	237.496	237.496	237.496
98001 Mutaties reserve functie 1	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal Lasten	2.896.576	2.725.449	2.919.563	2.897.736	2.902.236	2.909.413

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
001 Bestuursorganen	39.862	0	0	0	0	0
002 Bestuursondersteuning B & W	0	0	0	0	0	0
005 Bestuurlijke samenwerking	149.232	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
006 Bestuurlijke ondersteuning raad en rekenkamer	0	0	0	0	0	0
98001 Mutaties reserve functie 1	0	37.000	0	0	0	0
Totaal Baten	189.094	187.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Saldo Lasten / Baten	2.707.482	2.538.449	2.769.563	2.747.736	2.752.236	2.759.413

Programma 2 Burgerdiensten

De gemeente is de meest nabije ingang voor de burger, bedrijven en instellingen voor de afname van producten en diensten van alle overheidsinstanties.

Op termijn beantwoorden van overheidsvragen, in 2015 60% van alle gemeentevragen.

Dienstverlening volgens vastgestelde servicenormen.

Digitale dienstverlening.

Tevreden klanten.

Modernisering GBA Burgerzakensysteem.

Adequate voorzieningen voor begraven en bijzetten van een urn of asbus in de gemeente Werkendam.

De algemene begraafplaatsen zien er netjes en verzorgd uit en bieden ruimte voor rust en bezinning.

De mogelijkheden voor begraven of bijzetting van een urn of asbus zijn divers en mogelijk op de verschillende alg. en bijzondere begraafplaatsen binnen de gemeente.

Inleiding en ontwikkelingen

Burgerdiensten

Via dit programma wordt uitvoering gegeven aan de 5 beloften aan de inwoners en bedrijven in de gemeente cf. het bestuursakkoord 2010-2014. Hieronder vallen verschillende projecten en acties, zoals:

- De doorontwikkeling van het Servicecentrum als Klant Contact Centrum (KCC), waarin in 2015 60% van alle gemeentevragen wordt beantwoord. De gemeente is een belangrijk portaal voor de burger, bedrijven en instellingen.
- De inwoner staat centraal en via de benchmark “Waar staat je gemeente” wordt periodiek onderzocht hoe de gemeentelijke dienstverlening wordt ervaren.
- We werken ook op afspraak en de inwoners kunnen online en telefonisch een afspraak maken.
- De gemeente hanteert voor haar dienstverlening minimaal de kwaliteitsnormen volgens het VNG-model.
- De website voldoet aan de webrichtlijnen en is gericht op een optimale dienstverlening.

Hoewel de landelijke monitoring van de 5 beloftes per 2012 stopt zullen wij de voortgang zelf blijven monitoren.

Begraven

De drie algemene begraafplaatsen bieden de mogelijkheid tot begraven en bijzetting van een urn. In het Servicecentrum wordt correcte informatie gegeven over de verschillende mogelijkheden en kosten.

Eind 2011, begin 2012 is het nieuwe deel van begraafplaats Kerkeinde in Sleeuwijk gereed voor uitgifte van graven.

In 2012 wordt een begin gemaakt met de actualiseren van het gemeentelijk beleid voor begraven, mede op basis van de nieuwe Wet op de Lijkbezorging. Indien nodig volgt daaruit een aanpassing van de regels en beheersverordening. De kostentoedeling op basis van een VNG-model en het totale financiële beeld nu (exploitatie) en op lange termijn (o.a. reserves) worden meegenomen in de nieuwe beleidsnota.

Thema Burgerdiensten	Beoogd effect de gemeente is de meest nabije ingang voor de burger, bedrijven en instellingen voor de afname van producten en diensten van alle overheidsinstanties.
---------------------------------------	---

Beleidskader		d.d.	Evaluatie
Coalitieakkoord		2010	
Visiedocument Excellente Dienstverlening (raad)		2011	
Notitie Samen werken aan de dienstverlening volgens Antwoord		2011	
Notitie werken op afspraak		2011	
Realisatieplan e-dienstverlening		2009	2011
Kwaliteitshandvest		2008	2011
Doelstellingen In 2015 beantwoorden 60% van alle gemeentevragen.	Activiteiten 2012 Wordt uitgewerkt in het plan van aanpak KCC.	Prestatie-indicator Aantal producten.	
Stand van zaken Er is een projectleider KCC aangesteld, die een plan van aanpak zal opstellen. Via periodieke bijeenkomsten en werkbezoeken worden de medewerkers van het Servicecentrum voorbereid op de veranderingen die hen te wachten staan. Het project wordt in nauwe samenhang uitgevoerd met de websiteontwikkeling en de invoering van het zaakgericht en digitaal werken.			

Doelstellingen Dienstverlening volgens vastgestelde servicenormen.	Activiteiten 2012 Uitvoering geven aan het kwaliteitshandvest.	Prestatie-indicator Cf. kwaliteitshandvest, gerelateerd aan contactkanaal.
--	--	--

Stand van zaken

Momenteel wordt het bestaande kwaliteitshandvest herzien op basis van het model VNG (voorjaar 2011), wat de minimum servicenormen aangeeft. Het werken op afspraak is in maart 2011 ingevoerd en zal in oktober tussentijds worden geëvalueerd. Half 2011 is een nieuwe Belwijzer geïntroduceerd met duidelijke afspraken ten aanzien van de verbetering telefonische dienstverlening. De servicenormen worden opgenomen in het kwaliteitshandvest. Via het nieuwe kwaliteitshandvest zullen prestatie-indicatoren worden bepaald per contactkanaal (telefoon, brief, balie, email, website).

Doelstellingen Digitale dienstverlening.	Activiteiten 2012	Prestatie-indicator Aantal digitale formulieren. Aantal digitale producten.
--	--------------------------	--

Stand van zaken

In 2011 wordt een besluit genomen t.a.v. het digitaal en zaakgericht werken via een zgn. midofficesuite. Via dit zaakstelsel wordt een geïntegreerde manier van werken in de organisatie bewerkstelligd wat de dienstverlening maximaal moet ondersteunen. De ontwikkeling van een geheel nieuwe website maakt hier onderdeel van uit en hiermee is in 2011 een begin gemaakt. De doorontwikkeling zal ook in 2012 nog de nodige aandacht vragen o.a. vanwege de directe samenhang met de KCC-ontwikkeling.

Doelstellingen Tevreden klanten.	Activiteiten 2012 Nieuwe benchmark "waar staat je gemeente".	Prestatie-indicator Uitvoeren benchmark.
--	--	--

Stand van zaken

In 2010 is i.s.m. de gemeenten Aalburg en Woudrichem voor het eerst deelgenomen aan de landelijke benchmark "Waar staat je gemeente", waarbij de ervaringen van de burgers met de gemeentelijke dienstverlening is onderzocht. De burger is hiervoor op verschillende manieren benaderd, al naar gelang de rollen die men heeft (de burger als klant, wijkbewoner, kiezer, belastingbetaler, e.d.). Werkendam streeft naar Excellente Dienstverlening en heeft zich ten doel gesteld de huidige score van 7,6 van de burger als klant op een 8 te krijgen.

Doelstellingen Modernisering GBA Burgerzakensysteem.	Activiteiten 2012 Opstellen plan van aanpak.	Prestatie-indicator Vastgesteld Plan van aanpak.
---	--	--

Stand van zaken

Het project betreft de nieuwe Basisregistratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR) en is landelijk aangekondigd, maar heeft nog geen concrete status, omdat de landelijke voorziening BPR nog lang niet gereed is. Zodra dat het geval is geldt er een termijn van drie jaar, waarbinnen de gemeente aangesloten moet zijn. Er zal in 2012 een projectopdracht worden opgesteld met een plan van aanpak om tijdig aan de landelijke taakstelling te kunnen voldoen.

Thema Begraven	Beoogd effect Adequate voorzieningen voor begraven en bijzeten van een urn of asbus
--------------------------	---

Beleidskader	d.d.	evaluatie
Nota begraafplaatsen	1998	2012/2013
Notitie onderhoud van graven	1999	2012/2013
Notitie ruimen van graven	2000	2012/2013
Notitie ruimen van graven 2 ^e fase	2001	2012/2013
Notitie beheer en inrichting	2005	2012/2013
Regels graven en asbezorgingsplaatsen	2003	(2013)
Regels grafbedekkingen	2005	(2013)
Beheersverordening begraafplaatsen	2003	(2013)
Verordening lijkbezorgingrechten (jaarlijks geactualiseerd)		
Tarieventabel lijkbezorgingrechten (jaarlijks geactualiseerd)		

Doelstellingen De algemene begraafplaatsen zien er netjes en verzorgd uit en bieden ruimte voor rust en bezinning.	Activiteiten 2012 Voortzetting beheer en onderhoud volgens normen voor begraafplaatsen.	Prestatie-indicator
Stand van zaken		

Doelstellingen De mogelijkheden voor begraven of bijzetting van een urn of asbus zijn divers en mogelijk op de verschillende algemene en bijzondere begraafplaatsen binnen de gemeente.	Activiteiten 2012 (Afronding) inrichting van een deel van de uitbreiding van begraafplaats Kerkeinde in Sleeuwijk.	Prestatie-indicator
Stand van zaken De aanleg van de uitbreiding van de begraafplaats Sleeuwijk, in fasen, ligt op koers.		

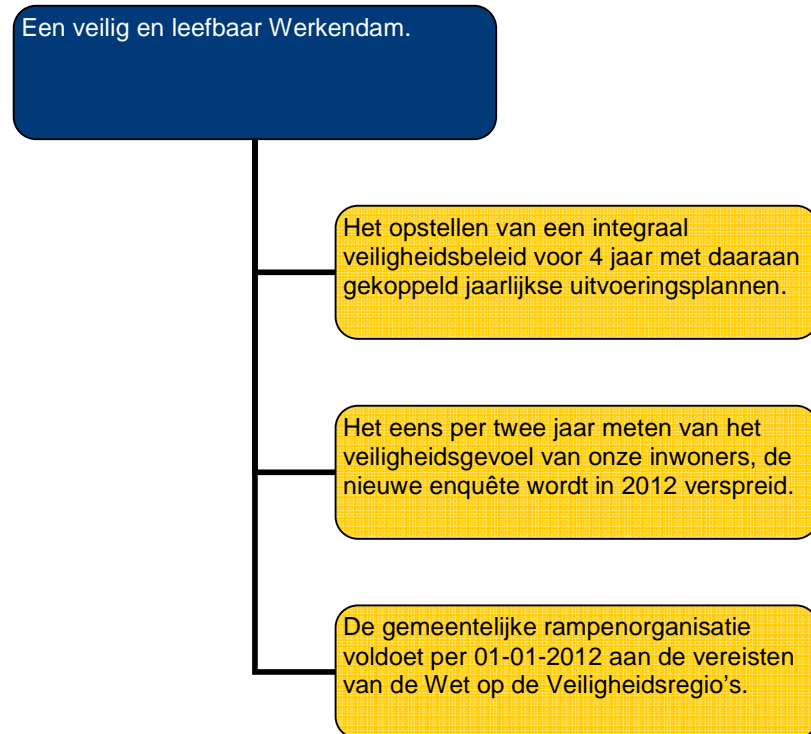
Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
003 Burgerzaken	1.024.847	954.497	895.070	929.120	952.620	944.620
004 Baten secretarieleges burgerzaken	302	0	0	0	0	0
724 Lijkbezorging	542.573	529.077	443.339	446.580	420.377	417.833
732 Baten begraafplaatsrechten	0	0	0	0	0	0
98002 Mutaties reserve functie 2	0	0	106.780	106.780	106.780	106.780
Totaal Lasten	1.567.722	1.483.574	1.445.189	1.482.480	1.479.777	1.469.233

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
003 Burgerzaken	0	0	0	0	0	0
004 Baten secretarieleges burgerzaken	508.541	473.212	472.034	472.034	472.034	472.034
724 Lijkbezorging	22.405	7.498	6.669	6.669	6.669	6.669
732 Baten begraafplaatsrechten	315.659	286.933	251.777	251.777	251.777	251.777
98002 Mutaties reserve functie 2	0	0	39.506	43.759	48.011	52.264
Totaal Baten	846.605	767.643	769.986	774.239	778.491	782.744
Saldo Lasten / Baten	721.116	715.931	675.203	708.241	701.286	686.489

Programma 3 Openbare orde en veiligheid

Inleiding en ontwikkelingen

Veiligheidsbeleid en crisisbeheersing vragen om een integrale denkwijze, benadering en afweging. Dat betekent dat bij het zoeken naar oplossingen niet alleen naar het probleem gekeken wordt, maar ook naar de mogelijke oorzaken. Dat leidt dus ook tot een preventieve benadering. Het werken aan oplossingen is zelden de verantwoordelijkheid van één partij. Partijen, afdelingen binnen het gemeentelijk apparaat en daar buiten, zullen erbij betrokken moeten worden, waarbij elke partij vanuit de eigen verantwoordelijkheid moet bijdragen aan het totaal.

De gemeente Werkendam rekent het tot haar verantwoordelijkheid de veiligheidspartners te laten samenwerken en zal optreden als ketenregisseur. In dat verband zal de gemeente toezien op voortgang, vorderingen en resultaten van het veiligheidsbeleid en crisisbeheersing.

Thema Openbare orde en veiligheid	Beoogd effect Een veilig en leefbaar Werkendam.
---	---

Beleidskader Plan crisismanagement Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant Algemeen Plaatselijke Verordening Veiligheidsbeleid 2010-2014 Uitvoeringsplan veiligheid	d.d.	evaluatie
	2005	2011
	2011	
	2010	
	2010	2014
	2011	2012

Doelstellingen Het opstellen van integraal veiligheidsbeleid voor 4 jaar met daaraan gekoppeld jaarlijkse uitvoeringsplannen.	Activiteiten 2012 Uitvoering geven aan het uitvoeringsplan veiligheid en de daaraan gekoppelde veiligheidsthema's: huiselijk geweld/ kindermishandeling, verkeersveiligheid, zorg voor jeugd, woninginbraken en voertuigcriminaliteit.	Prestatie-indicator Jaarlijks vastgesteld uitvoeringsplan.
---	--	--

Stand van zaken Op dit moment wordt er uitvoering gegeven aan het veiligheidsplan 2011. De politieke gegevens van 2011 zijn in de veiligheidsanalyse gevoegd en daaruit moeten wellicht opnieuw ontwikkelingen/ conclusies getrokken worden voor het veiligheidsplan 2012.

Doelstellingen Het eens per twee jaar meten van het veiligheidsgevoel van onze inwoners, de nieuwe enquête wordt in 2012 verspreid.	Activiteiten 2012 Medewerking verlenen aan de uitvoering van de landelijke veiligheidsmonitor in onze gemeente.	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> Het aantal strafbare feiten op verschillende veiligheidsthema's. Het cijfer dat de burger geeft aan het veiligheidsgevoel. Het cijfer dat de burger geeft aan het toezicht politie/BOA.
---	---	--

Stand van zaken Eind 2011/ begin 2012 werkt de gemeente mee aan de landelijke veiligheidsmonitor, waarin de leefbaarheid, aangiftes, aangiftebereidheid en het veiligheidsgevoel in onze gemeente in beeld gebracht wordt. De rapportage wordt in het voorjaar 2012 gepresenteerd, wat de input zal zijn voor het veiligheidsplan 2013.

Doelstellingen De gemeentelijke rampenorganisatie voldoet per 01-01-2012 aan de vereisten van de Wet op de Veiligheidsregio's.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> 4 bereikbaarheids oefeningen met de communicator Verdiepingsopleidingen per deelproces Grootschalige oefening met de 3 gemeenten Trainen van de medewerkers per deelproces. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> Volledig bemenste gemeentelijke crisisorganisatie. Jaarlijkse oefeningen per deelproces of jaarlijks een grote oefening. Jaarlijks 4 bereikbaarheids-oefeningen met de communicator. Maken van een opleidings- en oefenplan
--	---	---

Stand van zaken In 2011 hebben 4 bereikbaarheids oefeningen plaatsgevonden. In september/ oktober 2011 heeft iedere medewerker die een functie heeft in de rampenorganisatie minimaal een introductie cursus gevolgd. Dit is incompany georganiseerd met de gemeenten Aalburg en Woudrichem. De oefeningen per deelproces zijn vervallen, omdat eerst geïnvesteerd moet worden in opleiden, dus vanaf 2012 gaan we structureel oefenen en trainen.

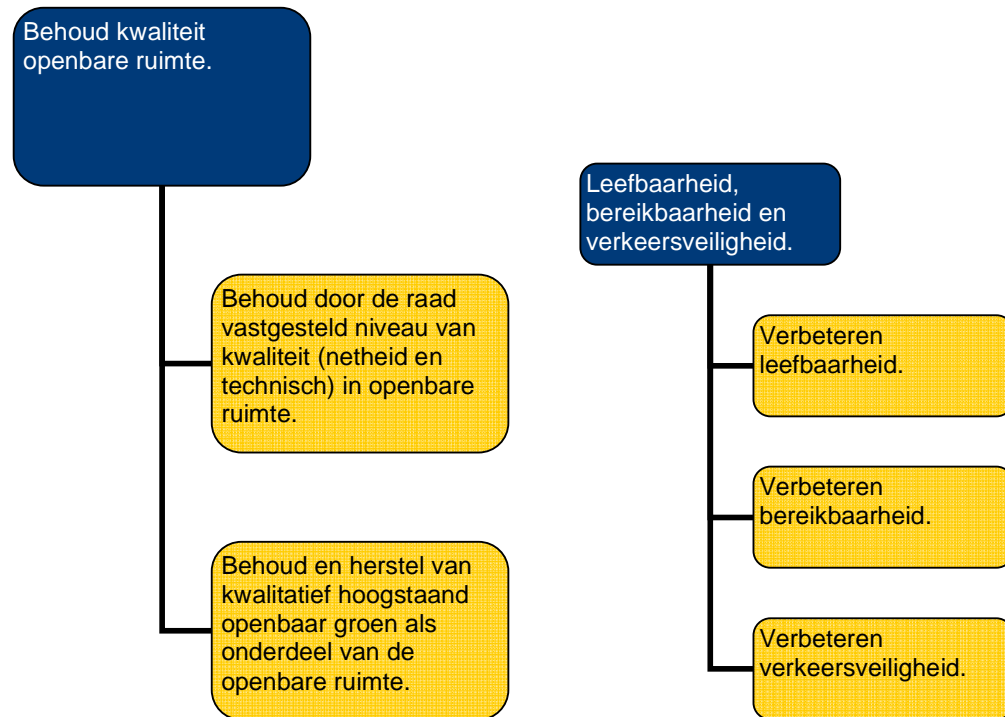
Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
120 Brandweer en rampenbestrijding	1.356.871	1.524.155	1.531.077	1.503.693	1.484.944	1.532.113
140 Openbare orde en veiligheid	291.533	313.051	300.911	290.911	300.911	290.911
Totaal Lasten	1.648.404	1.837.206	1.831.988	1.794.604	1.785.855	1.823.024

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
120 Brandweer en rampenbestrijding	18.400	11.470	11.470	11.470	11.470	11.470
140 Openbare orde en veiligheid	73.193	13.803	13.803	13.803	13.803	13.803
Totaal Baten	91.594	25.273	25.273	25.273	25.273	25.273
Saldo Lasten / Baten	1.556.811	1.811.933	1.806.715	1.769.331	1.760.582	1.797.751

Programma 4 Openbare ruimte

Inleiding en ontwikkelingen

Met het programma Openbare ruimte wordt beoogd:

- Het op niveau houden en/of brengen van het onderhoud van de wegen, openbare verlichting en wegmeubilair.
- Het schoonhouden van de openbare ruimte.
- Het op niveau houden van het beheer en onderhoud van het openbaar groen en het behoud en/of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de dorpen en in het buitengebied.
- Het op niveau houden van het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater en oevers met alle bijbehorende voorzieningen.
- De leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid te verbeteren.

Ontwikkelingen

De bezuinigingen op de onderhoudsbudgetten van groen en verhardingen zullen leiden tot keuzes en zichtbare veranderingen buiten. De eerdere beperkingen op het budget van het uitvoeringsprogramma van het Groen Structuurplan (GSP) 2009 hebben eveneens gevolgen voor de plannen.

Het overnametraject van water door het waterschap zal mogelijk leiden tot wijzigingen in de beheerintensiteit en het beeld.

Thema Openbare ruimte	Beoogd effect Behoud kwaliteit openbare ruimte.
--	--

Beleidskader Gemeentelijke beleidsnotitie Openbare verlichting. Nota gladheidbestrijding. Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte.		d.d. 2003	evaluatie
		2005	2011
Doelstellingen Behoud door de raad vastgesteld niveau van kwaliteit (netheid en technisch) in openbare ruimte.	Activiteiten 2012 Uitvoering programma Groot onderhoud wegen, bijvoorbeeld definitieve straatinrichting Nieuwendijk en definitieve herbestrating st.Elisabethstraat, st.Ignastiusstraat te Hank en Van Drielstraat te Werkendam. Uitvoering groot onderhoud asfaltverhardingen, bijvoorbeeld Zandpad Sleeuwijk. Inspectieronde verhardingen (tweejaarlijkse cyclus) Onderzoek naar toepassing led verlichting op doorgaande wegen en in uitbreidingswijken. Uitvoering regulier onderhoudsprogramma.	Prestatie-indicator Tweejaarlijkse externe schouw is uitgevoerd.	
Stand van zaken De resultaten van de schouw worden momenteel verwerkt en zijn in het derde kwartaal van 2011 gepresenteerd. Eerstvolgende schouw 2013.			

Beleidskader <u>openbaar groen</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte. ▪ GSP 2009 en Uitvoeringsprogramma 2009-2019. ▪ Leidraad beheer openbaar groen 2009. ▪ Notitie Bomenbeleid. ▪ Toetsingskader Bomen in de woonomgeving. <u>kapverordening</u> Algemene Plaatselijke Verordening (Kapvergunning).		d.d. 2005 2009 2009 2004 2004 2009	evaluatie 2018/2014
Doelstellingen Behoud en herstel van kwalitatief hoogstaand openbaar groen als onderdeel van de openbare ruimte en bepalend voor ruimtelijke kwaliteit.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Beheer en onderhoud openbaar groen. • Uitvoering GSP. 	Prestatie-indicator Uitvoeringsprogramma GSP (met inachtneming van later opgelegde budgettaire beperkingen).	
Stand van zaken Uitvoering GSP is met enige vertraging van start gegaan.			

Thema Openbare ruimte	Beoogd effect Leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid.
--------------------------	--

Beleidskader Gemeentelijk verkeersveiligheidsplan (GVVP). Beleidsnota categorisering en dimensionering wegen in het buitengebied. Kadernota Verkeer & vervoer.	d.d. 1999 2003 2007	evaluatie
---	------------------------------	-----------

Doelstellingen Verbeteren leefbaarheid.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Verminderen knelpunten parkeren. • Verminderen overlast landbouwverkeer. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Daling aantal klachten over parkeren. • Daling meldingen overlast geluid en trillingen.
---	--	---

Stand van zaken
De knelpunten wat parkeerdruk betreft zijn en worden in beeld gebracht om vervolgens door het realiseren (waar mogelijk) van extra parkeerplaatsen om in de groeiende parkeerbehoefte deels mee te gaan. Klachten worden zo min mogelijk opgelost met drempels zodat er geen geluids- en trillingsproblemen ontstaan door onze eigen maatregelen. Voor de locaties waar landbouwverkeer overlast veroorzaakt wordt met omgeving en ZLTO naar oplossingen gekeken, met name in gedragsbeïnvloeding en wederzijdse acceptatie (voorbeeld Kerkweg Nieuwendijk).

Doelstellingen Verbeteren bereikbaarheid.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Input leveren aan ontwerpessies projectteam A27. • Verbeteren doorstroming Dijkgraaf Den Dekkerweg. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Op termijn daling files. • Doorstroming Dijkgraaf Den Dekkerweg. • Daling meldingen ontevredenheid OV.
---	---	---

Stand van zaken
Met betrekking tot de A27 zal in het najaar de tweede fase MER opgestart worden door het projectteam A27 van Rijkswaterstaat. Vanuit de gemeente worden we hierin betrokken om met name aandacht te hebben voor de aansluitingen met de A27. Voor de Dijkgraaf den Dekkerweg wordt nog in 2011 een visie opgeleverd om de toekomstige doorstroming te borgen.

Doelstellingen Verbeteren verkeersveiligheid.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Verkeerseducatie via scholen, media, snelheidsindicatiepanelen en posters langs de weg. • Aanpassen gevaarlijke kruisingen. • Verbeteren handhaving op snelheidsovertredingen met name binnen de bebouwde kom. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Daling ongevallencijfers. • Aantal communicatiemomenten via media en doelgericht via VVN, ZLTO, etc. • Aantal snelheidscontroles, inzet wijkagenten en BOA.
---	---	--

Stand van zaken
Een aantal als gevaarlijk ervaren kruisingen worden aangepast, hiervoor worden voorbereidingen getroffen. Op 2 na hebben alle basisscholen het BVL-label (Brabants Veiligheidslabel) behaald, er wordt met de overige 2 scholen gesproken om ook hen het label te laten behalen. Met de scholen wordt ook gekeken naar de veiligheid op de schoolroutes. In het najaar worden op wegvakken binnen de bebouwde kom waar de snelheden hoog liggen met digitale snelheidsindicatiepanelen (tijdelijk) en gevulde posterhouders (structureel) weggebruikers geattendeerd op hun snelheid of de geldende maximum snelheid.

Thema Openbare ruimte	Beoogd effect Water op orde: “droge voeten”, leefbaarheid en bijdrage kwaliteit openbare ruimte
---------------------------------	---

Beleidskader Waterplan Werkendam 2008-2015 en Uitvoeringsprogramma 2008-2015. GRP 2010-2014 (zie verder programma 10 Milieu).	d.d. 2008 2009	evaluatie 2011 2013
---	------------------------------	-----------------------------------

Doelstellingen Watersysteem inclusief wateropgave (kwalitatief en kwantitatief) in bebouwd gebied op orde voor 2015.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering waterplan. • Hervatting / voortzetting traject overname water door waterschap Rivierenland (is tevens initiatiefnemer). 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsprogramma waterplan.
--	--	--

Stand van zaken Uitvoering waterplan ligt redelijk op schema; deel van de uitvoering is de verantwoordelijkheid van het waterschap. Jaarlijks is bestuurlijk overleg met het waterschap over de voortgang en financiële stand van zaken, frequent vindt ambtelijk overleg plaats.

Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
210 Wegen, Straten en Pleinen	5.237.025	3.426.978	3.150.943	3.119.560	3.113.158	3.088.162
211 Verkeersmaatregelen te land	454.510	469.251	456.327	456.327	458.577	458.577
240 Waterkering afwatering landaanwinning	324.311	593.641	266.680	268.733	267.719	266.705
560 Openbaar groen	1.830.056	2.044.448	1.980.210	1.929.643	1.929.643	1.929.643
98004 Mutaties reserve functie 4	11.819	125.408	0	0	0	0
Totaal Lasten	7.857.720	6.659.726	5.854.160	5.774.263	5.769.097	5.743.087

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
210 Wegen, Straten en Pleinen	51.801	146.703	51.608	51.608	51.608	51.608
211 Verkeersmaatregelen te land	52.492	63.452	20.452	20.452	20.452	20.452
240 Waterkering afwatering landaanwinning	0	6.017	6.017	6.017	6.017	6.017
560 Openbaar groen	1.330	0	0	0	0	0
98004 Mutaties reserve functie 4	1.927.893	553.576	0	0	0	0
Totaal Baten	2.033.515	769.748	78.077	78.077	78.077	78.077
Saldo Lasten / Baten	5.824.205	5.889.978	5.776.083	5.696.186	5.691.020	5.665.010

Programma 5 Economie

Behoud en uitbreiding werkgelegenheid.

Uitgifte Bruine Kilhaven V.

Stimuleren werkgelegenheid.

Meer (verblijfs)recreatieve voorzieningen.
Meerdaags verblijf leidt tot omzetstijging in de sector en daarmee tot stijging werkgelegenheid.

Het stimuleren van de economische bedrijvigheid in de havens.

Het stimuleren van het voorzieningenniveau in de kernen.

Optimalisering Openbaar Vervoer over land en water.

Inleiding en ontwikkelingen

In de regionale nota economisch beleid voor de 3 gemeenten in het Land van Heusden en Altena welke eind 2008 is vastgesteld is de volgende visie geformuleerd: een krachtig Land van Heusden en Altena.

Voor de uitvoering hiervan is een meerjarig economisch actieprogramma opgesteld dat sinds 2009 in uitvoering is.

Daarnaast wordt binnen het programma economie aandacht besteed aan één van de belangrijkste werkgelegenheidspijlers in onze gemeente, het havengebied en het openbaar vervoer middels de veerdiensten. Tot slot maken ook de markten deel uit van dit programma.

Om de doelstellingen te kunnen realiseren is het van belang dat het Regionaal Bedrijventerrein (RBT) wordt gerealiseerd. Inmiddels wordt daartoe gewerkt aan het planologisch mogelijk maken van het realiseren van het RBT. In juni hebben de drie gemeenten ingestemd met het oprichten van een Regionaal Ontwikkelingsbedrijf (ROB) RBT.

Thema Economie	Beoogd effect behoud en uitbreiding werkgelegenheid
---------------------------------	--

Beleidskader		d.d.	evaluatie
Doelstellingen Uitgifte Bruine Kilhaven (BKH) V.	Activiteiten 2012 Verdere uitgifte van percelen.	Prestatie-indicator Ondertekende koopovereenkomsten.	
Stand van zaken Financiële verantwoording voor o.a. BKH V is in de loop van 2011 uit de begroting van de gemeente gehaald en overgeheveld naar het ROB.			

Beleidskader		d.d.	evaluatie
Regionale nota Economische Zaken Economische Actieprogramma nota Economische Zaken.		2008	2008
Doelstellingen Stimuleren werkgelegenheid.	Activiteiten 2012 In overleg met het economisch platform worden in september 2011 uit te voeren actiepunten gekozen voor de resterende beleidsperiode.	Prestatie-indicator Aantal werkzame personen.	
Stand van zaken Uitvoering van de resterende actiepunten uit de nota Economische Zaken (EZ) zoals beschreven in de evaluatie uitvoering nota EZ uit juni 2011 gevolgd door een evalueatie van de uitvoering van de nota EZ over de gehele periode 2009-2012.			

Beleidskader		d.d.	evaluatie
Beleidsvisie toerisme en recreatie gemeente Werkendam.		2009	
Doelstellingen Meer (verblijfs)recreatieve voorzieningen. Meerdaags verblijf leidt tot omzetstijging in de sector en daarmee tot stijging werkgelegenheid.	Activiteiten 2012 Uitvoering acties uit visie toerisme.	Prestatie-indicator Aantal werkzame personen.	
Stand van zaken			

Beleidskader		d.d.	evaluatie
(Strategische) Visie Havens. Havenverordening.		2004	2011
Doelstellingen Het stimuleren van de economische bedrijvigheid in de havens.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> Afronding onderzoek naar noodzaak van een derde haven; eventueel vervolgonderzoek(en) naar haalbaarheid. (Aanzet tot) Actualisering van de strategische visie uit 2004. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> Aantal toegewezen ligplaatsen naar: <ul style="list-style-type: none"> Aantal dagen Tonnage Passant of afbouw Uitgevoerd onderhoud. 	
Stand van zaken Het onderzoek naar de noodzaak van een derde haven is in 2011 gestart.			

Beleidskader Marktverordening. Legesverordening (marktgeden).		d.d. 2009	evaluatie
Doelstellingen Het stimuleren van het voorzieningsniveau in de kernen.	Activiteiten 2012 Reguliere exploitatie van de vijf markten.	Prestatie-indicator Aantallen marktkramen met uitsplitsing naar branche e.e.a. per kern.	
Stand van zaken Geen bijzonderheden.			

Beleidskader GVVP. Kadernota verkeer en vervoer 2007 – 2016.		d.d. 1999 2006	evaluatie
Doelstellingen Optimalisering Openbaar Vervoer over land en water.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Start veertaxi april 2012. • Start nieuwe dienstregeling bussen januari 2012. • Evaluatie Bergsche Maasveren. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal toegankelijke bushaltes. • Aantal reizigers. • Hogere tevredenheid van reizigers over de kwaliteit van het Openbaar Vervoer. 	
Stand van zaken In april 2012 wordt gestart met de nieuwe opzet van veerverbindingen waardoor er een rechtstreekse verbinding ontstaat tussen Werkendam en Gorinchem naast de huidige verbindingen tussen Sleeuwijk en Gorinchem en die tussen Werkendam en Hardinxveld. In Werkendam wordt hiervoor de walkade opgeknapt. In het najaar wordt het toegankelijk maken van de geprioriteerde bushaltes aanbesteed. Ook vindt in het najaar een tevredenheidsonderzoek van de busgebruikers plaats. Met Veolia, provincie en buurtbusverenigingen wordt gesproken over het verbeteren van de dienstregeling die start in 2012. Met name de capaciteitsproblematiek wordt hiermee opgepakt. Om een betere aansluiting op de Brabantliner, dus naar Breda en Utrecht, te krijgen wordt momenteel onderzocht of een halte van de Brabantliner in Nieuwendijk haalbaar is.			

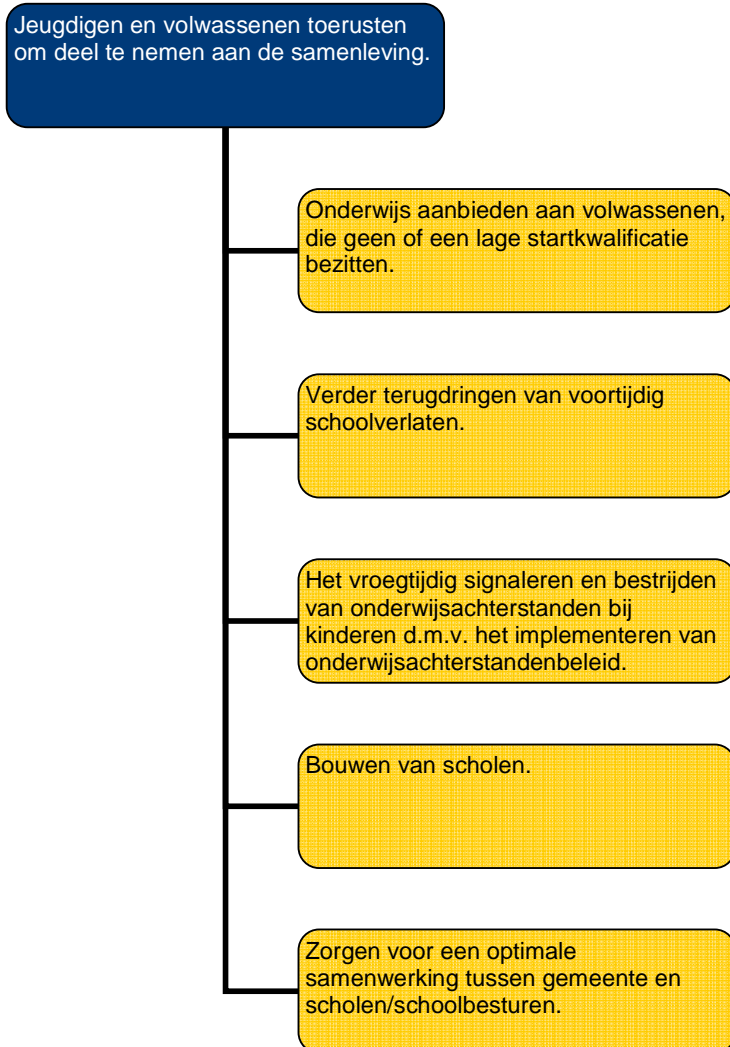
Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
212 Openbaar vervoer	23.989	23.722	9.520	9.362	9.203	9.107
221 Binnenhavens en waterwegen	529.571	586.986	538.983	535.377	531.769	528.835
223 Veerdiensten	185.709	176.093	173.059	173.059	173.059	173.059
310 Handel en ambacht	153.908	187.514	165.518	165.518	165.518	165.518
311 Baten marktgeden	203-	0	0	0	0	0
330 Nutsbedrijven	32.011	2.883.023	145.505	145.505	145.505	145.505
561 Openlucht recreatie	336.104	245.998	217.559	217.453	217.346	217.307
98005 Mutaties reserve functie 5	0	5.496.000	0	0	0	0
Totaal Lasten	1.261.089	9.599.336	1.250.144	1.246.274	1.242.400	1.239.331

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
212 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
221 Binnenhavens en waterwegen	509.686	518.946	518.946	518.946	518.946	518.946
223 Veerdiensten	82.491	82.181	82.381	82.381	82.381	82.381
310 Handel en ambacht	0	0	0	0	0	0
311 Baten marktgeden	33.565	37.251	37.251	37.251	37.251	37.251
330 Nutsbedrijven	0	5.496.000	0	0	0	0
561 Openlucht recreatie	91.411	75.004	75.004	75.004	75.004	75.004
98005 Mutaties reserve functie 5	0	2.982.308	0	0	0	0
Totaal Baten	717.154	9.191.690	713.582	713.582	713.582	713.582
Saldo Lasten / Baten	543.935	407.646	536.562	532.692	528.818	525.749

Programma 6 Onderwijs en kinderopvang

Inleiding en ontwikkelingen

Binnen dit programma valt het onderwijs (inclusief huisvesting), het leerlingenvervoer, de volwasseneneducatie en kinderopvang.

De gemeente Werkendam voert onderwijsbeleid om ervoor te zorgen dat haar inwoners adequaat onderwijs kunnen volgen. Dit vormt een basis voor de rest van het leven. De taak van de gemeente is hier vooral:

- om ervoor te zorgen dat de randvoorwaarden voor goed onderwijs (zoals huisvesting) aanwezig zijn. De gemeente vult deze taak breder in en beschouwt scholen als de motor van de lokale samenleving (kindcentra 0-13, brede scholen);
- jongeren en volwassenen stimuleren tot het behalen van een startkwalificatie is een speerpunt. Instrumenten zijn (handhaving van) de van de leerplichtwet en de uitvoering van volwasseneneducatie;
- Vroegsignalering: de gemeente fungeert als katalysator voor de samenwerking tussen onderwijs en zorgpartners;

- d. De samenwerking tussen scholen en gemeente zal in 2012 geïntensiveerd worden door invoering van de LEA (lokale educatieve agenda).

Thema Onderwijs	Beoogd effect Jeugdigen en volwassenen toerusten om deel te nemen aan de samenleving.
----------------------------------	--

Beleidskader Raamovereenkomst en productovereenkomst met Regionaal Opleidingscentrum (ROC).	d.d.	evaluatie 2012
--	-------------	---------------------------------

Doelstellingen Volwasseneducatie: onderwijs aanbieden aan volwassenen, die geen of een lage startkwalificatie bezitten. Daarnaast taalonderwijs aan analfabeten en allochtonen als voortraject voor de inburgering.	Activiteiten 2012 In 2012 wordt een nieuwe overeenkomst vastgesteld. Daarin leggen we vast dat een cursist maximaal 2 jaar mag deelnemen aan een cursus funderende educatie. Dit om te voorkomen dat er lange wachtlijsten ontstaan.	Prestatie-indicator Aantallen deelnemers aan de onderdelen: - alfabetisering; - funderende educatie; - voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo); - laaggeletterdheid; - erkenning van verworven competenties (evc).
---	--	---

Stand van zaken Voor 2011 is het aantal klokuren per bijeenkomst funderende educatie verlaagd tot 1,5 uur. Op die manier bleek het mogelijk alle deelnemers een aanbod te blijven doen. Bij alfabetisering wordt nog wel uitgegaan van 3 klokuren per bijeenkomst.

Beleidskader Ambtsinstructie leerplichtambtenaar en RMC functionaris.	d.d. 2011	evaluatie 2013
--	----------------------------	---------------------------------

Doelstellingen Verder terugdringen van voortijdig schoolverlaten.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • uitvoering van ambtsinstructie leerplichtambtenaar en RMC functionaris voor het Land van Heusden en Altena. • opstellen van Processen Verbaal in het geval van luxe verzuim. • voortzetten van spijbelsprekuren op scholen • trajectbegeleiding voor (potentiële) voortijdig schoolverlaters. 	Prestatie-indicator Aantal schoolverlaters met startkwalificatie.
---	---	---

Stand van zaken Er is de afgelopen jaren stevig ingezet op het leerplichtbeleid. Er is strenger opgetreden op het gebied van verzuim, door het vaker en eerder opstellen van een Proces Verbaal. Tevens is er een RMC (Regionale Meld- en Coördinatiepunt) functionaris aangesteld voor de gemeenten in het Land van Heusden en Altena. Zij is trajectbegeleider voor (potentiële) voortijdig schoolverlaters en haar hoofdtaak is dan ook om te stimuleren dat alle 18 tot 23-jarigen welke nog geen startkwalificatie hebben, deze alsnog behalen. Voor administratie leerplicht wordt samenwerking op niveau West Brabant onderzocht.

Beleidskader		d.d.	evaluatie
Subsidieregeling peuterspeelzaalwerk.		2011	2012
Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk.		2006	2011
Professionalisering peuterspeelzaalwerk, "Kwaliteit in gezamenlijkheid" .		2005	2011
Beleidsnota Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015.		2011	2014
Handboek kader kinderopvang.		2011	2014
Doelstellingen Het vroegtijdig signaleren en bestrijden van onderwijsachterstanden van kinderen d.m.v. het onderwijsachterstandenbeleid op peuterspeelzalen en het basisonderwijs	Activiteiten 2012 Subsidiëring van derde en vierde dagdeel peuterspeelzaalwerk voor doelgroepkinderen; compensatie van ouderbijdrage van peuterspeelzaalwerk voor doelgroepkinderen; inzet coördinatie-uren ter bewaking van de doorgaande leerlijn van peuterspeelzaal tot kleuteronderwijs; cursussen voor leidsters en leerkrachten ter versteviging van het uitvoeren van voor- en vroegschoolse educatie.	Prestatie-indicator Aantal peuters dat deelneemt aan het voorschoolse programma op de peuterspeelzalen. Aantal kleuters dat deelneemt aan het vroegschoolse programma op het basisonderwijs.	
Stand van zaken Het beleidsplan onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015 is vastgesteld. Jaarlijks zal hier een jaarplan bij geschreven worden waarin in samenwerking met de partners wordt bepaald welke actiepunten dat jaar wordt uitgevoerd. Momenteel heeft de gemeente Werkendam een bereik van 89% van de doelgroepkinderen. Daarmee overtreft Werkendam de landelijke richtlijn ruimschoots. Een nieuw speerpunt is het steviger neerzetten van de doorgaande leerlijn: wat de kinderen hebben geleerd op de peuterspeelzaal (inhoudelijk), wordt voortgezet op het basisonderwijs. De doorgaande leerlijn betreft de (inhoudelijke en procedurele) aansluiting van voorschoolse educatie (op de peuterspeelzaal) op vroegschoolse educatie (op de basisschool).			

Beleidskader		d.d.	evaluatie
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.		2008	2011
Integraal huisvestingsplan 2009-2012 en update IHP.		2008	2012
Doelstellingen Bouwen en onderhouden van scholen.	Activiteiten 2012 Uitbreiding ds. Joh. Groenewegenschool; renovatie gymnastieklokaal Altena College; voorbereiding vervangende nieuwbouw basisscholen 't Kompas, De Morgenster en Burgemeester Verschoor; partiële aanpassing De Schans. Voorbereiding brede school Dussen.	Prestatie-indicator Verhouding leerlingenaantal en bruto vloeroppervlak schoolgebouw.	
Stand van zaken Scholenbouw wordt gerealiseerd binnen de kaders van het strategische accommodatiebeleid: kindcentra 0-13, aangevuld met een dorpshuisfunctie, leveren een belangrijke bijdrage aan de lokale leefbaarheid.			

Beleidskader Nota Lokaal Onderwijsbeleid 2008-2011.		d.d. 2008	evaluatie 2011
Doelstellingen 1. De school als spil in haar omgeving 2. De school als schakel in de zorgketen 3. De school als samenwerkingspartner	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering actiepunten nota onderwijs, jeugd en jeugdgezondheidszorg 2012-2016. • Samenwerking met scholen verder versterken door instellen van een LEA (Lokale Educatieve Agenda) vergadering. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie van de actiepunten zoals vermeld in de nota lokaal onderwijsbeleid 2008-2011. • Vanaf 2012: realisatie van de actiepunten zoals vermeld in de nota onderwijs, jeugd en jeugdgezondheidszorg 2012-2016. 	
Stand van zaken De gemeenteraad krijgt jaarlijks een voortgangsrapportage waarin beschreven staat in hoeverre de actiepunten in de nota onderwijsbeleid 2008-2011 zijn gerealiseerd. Deze is in 2011 wederom opgesteld. Aan het einde van 2011 zal er een nota onderwijs, jeugd en jeugdgezondheidszorg 2012-2016 worden voorgelegd aan de gemeenteraad. De levenslijn van jongeren staat hierin centraal, waarvan onderwijs een belangrijk deel van uitmaakt.			

Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
420 Openb. Basisonderwijs excl. Huisvesting	143.328	118.480	92.921	82.921	17.921	17.921
421 Openb. Basisonderwijs - Onderwijshuisvesting	361.798	423.163	343.104	316.633	399.853	285.067
422 Bijz. Basisonderwijs excl Huisvesting	99.845	91.268	92.268	92.268	92.268	92.268
423 Bijz. Basisonderwijs - Onderwijshuisvesting	2.062.240	2.500.876	2.181.898	2.206.563	2.374.171	2.075.487
442 Bijz. Voortg. Onderwijs excl. Huisvesting	52.573	40.868	49.874	49.874	49.874	49.874
443 Bijz. Voortg. Onderwijs - Onderwijshuisvesting	872.275	1.004.327	956.510	945.695	934.880	924.543
480 Gemeensch. Baten en Lasten Onderwijs	1.173.781	1.256.674	1.467.303	1.465.251	1.465.251	1.465.251
482 Volwasseneducatie	4.234	14.513	4.899	4.899	4.899	4.899
650 Kinderopvang	313.265	355.598	366.101	366.613	366.315	366.029
98006 Mutaties reserve functie 6	0	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	5.083.339	5.805.767	5.554.878	5.530.717	5.705.432	5.281.339

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
420 Openb. Basisonderwijs excl. Huisvesting	0	0	0	0	0	0
421 Openb. Basisonderwijs - Onderwijshuisvesting	210.242	239.844	222.550	196.153	280.603	167.065
422 Bijz. Basisonderwijs excl Huisvesting	0	0	0	0	0	0
423 Bijz. Basisonderwijs - Onderwijshuisvesting	874.911	1.155.756	994.119	1.018.268	1.191.649	939.839
442 Bijz. Voortg. Onderwijs excl. Huisvesting	22.155	19.800	18.300	18.300	18.300	18.300
443 Bijz. Voortg. Onderwijs - Onderwijshuisvesting	348.319	536.496	454.629	443.258	432.104	421.428
480 Gemeensch. Baten en Lasten Onderwijs	97.591	177.500	120.052	120.052	120.052	120.052
482 Volwasseneducatie	0	0	0	0	0	0
650 Kinderopvang	309	875	875	875	875	875
98006 Mutaties reserve functie 6	120.000	107.600	75.000	65.000	0	0
Totaal Baten	1.673.526	2.237.871	1.885.525	1.861.906	2.043.583	1.667.559
Saldo Lasten / Baten	3.409.813	3.567.896	3.669.353	3.668.811	3.661.849	3.613.780

Programma 7 Cultuur, recreatie en sport

Vergroten leefbaarheid kernen door stimuleren sociale cohesie en voorzieningen op peil houden.

Met subsidie stimuleren van activiteiten van verenigingen en instellingen.

Voorzieningen niveau op peil houden.

Deelname / bezoek aan sport(voorzieningen) verhogen.

Instandhouding speelplaatsen en sportveldjes voor de jeugd.

Jongeren uitdagen zélf hun activiteiten te organiseren (visie nota jeugd).

Behoud en gebruik van cultuurhistorisch erfgoed.

Participatie van inwoners (m.n. jeugd) bij cultuur.

Instandhouding torenuren en luidwerken.

Het in stand houden van rijks- en gemeentelijke monumenten, incl. de molens.

Inleiding en ontwikkelingen

Door middel van uitvoering van programma 7 willen we een leefomgeving creëren waarin iedere inwoner kan participeren in het maatschappelijk leven. Dit doen wij bijvoorbeeld door het stimuleren en ondersteunen van sport, dorpshuizen en diverse verenigingen en organisaties.

De gemeente Werkendam werkt hard aan het realiseren van de doelen door stimulansen te bieden met subsidiëring. Bovendien wordt er zowel geïnvesteerd in multifunctionele accommodaties als sociale initiatieven en groeperingen. In het coalitieprogramma 2010-2014 wordt dan ook speciale aandacht geschonken aan sportstimulering, brede scholen en subsidiebeleid. Dit betekent dat de komende bestuursperiode extra ingezet zal worden op de onderwerpen die behoren tot dit programma.

Met ingang van 2011 zijn in onze gemeente twee combinatiefunctionarissen werkzaam. Momenteel (zomer 2011) vullen zij samen 1,5 fte in. In eerste instantie gold voor eind 2012 op basis van het "alles of niets" principe een doelstelling van 4,2 fte combinatiefunctionaris. Inmiddels is duidelijk geworden dat het rijk dit principe heeft losgelaten, en gemeenten ook kunnen kiezen voor 60% of 80% realisatie van de oorspronkelijke doelstelling. Voor onze gemeente komt dit neer op 2,5 of 3,4 fte per eind 2012. Hierin zal een keuze gemaakt moeten worden.

In juni 2011 heeft de raad ingestemd met de startnotitie sportbeleid. Deze startnotitie zal in het najaar van 2011 uitgewerkt worden in een integrale sportnota.

Binnen dit programma gaat de aandacht ook uit naar de instandhouding van ons cultuurhistorisch erfgoed.

Thema Cultuur, recreatie en sport	Beoogd effect Vergroten leefbaarheid kernen door stimuleren sociale cohesie en voorzieningen op peil houden.
---	--

Beleidskader Algemene subsidieverordening Gemeente Werkendam 2010. Jaarlijks Subsidieprogramma Lokaal Sociaal Beleid.		d.d. 2010	evaluatie 2013
Doelstellingen Met subsidie stimuleren van activiteiten van verenigingen en instellingen.	Activiteiten 2012 Opstelling subsidieprogramma 2013. Uitwerking prestatieafspraken professionele instellingen.	Prestatie-indicator Deelname aan het verenigingsleven en het bereik van de professionele instellingen.	
Stand van zaken Met Trema Welzijn BV en de Bibliotheek Altena lopen onderhandelingen over een vernieuwde vormgeving van de subsidierelatie.			

Beleidskader Nota strategisch accommodatiebeleid.		d.d. 2010	evaluatie
Doelstellingen Voorzieningen niveau op peil houden.	Activiteiten 2012 Planvoorbereiding voor uitbreiding dorps huis Nieuwendijk, nieuwbouw dorps huis Hank, en realisatie brede scholen in Sleeuwijk en Dussen.	Prestatie-indicator Bezettingsgraad van sociaal culturele accommodaties.	
Stand van zaken Via tussenrapportages wordt de raad twee maal per jaar geïnformeerd over de voortgang.			

Beleidskader Deelnotitie Buitensport (2003). Deelnotitie Binnensport (2007). Nota Sportstimulering (2009).		d.d. 2003 2007 2009	evaluatie 2012 2012 2012
Doelstellingen Deelname / bezoek aan sport(voorzieningen) verhogen.	Activiteiten 2012 Uitbouwen activiteiten combinatiefunctionarissen.	Prestatie-indicator Aantal actieve (jeugdige) sporters. Aantal bezoekers (zwembaden).	
Stand van zaken Begin 2012 zal een integrale sportnota aan de raad worden aangeboden.			

Beleidskader Notitie "Uitgangspunten gemeentelijk speelplaatsenbeleid".		d.d. 2001	evaluatie 2012
Doelstellingen Instandhouding speelplaatsen en sportveldjes voor de jeugd.	Activiteiten 2012 Voor 2012 is een evaluatie van dit beleidsterrein voorzien.	Prestatie-indicator Aantal klachten over slechte onderhoudsstaat van speelvoorzieningen.	
Stand van zaken Het beleid omvat de realisatie van speelplaatsen in nieuwe wijken, het onderhoud van speelplaatsen in bestaande wijken en het reageren op klachten en ad hoc verzoeken.			

Beleidskader Jeugdbeleid (2009-2011).		d.d.	evaluatie 2011
Doelstellingen Jongeren uitdagen zélf hun activiteiten te organiseren (visie nota jeugd).	Activiteiten 2012 Uitvoeren van nieuwe (aanstaande) nota.	Prestatie-indicator Minder meldingen van overlast rondom 'hang'jongeren.	
Stand van zaken De speerpunten vrije tijd, participatie en veiligheid zullen ook weer centraal staan in de nieuwe nota. Nieuw zal de verbinding met onderwijs en jeugdgezondheidszorg zijn.			

Thema Cultuur, recreatie en sport	Beoogd effect Behoud en gebruik van cultuurhistorisch erfgoed.
---	--

Beleidskader Cultuurnota. Persoonsgebonden budget (PGB) muziekonderwijs. Cultuur educatie basisonderwijs. Participatiefonds. Prestatiecontract bibliotheek Werkendam.		d.d.	evaluatie
		2009	2013
		2009	2012
		2009	
		2004	
		2002	
Doelstellingen Participatie van inwoners (m.n. jeugd) bij cultuur.	Activiteiten 2012 Voortzetting Kunst- en Cultuurfonds. Voortzetting regeling PGB Muziekonderwijs.	Prestatie-indicator Realisatie van de actiepunten van de nota cultuurbeleid.	
Stand van zaken Het voortzetten van het Kunst- en Cultuurfonds en de regeling PGB Muziekonderwijs zijn twee actiepunten uit de nota cultuurbeleid die worden uitgevoerd in 2012. De middelen uit de regeling "cultuur educatie basisonderwijs" zijn beschikbaar gesteld voor de (co)financiering van de combinatiefunctionarissen.			

Beleidskader Beleidsregel torenuur- en luidwerken.		d.d.	evaluatie 2012
Doelstellingen Instandhouding torenuur- en luidwerken.	Activiteiten 2012 Beschikbaar stellen subsidie t.b.v. onderhoud torenuur- en luidwerken.	Prestatie-indicator Aantal behandelde verzoeken.	
Stand van zaken Kerkelijke instanties die een torenuur- en/of –luidwerk in beheer hebben, kunnen voor de kosten een subsidieverzoek indienen. Deze regeling is ingegaan in 2009 en wordt ook in 2012 voorgezet.			

Beleidskader Nota gemeentelijk monumentenbeleid. Monumentenverordening gemeente Werkendam. Subsidieverordening gemeentelijke monumentengemeente Werkendam.		d.d.	evaluatie
		2003	
		2006	
		2007	
Doelstellingen Het in stand houden van rijks- en gemeentelijke monumenten, inclusief de molens.	Activiteiten 2012 Er wordt een begin gemaakt met het formuleren van beleid voor cultuurhistorisch erfgoed.	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal vergunningen. • Aantal subsidies. • Aantal gerestaureerde monumenten. • Activiteiten en adviezen commissie. • Aantal gerestaureerde molens. 	
Stand van zaken Het beleid voor archeologisch erfgoed is in 2011 vastgesteld. De subsidieregelingen zijn bekend en worden benut.			

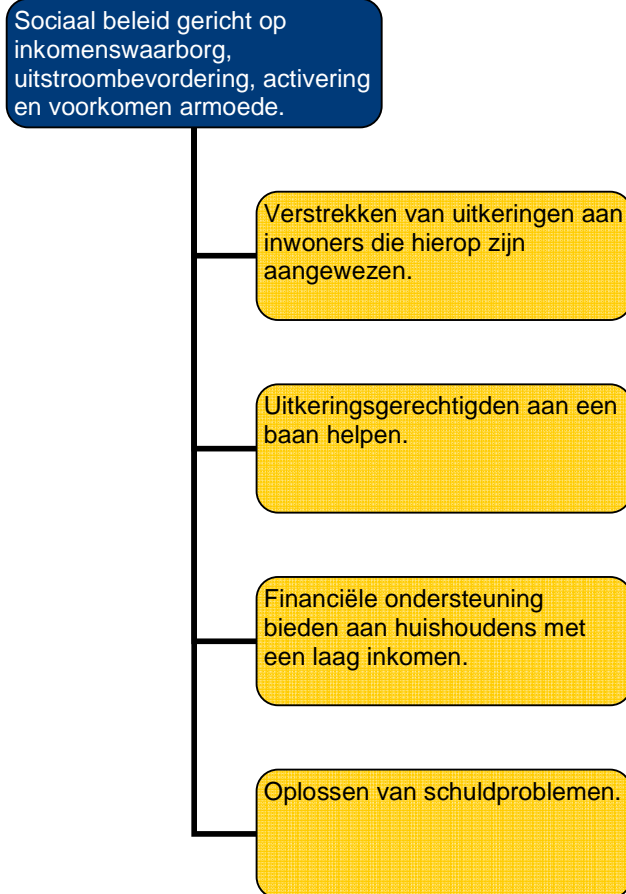
Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
510 Openbaar bibliotheekwerk	515.134	521.486	518.463	519.256	518.459	517.813
530 Sport	1.599.358	1.552.256	1.707.293	1.698.972	1.687.052	1.644.663
540 Kunst	97.992	133.332	96.683	96.683	96.683	96.683
541 Oudheidkunde/musea	522.225	495.337	437.723	430.976	401.910	399.192
580 Overige recreatieve voorzieningen	79.181	76.190	102.059	68.325	95.562	95.277
630 Sociaal Cultureel Werk	1.304.611	1.387.605	1.372.394	1.365.061	1.497.866	1.491.747
98007 Mutaties reserve functie 7	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal Lasten	4.128.500	4.176.206	4.244.615	4.189.273	4.307.532	4.255.375

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
510 Openbaar bibliotheekwerk	47.261	24.400	24.400	24.400	24.400	24.400
530 Sport	169.795	156.057	154.957	154.957	154.957	154.957
540 Kunst	810	0	0	0	0	0
541 Oudheidkunde/musea	7.881	2.000	2.000	1.000	0	0
580 Overige recreatieve voorzieningen	40	0	0	0	0	0
630 Sociaal Cultureel Werk	125.987	51.916	53.604	53.604	53.604	53.604
98007 Mutaties reserve functie 7	200.835	195.140	0	0	0	40.000
Totaal Baten	552.609	429.513	234.961	233.961	232.961	272.961
Saldo Lasten / Baten	3.575.891	3.746.693	4.009.654	3.955.312	4.074.571	3.982.414

Programma 8 Inkomensvoorzieningen

Inleiding en ontwikkelingen

Binnen dit programma vallen de taken die de gemeente heeft op het terrein van de uitvoering van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en aanverwante regelingen. De taken kunnen als volgt worden weergegeven:

a. Verstrekken bijstandsuitkeringen:

Inwoners die geen andere vorm van inkomen en nagenoeg geen vermogen hebben, kunnen aanspraak maken op een uitkering WWB. Aan het ontvangen van een uitkering verbindt de gemeente voorwaarden. Een uitkering wordt in beginsel slechts tijdelijk toegekend, tot het moment dat iemand weer in zijn eigen onderhoud kan voorzien. Voor het betalen van de uitkeringen ontvangt de gemeente van het rijk een niet-geoormerkt budget. Dit is het Inkomensdeel-WWB.

In juli 2011 is er een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend, om vanaf 2012 een aantal versoeringen aan te brengen in de WWB. In dit voorstel staat onder meer dat het recht op bijstand voortaan niet langer verstrekt wordt aan een individu, maar aan een huishouden. Dit zal leiden tot een verlaging van het aantal te verstrekken uitkeringen.

b. Re-integreren van uitkeringsgerechtigden en nuggers (niet-uitkeringsgerechtigde):

De gemeente maakt met elke uitkeringsgerechtigde een trajectplan. Daarin wordt afgesproken welke activiteiten de betrokkene gaat ondernemen om zo snel mogelijk (weer) een betaalde baan te verkrijgen. De gemeente heeft de plicht ook nuggers een aanbod te doen dat leidt naar een baan. De gemeente ontvangt via het participatiebudget geormerkte middelen voor het uitvoeren van de re-integratie taak. Het participatiebudget bestaat uit het werkdeel-WWB, het budget inburgering en het budget volwassenen educatie. Vanaf 2012 wordt het budget voor re-integratie landelijk verlaagd. De gevolgen voor Werkendam zijn nog onbekend.

c. Uitvoeren van het gemeentelijk minimabeleid:

Minimabeleid is er op gericht inwoners met een laag inkomen financiële ondersteuning te bieden en hen te stimuleren tot actieve participatie. Het minimabeleid bestaat uit een aantal verordeningen en beleidsregels, die zich richten op specifieke groepen inwoners. Een andere taak van het minimabeleid is het uitvoeren van schuldhulpverlening. Via de algemene uitkering ontvangt de gemeente niet-geormerkte middelen voor het uitvoeren van het minimabeleid en de schuldhulpverlening.

Eén van de onderdelen van het gemeentelijk minimabeleid vormt de aanvullende ziektekostenverzekering via Trias. Door de fusie van Trias met VGZ, IZA en Univé, wordt de bestaande aanvullende verzekering van Trias per 1 januari 2012 omgezet in de aanvullende verzekering van VGZ. De premie is hoger, maar ook het dekkingspakket is uitgebreider. Omdat er daardoor minder toekenningen bijzondere bijstand hoeven plaats te vinden, zal de gemeente de hogere premie voor haar rekening nemen.

Bij de Tweede Kamer is een wetsvoorstel ingediend, waarin gemeenten worden verplicht om hun minimabeleid te beperken tot inwoners met een inkomen van maximaal 110% van het sociaal minimum. Als dit voorstel wordt aangenomen, zullen de uitgaven minimabeleid dalen. Overeenkomstig het collegeprogramma zullen we deze besparingen in beginsel laten toekomen aan de minima.

De Tweede Kamer heeft eind juni 2011 ingestemd met de nieuwe wet op de schuldhulpverlening. De invoeringsdatum is waarschijnlijk 1 januari 2012. Aan de raad zal voor die datum een beleidsplan en een verordening ter goedkeuring worden voorgelegd.

In 2012 zal loket Altena het merendeel van de aanvragen schuldhulpverlening zelf afhandelen. We zullen dan minder diensten afnemen van de kredietbank West-Brabant.

d. Invoering Wet werken naar vermogen

Het is de bedoeling dat de WWB, de WIJ, de WSW en de Wajong per 1 januari 2013 verdwijnen. Daarvoor in de plaats komt de Wet werken naar vermogen (WWNV). Met de WWNV zullen minder mensen een indicatie voor de WSW en de Wajong ontvangen.

In plaats daarvan komen zij in de WWNV en zal de gemeente voor deze personen een aangepaste baan moeten zoeken. Daarvoor kan de gemeente loondispensatie inzetten, als aanvulling op het inkomen dat de werkgever betaalt.

De invoering van de WWNV gaat gepaard met grote bezuinigingen, zowel op het re-integratiebudget als op het WSW budget. Op dit moment (juli 2011) zijn nog niet alle feiten rondom de WWNV bekend. De gemeenten hebben op het VNG congres onlangs tegen de passage over de WWNV gestemd in het bestuursakkoord. Intern starten we nu reeds met het in beeld brengen van de gevolgen van de komst van de WWNV.

Thema Inkomensvoorzieningen	Beoogd effect Sociaal beleid gericht op inkomenswaarborg, uitstroombetovordering, activering en voorkomen armoede.
--------------------------------	---

Beleidskader Notitie missie, visie en uitgangspunten Buro Altena bij invoering Wet Werk en bijstand. Uitvoeringsplan Wet werk en bijstand. Toeslagenverordening Wet Werk en Bijstand. Maatregelen- en handhavingsverordening Wet werk en bijstand gemeente Werkendam.	d.d. 2003	evaluatie
	2011	2012
	2009	2012
	2009	2012

Doelstellingen Verstrekken van uitkeringen aan inwoners die hierop zijn aangewezen.	Activiteiten 2012 Aan inwoners die voldoen aan de criteria wordt een uitkering toegekend.	Prestatie-indicator Bestandsanalyses.
---	---	---

Stand van zaken
Het Uitvoeringsplan WWB 2011 heeft als taakstelling dat het uitkeringsbestand per 31 december 2011 met 5% is gedaald. De daling van de bijstandsuitkering verloopt moeizamer dan was voorzien. Dit is een landelijke ontwikkeling. In Werkendam is de omvang van het uitkeringsbestand in de eerste 5 maanden van 2011 ongewijzigd gebleven. De arbeidsmarkt trekt aan, maar er is weinig vraag naar mensen zonder startkwalificatie. Het merendeel van het uitkeringsbestand heeft geen startkwalificatie.

Beleidskader Re-integratieverordening Wet Werk en Bijstand gemeente Werkendam. Uitvoeringsbesluit re-integratieverordening WWB gemeente Werkendam.	d.d. 2009	evaluatie
	2010	2012

Doelstellingen Uitkeringsgerechtigden aan een baan helpen.	Activiteiten 2012 Met elke uitkeringsgerechtigde wordt een trajectplan opgesteld. Er zijn 5 soorten trajectplannen. Elke uitkeringsgerechtigde wordt ingedeeld in één van deze trajectplannen. De financiële middelen zullen in 2012 waarschijnlijk lager worden, waardoor er minder ingekocht kan worden bij re-integratiebedrijven.	Prestatie-indicator Aantal klanten, aantal trajecten, aantal uitstroom naar werk en aantal leerwerkbanen c.q. leerwerkstages.
--	---	---

Stand van zaken
Na een aanbestedingstraject hebben we voor 2011 en 2012 nieuwe contracten afgesloten met 3 re-integratiebedrijven. Er zijn drie projecten voor specifieke doelgroepen: alleenstaande ouders, jongeren en allochtonen. Daarnaast hebben we met !GO afspraken gemaakt voor het in dienst nemen van mensen op een opstapbaan en op een loonwaarde baan. Voor deze 3 projecten en het project bij !GO worden aan de hand van de opgestelde trajectplannen kandidaten geselecteerd. Daarnaast is een aantal cliënten part-time gaan werken bij de bedrijven die de huishoudelijke verzorging WMO uitvoeren. Deze punten zullen in 2012 worden voortgezet.

Beleidskader	d.d.	evaluatie
Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten Werkendam.	2011	2012
Het Activiteitenfonds gemeente Werkendam.	2004	2012
Verordening Langdurigheidtoeslag.	2009	2012
Verordening subsidieverlening maaltijdvoorziening Werkendam.	2009	2012
Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering Trias.	2007	2012

Doelstellingen	Activiteiten 2012	Prestatie-indicator
Financiële ondersteuning bieden aan huishoudens met een laag inkomen.	Het minimabeleid wordt in 2012 ongewijzigd voortgezet. Wel zal er mogelijk een beperking komen, doordat het beleid zich nog maar mag richten op huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum.	Aantallen toekenningen op de diverse regelingen.

Stand van zaken

Het minimabeleid zal in 2012 op basis van wettelijk voorschrift mogelijk beperkt worden tot huishoudens met een inkomen tot maximaal 110% van het sociaal minimum. In 2012 verandert de collectieve aanvullende verzekering ziektekosten. Trias fuseert met VGZ, IZA en Univé, waardoor de gemeenten een nieuwe aanvullende collectieve verzekering voor minima krijgen aangeboden van VGZ. De premie daarvan is hoger, maar het pakket is een stuk uitgebreider. De gemeente zal de hogere premie voor haar rekening nemen.

Doelstellingen	Activiteiten 2012	Prestatie-indicator
Oplossen van schuldproblemen.	In 2012 treedt de nieuwe wet op de gemeentelijke schuldhulpverlening in werking.	Aantallen schuldregeling, sanering, budgetbeheer, budgetbegeleiding en afgifte Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) verklaringen.

Stand van zaken

In 2011 is Loket Altena begonnen met het vaker zelfstandig uitvoeren van schuldhulpverlening. De consulenten zijn daarvoor geschoold en er is ICT programmatuur aangeschaft. De werkwijze zal in 2012 worden voortgezet. Loket Altena zal minder producten afnemen van de Kredietbank West-Brabant. De nieuwe wet op de gemeentelijke schuldhulpverlening treedt vermoedelijk 1 januari 2012 in werking. Op basis van de wet is de gemeente verplicht om een beleidsplan te schrijven.

Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
610 Bijstandsverlening	2.693.118	3.052.918	2.948.135	2.948.135	2.948.135	2.948.135
611 Werkgelegenheid	2.059.606	2.181.375	2.018.287	2.072.653	2.128.650	2.186.328
612 Inkomensvoorziening vanuit het Rijk	1.449	0	112.089	112.089	112.089	112.089
614 Gemeentelijk minimabeleid	573.730	593.025	570.244	558.994	558.994	558.994
623 Participatiebudget	1.055.110	997.341	944.183	937.933	937.933	937.933
98008 Mutaties reserve functie 8	149.158	312-	312-	312-	312-	312-
Totaal Lasten	6.532.172	6.824.347	6.592.626	6.629.492	6.685.489	6.743.167

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
610 Bijstandsverlening	2.076.515	2.121.021	2.001.021	2.001.021	2.001.021	2.001.021
611 Werkgelegenheid	1.847.491	1.894.689	1.760.696	1.813.516	1.867.922	1.923.960
612 Inkomensvoorziening vanuit het Rijk	0	0	0	1	0	0
614 Gemeentelijk minimabeleid	48.123	30.000	10.000	10.000	10.000	10.000
623 Participatiebudget	826.241	635.732	635.732	635.732	635.732	635.732
98008 Mutaties reserve functie 8	109.382	192.531	192.531	192.531	182.531	182.531
Totaal Baten	4.907.751	4.873.973	4.599.980	4.652.801	4.697.206	4.753.244
Saldo Lasten / Baten	1.624.420	1.950.374	1.992.646	1.976.691	1.988.283	1.989.923

Programma 9 Zorgvoorzieningen

Stimuleren zelfredzaamheid, zelfstandigheid en gezondheid van inwoners.

Een extra ambulance in Nieuwendijk en proef motorambulance.

Herziening Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning en Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning.

Doorontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Geén Alcohol gebruik onder 16 jaar en minder alcohol gebruik onder jongeren vanaf 16 jaar.

Inburgeringsplichtigen de Nederlandse taal leren.

Tegengaan van discriminatie.

Wonen, zorg en welzijn voor ouderen chronisch zieken en mensen met een beperking.

Inleiding en ontwikkelingen

In het coalitieakkoord 2010-2014 "Meer met minder" en het bestuursakkoord 2010-2014 is aangegeven dat de brede aanpak van de Wmo wordt voortgezet. Aandachtspunten zijn de ondersteuning van mantelzorgers en de realisatie van één (goed toegankelijk) zorgloket.

Voor prestatieveld 1 (sociale samenhang en leefbaarheid) is in 2011 een project uitgevoerd ter versterking van deelname aan sociale netwerken. In 2012 vindt de uitvoering plaats van de actiepunten per kern. Dit gebeurt door en met de inwoners van de vijf kernen.

Met ingang van 1 januari 2009 is de ondersteunende begeleiding van mensen met een lichte lichamelijke of psychiatrische beperking uit de Awbz geschrappt. De uitdaging voor de gemeente is hoe om te gaan met de toenemende vraag naar ondersteuning. Dit traject is in 2010 gestart en wordt in 2012 vervolgd. Daarnaast wordt in 2012 gezien hoe de decentralisatie van de extramurale begeleiding van de Awbz naar de Wmo wordt vormgegeven. Met ingang van 2013 worden gemeenten ook hier verantwoordelijk voor.

Tot de zorgvoorzieningen behoort ook de uitvoering van de Wet inburgering (Wi). Voor de uitvoering van de Wi zijn de drie gemeenten in het Land van Heusden en Altena een overeenkomst aangegaan met Stichting Nieuwkomers en Vluchtelingenwerk Altena (NVA).

Activiteiten op het terrein van wonen, zorg en welzijn voor ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking vallen ook onder het programma zorgvoorzieningen. Hierbij wordt samengewerkt met woonstichtingen, zorgaanbieders, welzijnorganisaties, zorgvragers en andere gemeenten. Het betreft uitvoering van prestatieveld 4 en 5.

Ambulancezorg

In 2012 zal de tijdelijke wet ambulancezorg ingevoerd worden. Onzeker is wel in hoeverre de nog twee openstaande standplaatsen in Midden West Brabant, waaronder Nieuwendijk, intact zullen blijven, gelet op de verwachte rijksbezuinigingen. De standplaats in Nieuwendijk en de aanrijtijden in zijn algemeenheid blijven een punt van aandacht voor onze gemeente.

Centrum voor jeugd en gezin

In 2011 is het Centrum voor Jeugd en Gezin gerealiseerd. Aandachtspunt in 2012 is de evaluatie van de websites, aangezien de provinciale subsidie hiervoor in 2012 afloopt. In het kader van de doorontwikkeling van het CJG's zal bovendien in 2012 gewerkt worden aan het verder vormgeven van een adequate voorziening aan laagdrempelige inlooppunten.

Transitie jeugdzorg

Alle taken m.b.t. jeugdzorg worden (gefaseerd) overgeheveld naar de gemeenten: jeugd-ggz (zowel AWBZ als Zorgverzekeringswet), provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en licht verstandelijk gehandicapte jeugd. De Centra voor Jeugd en Gezin zullen gaan dienen als front office. 2012 zal voor een groot deel in het teken van de transitie jeugdzorg staan. In 2013/2015 moet deze transitie gerealiseerd zijn.

Integrale jeugdgezondheidszorg

In 2010 hebben de GGD West Brabant, Thebe jeugdgezondheidszorg, Careijn en Thuiszorg West Brabant zich verenigd in een bedrijfscoöperatie jeugdgezondheidszorg. Dit om uitvoering te kunnen geven aan een kniploze integrale jeugdgezondheidszorg. In 2011 is/wordt onderzocht of de bedrijfscoöperatie juridisch gezien voldoet aan alle eisen om er het alleenrecht op te vestigen, c.q. onderhands aan te besteden.

Alcohol en drugs: regionaal plan van aanpak 'think before you drink'

In het coalitieprogramma 2010-2014 en ook in de nota volksgezondheid 2008-2011 is alcohol- en druggebruik opgenomen als speerpunt. De komende jaren zal er daarom ook extra geïnvesteerd worden in het minderen van alcohol en drugsgebruik onder jongeren.

Nota volksgezondheid

2012 zal naast de uitvoering van de huidige nota in het teken staan van het ontwikkelen en schrijven van de nieuwe nota volksgezondheid 2013-2016. De landelijke nota volksgezondheid en de lokale situatie in de gemeente Werkendam biedt hiervoor de basis.

Decentralisatie Awbz-begeleiding naar Wmo

In het Regeerakkoord is vastgelegd dat de extramurale Awbz-functie begeleiding (groep en individueel) gedecentraliseerd wordt. Dit betekent dat op 1 januari 2013 de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de begeleiding ingaat voor nieuwe aanvragers en dat per 2014 dit ook gebeurt voor alle bestaande gebruikers van begeleiding. Vanaf 1 januari 2014 valt iedereen die extramurale begeleiding nodig heeft onder de Wmo. In 2012 wordt een start gemaakt met de voorbereidingen van de decentralisatie.

Thema Zorgvoorzieningen	Beoogd effect Stimuleren zelfredzaamheid, zelfstandigheid en gezondheid van inwoners.
--	--

Beleidskader		d.d.	evaluatie
Beleidsnota Volksgezondheidszorg 2008-2011.		2008	2012
Gemeenschappelijke regeling openbare gezondheidszorg.		2006	n.v.t.
Doelstellingen Een extra ambulance in Nieuwendijk en proef motorambulance.	Activiteiten 2012 Blijvend onder de aandacht brengen van het belang van een extra standplaats in Nieuwendijk bij de Regionaal Ambulance Vervoer (RAV).	Prestatie-indicator Overschrijdingspercentages.	
Stand van zaken Op dit moment staat één van de ambulances van de standplaats Giessen op bepaalde tijden gestationeerd bij het politiebureau in Nieuwendijk. Of Nieuwendijk een definitieve standplaats gaat worden is afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de nieuwe Wet ambulancezorg en het financieel kader dat daarvoor geboden wordt. De eerste gesprekken met de RAV wijzen uit dat de inzet van een motorambulance niet zal leiden te het gewenste effect voor de gemeente Werkendam.			

Beleidskader		d.d.	evaluatie
Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning.		2011	2013
Het besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning.		2011	2013
Doelstellingen Herziening Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning en Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning.	Activiteiten 2012 Aanpassing van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning en het Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning.	Prestatie-indicator Aangepast besluit en verordening WMO in gedachte van De Kanteling.	
Stand van zaken Als gevolg van de Kanteling Wmo (wat inhoudt dat er maatwerk per cliënt geleverd moet worden en er probleemgericht i.p.v. productgericht gewerkt dient te worden), worden de Verordening en het Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning aangepast. Een start is gemaakt in 2011, de uiteindelijke vaststelling zal plaatsvinden in 2012.			

Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning. Decentralisatie Awbz-begeleiding.		d.d. 2013	evaluatie 2015
Doelstellingen Uitvoering van de Awbz-begeleiding binnen de Wmo	Activiteiten 2012 In 2012 wordt een projectplan opgesteld dat ertoe moet leiden dat de decentralisatie van nieuwe aanvragers van de functie begeleiding per 1 januari 2013 kan ingaan.	Prestatie-indicator Projectplan decentralisatie functie Awbz-begeleiding.	
Stand van zaken Het transitiebureau (ingesteld door het ministerie om de overgang van de AWBZ te begeleiden) is nog bezig met het opstellen van rapporten. Bij de gemeenten is nog niks bekend. Wanneer er duidelijkheid komt, zal er een projectplan opgesteld worden door de gemeente met hoe de transitie hier vorm zal krijgen.			

Beleidskader Uitvoeringsplan WMO 2009-2012		d.d.	evaluatie
Doelstellingen Doorontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).	Activiteiten 2012 Continueren van het Centrum voor jeugd en gezin en deze koppelen aan de transitie jeugdzorg.	Prestatie-indicator Visiedocument transitiejeugdzorg – CJG.	
Stand van zaken Het Centrum voor jeugd en gezin is in 2011 gerealiseerd. In 2012 zal een verdere ontwikkeling plaatsvinden. Dit wordt gelijktijdig opgepakt met de transitie jeugdzorg.			

Beleidskader Nota volksgezondheid 2008-2011		d.d.	evaluatie
Doelstellingen Geén Alcohol gebruik onder 16 jaar en minder alcohol gebruik onder jongeren vanaf 16 jaar.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> Blijvend aandacht en uitvoering geven aan preventieactiviteiten. Ontwikkelen van lokaal plan alcoholbeleid. 	Prestatie-indicator Nulmeting gedaan in 2010. Op basis daarvan wordt bekeken of activiteiten vanuit 'think before you drink' tot wijzigingen in gedrag bij jongeren heeft geleid.	
Stand van zaken Binnen het project Think before you drink is veel aandacht voor alcohol gebruik onder jongeren. Werkendam doet mee aan dit project. Daarnaast wordt een lokaal plan alcoholbeleid ontwikkeld.			

Beleidskader Subsidiecontract Stichting Nieuwkomers/Vluchtelingenwerk Altena.		d.d. 2011	evaluatie 2012
Doelstellingen Inburgeringsplichtigen de Nederlandse taal leren.	Activiteiten 2012 Met Vluchtelingenwerk zal voor het jaar 2012 opnieuw een raamovereenkomst worden opgesteld door de 3 gemeenten in het Land van Altena.	Prestatie-indicator Aantal deelnemers en aantal geslaagden voor het inburgeringsexamen.	
Stand van zaken Het aantal deelnemers in 2010 en het 1 ^e halfjaar van 2011 is conform taakstelling. In 2012 zullen we de inburgeringsplichtigen nog een aanbod kunnen doen. Daarna zullen de inburgeringsplichtigen zelf via DUO een lening moeten aanvragen voor de kosten van de inburgeringcursus.			

Beleidskader Verordening Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen Werkendam.		d.d. 2010	evaluatie 2012
Doelstellingen Tegengaan van discriminatie.	Activiteiten 2012 De overeenkomst met RADAR ⁴ wordt voortgezet.	Prestatie-indicator Aantal ingediende klachten.	
Stand van zaken In 2010 zijn 2 klachten ingediend bij RADAR door inwoners van Werkendam en daarnaast één klacht van een niet-inwoner, waarbij het ging over een feit dat zich in Werkendam voordeed. De subsidie die Radar ontvangt is gelijk aan het bedrag dat in het gemeentefonds is opgenomen voor de uitvoering van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening.			

Beleidskader Regiovisie : Koppeling wonen, zorg en welzijn in het Land van Heusden en Altena .		d.d. herijking 2009 2010	evaluatie jaarlijks
Doelstellingen Met behulp van voorzieningen op maat wordt de zelfstandig verantwoordelijke burger in staat gesteld zo lang mogelijk zelfredzaam en zelfstandig te blijven in een door hem/haar gekozen woon- en leefomgeving, waarbij tevens recht wordt gedaan aan de noodzakelijke ondersteuning van zijn/haar omgeving.	Activiteiten 2012 Uitvoeren jaarplan woonzorgzone overleg en uitvoeren activiteiten uitvoeringnota Wmo mbt mantelzorgondersteuning.	Prestatie-indicator Jaarlijkse evaluatie.	
Stand van zaken In mei 2011 heeft besluitvorming plaatsgevonden over het realiseren van het wooncomplex voor ouderen met 24 plaatsen kleinschalige verpleeghuiszorg in Sleeuwijk. Het gaat om zwaardere verpleeghuiszorg, 2 woongroepen van 8 cliënten en 8 appartementen. In Dussen wordt deze zomer "de Herbergier" een particuliere woonvorm voor mensen met dementie geopend. In Werkendam worden plannen ontwikkeld voor het realiseren van verpleeghuiszorg. Met betrekking tot de mantelzorgers en de vrijwilligers is in beeld gebracht wat alle professionele en niet professionele organisaties te bieden hebben.			

⁴ RADAR is het bureau voor gelijke behandeling en tegen discriminatie werkzaam in de regio's Rotterdam-Rijnmond, Midden- en West-Brabant, Brabant-Noord en Zuid-Holland-Zuid.

Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
620 Maatschappelijke begeleiding en advies	827.359	829.976	820.102	820.102	820.101	820.102
621 Vreemdelingen	6.889	15.225	15.977	15.977	15.977	15.977
622 Huishoudelijke verzorging (WMO)	2.039.671	1.867.439	2.098.941	2.118.441	2.137.941	2.137.941
652 Voorziening gehandicapten	1.207.723	1.212.485	1.171.580	1.196.580	1.210.580	1.210.580
714 Openbare gezondheidszorg	340.935	396.935	390.697	390.697	390.697	390.697
715 Jeugdgezondheidszorg uniform deel	576.438	757.594	647.174	647.174	647.174	647.174
716 Jeugd gezondheidszorg maatwerk deel	228.114	418.830	317.750	317.750	317.750	317.750
98009 Mutaties reserve functie 9	35.005	244.457	254.100	262.492	251.805	248.211
Totaal Lasten	5.262.132	5.742.941	5.716.321	5.769.213	5.792.025	5.788.432

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
620 Maatschappelijke begeleiding en advies	2.000	0	0	0	0	0
621 Vreemdelingen	6.800	0	0	0	0	0
622 Huishoudelijke verzorging (WMO)	198.924	220.000	234.500	234.500	234.500	234.500
652 Voorziening gehandicapten	658	0	0	0	0	0
714 Openbare gezondheidszorg	182.763	0	0	0	0	0
715 Jeugdgezondheidszorg uniform deel	363.974	343.465	343.465	343.465	343.465	343.465
716 Jeugd gezondheidszorg maatwerk deel	196.170	179.374	166.374	166.374	166.374	166.374
98009 Mutaties reserve functie 9	584.564	490.289	253.017	284.297	296.599	296.599
Totaal Baten	1.535.853	1.233.128	997.356	1.028.636	1.040.938	1.040.938
Saldo Lasten / Baten	3.726.279	4.509.813	4.718.965	4.740.577	4.751.087	4.747.494

Programma 10 Milieu

Leefbare gemeente nu en in de toekomst.

Afval: efficiënte afvalinzameling en schone omgeving.

Milieu: vergroten milieubewustzijn.

Riolering en waterzuivering: goede volksgezondheid en waterkwaliteit.

Inleiding en ontwikkelingen

Binnen dit programma wordt aandacht besteed aan afvalverwijdering, riolering, klimaatbeleid waaronder duurzaamheid, energiebeleid en voorlichting.

Onder het programma valt ook de uitvoering van de wettelijke milieutaken ten aanzien van bodem, lucht, geluid, water. Hiermee wordt beoogd het gebruik van de openbare ruimte te reguleren.

Belangrijke ontwikkelingen:

Start ontpoldering van de Noordwaard in verband met de maatregelen Ruimte voor de rivier.

Voor een correcte naleving van de wetgeving is in overleg met de andere betrokken overheden en de uitvoerende aannemerscombinatie een handhavingprotocol opgesteld.

Thema Afval	Beoogd effect Efficiënte afvalinzameling en schone omgeving.
----------------	---

Beleidskader Afvalstoffenverordening van de gemeente Werkendam. Raadsbesluit invoering Gedifferentieerde tarieven (DIFTAR). Besluitvorming Milieustraten.	d.d. 2004 2002 2003	evaluatie 2011 2011
--	------------------------------	---------------------------

Doelstellingen Scheidingspercentage en streefwaarden uit Landelijk afvalbeheerplan 2 (LAP2) behalen.	Activiteiten 2012 Verdere differentiatie tarieven afvalstoffenheffing, voorlichting, huis-aan-huis inzameling kunststof verpakkingen.	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> scheidingspercentages afval. ingezamelde hoeveelheden per inwoner voor benoemde stromen.
--	---	---

Stand van zaken: Ook in 2011 zijn de scheidingsdoelstellingen niet gehaald. Veel afval wordt ongescheiden via restafval afgevoerd. Hetzelfde beeld wordt in landelijke en regionale metingen waargenomen. Hier is veel winst (milieu en economisch) te halen. Voorstel voor optimalisatie deels wel, deels niet door raad aangenomen. Verdere uitwerking d.m.v. tariefsstellingen aanbieden minicontainers, vastrecht en stortleges milieustations.

Doelstellingen Voorkomen van stijgen of zelfs laten dalen kosten afvalstoffenheffing.	Activiteiten 2012 Verdere differentiatie tarieven afvalstoffenheffing, voorlichting, huis-aan-huis inzameling kunststof verpakkingen.	Prestatie-indicator Gemiddelde aanslag afvalstoffenheffing.
---	---	---

Stand van zaken: Zie ook voorgaande. Hier wordt de oplossing gezocht in het stimuleren van afvalscheiding. Restafval heeft hoogste verwerkingskosten per ton, andere stromen zijn voordeliger. Maximale besparing ca. € 640.000,- aan verwerkingskosten, inzamelkosten dalen dan ook. Reële haalbare besparing zal op de helft liggen. Daarnaast interne optimalisatie van processen en kostentoerekening.

Doelstellingen Adequate huis-aan-huis inzameling rest- en GFT-afval.	Activiteiten 2012 Doorgaan met monitoring. In samenwerking met Woudrichem en Aalburg beoordelen of inzameling wordt voortgezet of opnieuw wordt aanbesteed.	Prestatie-indicator Jaarlijks (en maandelijks) aantal klachten bij gemeente en inzamelaar samen opgeteld.
--	---	---

Stand van zaken
Gezien het aantal ledigingen (ca 160.000 per jaar) valt het aantal klachten mee (ca. 360 bij Sita, 80 bij gemeente). Het percentage ligt op 0,3% (2010).

Doelstellingen Nette, schone omgeving van de milieuparkjes.	Activiteiten 2012 Doorgaan huidige werkwijze. Opruimen en monitoring. Plaatsen van informatiebord bij alle milieuparkjes.	Prestatie-indicator Jaarlijks (en maandelijks) aantal klachten bij gemeente.
---	---	--

Stand van zaken
In 2011 werkafspraken over inspectie, opruimen en schoonhouden omgeving milieuparkjes gemaakt met GO!. Goede samenwerking tussen gemeente, GO! en inzameldiensten hebben het aantal klachten ver teruggebracht. Grootste probleem bij kunststofinzameling op piekmomenten aanbieden of storingen aan de perscontainers.

Doelstellingen Voorkomen en opruimen van zwerfafval.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Zwerfvuilacties. • Mogelijk samenwerking met Samenleving op gebied van maatschappelijke stage. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Kilo's afval per actie. • Vermindering afval op aanfietsroutes naar Altena college.
Stand van zaken In 2011 een actie geweest scholieren basisscholen (Werkendam). Ook een actie PvdA en wildbeheer Altena. In najaar mogelijk nog acties Sleeuwijk, Nieuwendijk, Hank en Dussen. GO! ruimt overigens veel op waardoor de acties minder opleveren. Najaar overleg met middelbare scholen Sleeuwijk over "snoep pakket" of andere voorlichting.		

Thema Milieu	Beoogd effect Vergroten milieubewustzijn en gezonde leefomgeving.
------------------------	---

Beleidskader Bodembeleidsplan. Bodembeheerplan. Integraal handhavingsbeleid (regionaal). Klimaatplan Gemeente Werkendam 2009-2012. Notitie duurzame ontwikkeling woonlocaties.	d.d. 2004 2010 2011 2009 2005	evaluatie 2011
Doelstellingen Energiebesparing 2% per jaar.	Activiteiten 2012 Diverse werkgroepen Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLoK) in regionaal verband: -bewoners -bedrijven	Prestatie-indicator DE (duurzame energie) monitor MARB/West-Brabant.
Stand van zaken Ondanks de inspanningen neemt het energieverbruik nog steeds toe. Dit beeld is niet uniek in de regio maar een landelijke (zelfs West-Europese of westerse) trend. De invloed van de diverse overheden hierop is beperkt gebleken.		

Doelstellingen Duurzame opwekking energie (DE) 10% in 2020 binnen gemeente, bijdrage aan 20% DE opgewekt in de regio / landelijk.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen en implementeren uitvoeringsprogramma DE in regionale samenwerking RWB. • Uitwerken WWA DE-projecten PV en Biomassa. 	Prestatie-indicator DE (duurzame energie) monitor Milieu en Afval Regio Breda (MARB)/West-Brabant.
Stand van zaken De doelstelling wordt niet gehaald. Door toename van het verbruik daalt het percentage ten opzichte van 2009. Grootschalige initiatieven vanuit bedrijfsleven blijven uit. Geen draagvlak voor grote risicodragende investeringen door gemeenten.		

Doelstellingen Verlagen milieubelasting zwembaden.	Activiteiten 2012 Nog te bepalen.	Prestatie-indicator Energiebesparing / vermeden CO2 uitstoot.
Stand van zaken Dit loopt niet zo snel als gewenst. Beheerder (SFN) heeft bezwaren/twijfels bij door gemeente aangedragen opties van energie en warmte voorziening met behulp van WKK.		

Doelstellingen Naleving van het omgevingsrecht.	Activiteiten 2012 Planning en verantwoording via milieu- en handhavingprogramma.	Prestatie-indicator Aantal meldingen. Aantal klachten. Aantal controles. Aantal vergunningen. Aantal aanschrijvingen.
Stand van zaken Betreft reguliere uitvoering van de Wet Milieubeheer in relatie tot de WABO. Via het jaarlijkse verslag wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het werkprogramma.		

Doelstellingen Voorkomen en aanpakken bodemverontreiniging.	Activiteiten 2012 Planning en verantwoording via milieu- en handhavingprogramma.	Prestatie-indicator Aantal bodemtoetsen. Aantal bodemonderzoeken. Aantal saneringsplannen.
Stand van zaken Betreft reguliere uitvoering van de bodemwetgeving, doorgaans op basis van (bouw-)werken van de gemeente zelf dan wel van derden. Via het jaarlijkse verslag wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het werkprogramma. Speciale aandacht vraagt de ontpoldering van de Noordwaard in verband met de maatregelen Ruimte voor de rivier. Voor een correcte naleving van de wetgeving is in overleg met de andere betrokken overheden en de uitvoerende aannemerscombinatie een handhavingprotocol opgesteld. Overigens geldt voor de Noordwaard een apart bodembeheerplan.		

Thema Riolering en waterzuivering	Beoogd effect Goede volksgezondheid en waterkwaliteit.
---	--

Beleidskader Waterplan Werkendam 2008-2015 (zie verder programma 4 Openbare ruimte). GRP 2010-2014 (zie verder thema Milieu).		d.d. 2008	evaluatie 2011
		2009	2013
Doelstellingen Doelmatige inzameling afvalwater.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering IBA-project. • Registratie en monitoring gemaalstoringen. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal aangelegde IBA's. • Aantal gemaalstoringen. 	
Stand van zaken IBA-project is vertraagd door discussie over doelmatigheid met Rijkswaterstaat en Waterschap. Momenteel bezig met inventarisatie om huidige situatie nader te kunnen beoordelen. Sinds begin 2011 worden gemaalstoringen eenduidiger geregistreerd en zijn daardoor beter te monitoren. Tevens wordt onderzocht hoe om te gaan met de huidige gemaalservers, welke niet meer aan de wensen voldoet.			

Doelstellingen Voorkomen van ongewenste emissies naar het oppervlaktewater.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering IBA-project. • Registratie en monitoring gemaalstoringen. • Afkoppelen van verharding. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal aangelegde IBA's. • Aantal gemaalstoringen. • Aantal m2 afgekoppelde verharding. 	
Stand van zaken IBA's en storingen zie voorgaande punt. In 2011 is afgekoppeld in de St. Elisabethstraat en St. Ignatiusstraat in Hank. In Dussen is gestart met de uitvoering van een afkoppelproject. Voor beide projecten geeft Waterschap Rivierenland subsidie.			

Doelstellingen Verminderen van effecten van emissies.	Activiteiten 2012 Aanleg natuurvriendelijke oevers en extra waterberging.	Prestatie-indicator. Meetresultaten waterkwaliteit.
---	---	---

Stand van zaken

Aanleg natuurvriendelijke oevers en extra waterberging in kern Werkendam in voorbereiding, uitvoering eind 2011-begin 2012.

Doelstellingen Voorkomen van ongewenste emissies naar de bodem.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Rioolinspecties incl. eventuele reparaties en rioolvervangingen. • Uitvoering IBA-project. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit riolering. • Aantal aangelegde IBA's.
---	--	---

Stand van zaken

Uitvoering IBA-project zie boven
Jaarlijks wordt ca 8% van de riolering geïnspecteerd. Op basis hiervan worden reparaties uitgevoerd of wordt besloten riolering te vervangen. In 2011 zijn riolen vervangen in Arie van Drielstraat in Werkendam, St. Ignatius- en St. Elisabethstraat in Hank en is gestart met de rioolvervangin in Dussen.

Doelstellingen Beperkt energieverbruik.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar mogelijkheden gemalen op zonne-energie. • Afkoppelen van verharding. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Stroomverbruik gemalen. • Aantal gemalen op zonne-energie. • Aantal m2 afgekoppelde verharding.
---	---	--

Stand van zaken

Afkoppelen van verharding, zie boven.
Mogelijkheden gemalen op zonne-energie zijn nog niet uitgezocht.

Doelstellingen Doelmatige inzameling regenwater.	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Afkoppelen verharding. • Onderhoud kolken. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal m2 afgekoppelde verharding. • Aantal keer wateroverlast. • Afhandelsnelheid. • Aantal gereinigde kolken.
--	--	---

Stand van zaken

Afkoppelen verharding zie boven.
Alle kolken worden 2x per jaar gereinigd.
Er is geen wateroverlast opgetreden.

Doelstellingen Geen structurele grondwateroverlast.	Activiteiten 2012 Eventuele uitvoering maatregelen Sleeuwijk. Nader onderzoek in Hank.	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal locaties met grondwateroverlast. • Afhandelsnelheid. • Aantal opgeloste problemen.
---	--	--

Stand van zaken

In Dussen worden momenteel maatregelen tegen de grondwateroverlast bij de Munsterkerk uitgevoerd. Voor Sleeuwijk worden momenteel maatregelen uitgewerkt op basis van grondwaterstandmetingen van 2010-2011. Uitvoering is afhankelijk van meerdere factoren gelet op de doelmatigheid, nog niet bekend of dit in 2012 leidt tot daadwerkelijke maatregelen en wat die inhouden. In Hank moet nog gemeten worden, daar is een enquête uitgevoerd.

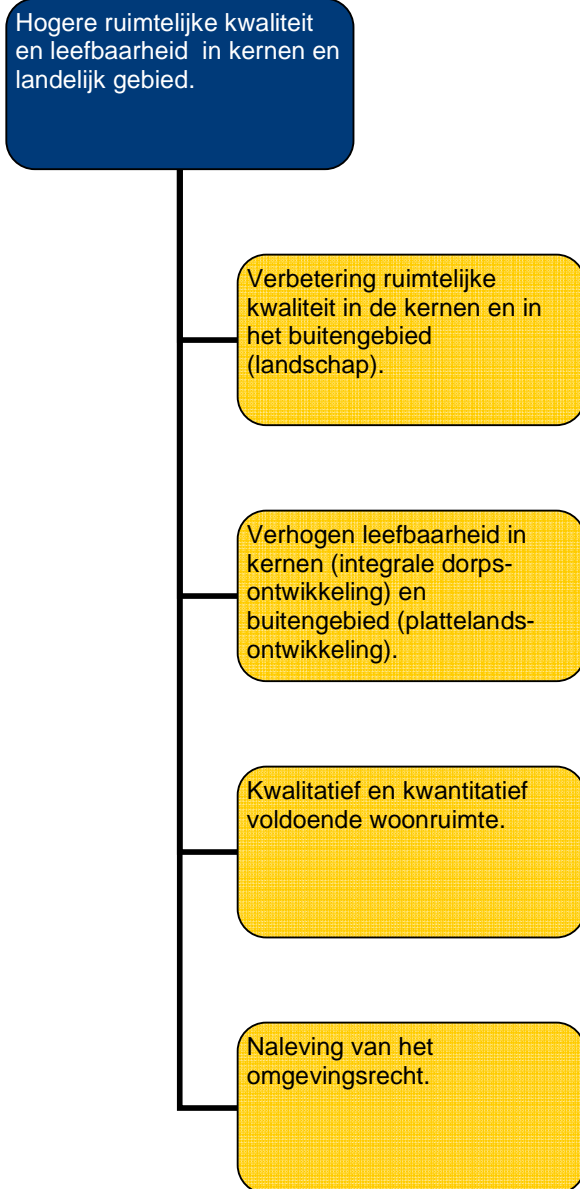
Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
721 Afvalverwijdering en - verwerking	2.661.057	2.726.049	2.671.748	2.665.311	2.658.876	2.652.675
722 Riolering en waterzuivering	2.128.712	2.744.805	2.513.955	2.495.410	2.506.575	2.467.744
723 Milieubeheer	815.791	729.106	661.175	544.495	544.138	543.781
725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0
726 Baten rioolrechten	0	0	0	0	0	0
98010 Mutaties reserve functie 10	590.905	74.926	186.642	259.022	393.110	557.305
Totaal Lasten	6.196.464	6.274.886	6.033.520	5.964.238	6.102.699	6.221.505

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
721 Afvalverwijdering en - verwerking	373.549	305.500	305.500	305.500	305.500	305.500
722 Riolering en waterzuivering	71.993	50.504	50.504	50.504	50.504	50.504
723 Milieubeheer	143.505	17.359	17.359	17.359	17.359	17.359
725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	2.604.524	2.738.462	2.847.000	2.902.000	2.958.000	3.016.000
726 Baten rioolrechten	2.562.035	2.652.000	2.727.000	2.825.000	2.926.000	2.984.000
98010 Mutaties reserve functie 10	224.310	402.139	3.714	0	0	0
Totaal Baten	5.979.916	6.165.964	5.951.077	6.100.363	6.257.363	6.373.363
Saldo Lasten / Baten	216.548	108.922	82.443	136.125-	154.664-	151.858-

Programma 11 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Inleiding en ontwikkelingen

In dit programma gaat het om de ruimtelijke ordening, ruimtelijke ontwikkeling en de volkshuisvestelijke opgave van de gemeente. Onder ruimtelijke ordening valt ook vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Belangrijke ontwikkelingen:

- Invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
- De woningbouwopgave staat onder druk als gevolg van de economische crisis.
- In 2011 is, naar aanleiding van beleidwijzigingen en bezuinigingen in Den Haag en Den Bosch, een heroriëntatie gestart naar de invulling van plattelandsontwikkeling en opgaven daarin (zoals nu binnen de revitalisering Wijde Biesbosch).

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Thema Ruimtelijke ordening	Beoogd effect Hogere ruimtelijke kwaliteit in landelijk gebied
--------------------------------------	--

Beleidskader Gebiedsplan Wijde Biesbosch. Landschapsbeleidsplan Werkendam. Landschapsbeleidsplan LvHA (aanvulling op Landschapsbeleidsplan) en Uitvoeringsprogramma agrarisch natuurbeheer.		d.d. 2005 1993 2008 2008	evaluatie n.v.t. ⁵
Doelstellingen Verbetering ruimtelijke kwaliteit in het buitengebied (landschap), Verhogen leefbaarheid in kernen en buitengebied (plattelandontwikkeling).	Activiteiten 2012 Zie ontwikkelingen.	Prestatie-indicator Jaarlijkse evaluatie van de voortgang op bestuurlijk niveau.	
Stand van zaken Via de Gebiedscommissie Wijde Biesbosch en het regionale platform Vitaal Altena worden kleine projecten uitgevoerd. Het Uitvoeringsprogramma agrarisch natuurbeheer (via een Gebiedscontract) loopt, waarmee particulieren een bijdrage leveren aan de kwaliteitsverhoging van het platteland.			

Thema Ruimtelijke ordening	Beoogd effect Verhogen leefbaarheid kernen
--------------------------------------	--

Beleidskader DOP Hank. iDOP Dussen.		d.d. 2008 2010	evaluatie jaarlijks jaarlijks
Doelstellingen Verhogen leefbaarheid kernen (integrale dorpsontwikkeling).	Activiteiten 2012 <ul style="list-style-type: none"> • Verdere uitvoering DOP Hank en iDOP Dussen. • Ontwikkelingen van nieuwe brede scholen (MFA's) in Sleenwijk en Dussen. 	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsplannen (i)DOP's. 	
Stand van zaken Uitvoering (i)DOP's ligt op schema. Ontwikkeling brede scholen is meerjarenproject; start begin 2011.			

⁵ Het Gebiedsplan wordt niet vastgesteld door de gemeente maar door de Gebiedscommissie. Jaarlijks wordt een Gebiedsmeerjarenprogramma opgesteld.

Thema Ruimtelijke ordening	Beoogd effect Realisatie woningbouwprogramma
-------------------------------	---

Beleidskader Trensmatige huurverhogingen binnen wettelijke kaders. Innemen achtervangpositie binnen normering Waarborgfonds sociale Woningbouw. Volkshuisvestingsmonitor 2008. Visie Wonen in Werkendam. Kwalitatief en kwantitatief beleidskader woningbouw. Raadsbesluiten t.a.v. grondexploitaties en grondprijzen.		d.d. 2009	evaluatie
Doelstellingen Kwalitatief en kwantitatief voldoende woonruimte voor inwoners van de gemeente Werkendam.	Activiteiten 2012 In nauw overleg met de drie woningbouwcorporaties komen tot bouw van woningen die passen bij de vraag. Het principe 'Woonmatch' sluit daar nauw op aan.	Prestatie-indicator Feitelijk gerealiseerde woningen naar verschillende segmenten.	
Stand van zaken			

Beleidskader Welstandsbeleidsplan. Integraal handhavingbeleidsplan (regionaal). Notitie Duurzame ontwikkeling Woonlocaties. Bouwverordening. Legesverordening (jaarlijks).		d.d. 2011 2011 2004	evaluatie 2010
Doelstellingen Naleving van het omgevingsrecht.	Activiteiten 2012 Planning en verantwoording via milieu- en handhavingprogramma.	Prestatie-indicator <ul style="list-style-type: none"> • Aantal vergunningen. • Aantal klachten en meldingen. • Aantal controles. • Aantal stilleggingen. • Aantal aanschrijvingen. 	
Stand van zaken Betreft reguliere uitvoering van de WABO. Via het jaarlijkse verslag wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het werkprogramma.			

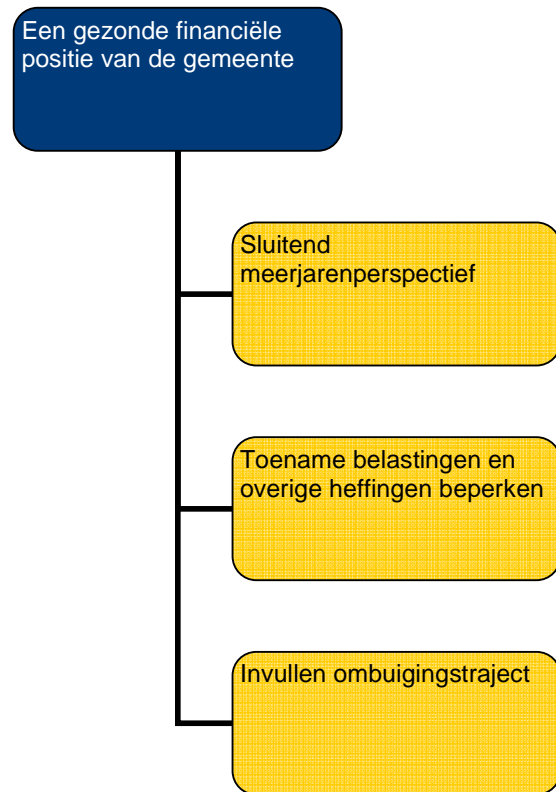
Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
0031 Vastgoed	212.197	153.242	110.566	136.886	136.886	136.886
810 Ruimtelijke Ordening	989.784	962.157	643.044	628.044	628.044	628.044
820 Woningexploitatie/woningbouw	498.230	546.152	471.359	448.718	425.135	400.563
822 Overige volkshuisvesting	1.296.230	2.033.497	1.069.659	1.067.382	1.065.105	1.062.829
823 Bouwvergunningen	0	0	0	0	0	0
830 Gemeentelijke grondexploitatie	17.033.923	18.775.553	6.940.305	4.154.739	4.329.158	4.106.321
98011 Mutaties reserve functie 11	386.815	2.527.487	508.226	167.851	190.382	149.154
Totaal Lasten	20.417.178	24.998.088	9.743.159	6.603.620	6.774.710	6.483.797

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
0031 Vastgoed	6.073	0	0	0	0	0
810 Ruimtelijke Ordening	2.598	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
820 Woningexploitatie/woningbouw	503.702	531.659	467.982	445.341	421.758	397.186
822 Overige volkshuisvesting	284.358	173.761	98.835	98.835	98.835	98.835
823 Bouwvergunningen	865.186	820.546	845.546	870.546	895.546	895.546
830 Gemeentelijke grondexploitatie	17.399.562	17.013.303	7.139.195	4.172.099	4.367.836	4.102.767
98011 Mutaties reserve functie 11	844.551	5.578.514	293.442	50.109	40.109	40.109
Totaal Baten	19.906.031	24.120.083	8.847.300	5.639.230	5.826.384	5.536.743
Saldo Lasten / Baten	511.147	878.005	895.859	964.390	948.326	947.054

Programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding en ontwikkelingen

De algemene dekkingsmiddelen betreffen vooral de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar.

Op 31 mei 2011 heeft het Ministerie van BZK de Meicirculaire 2011 uitgebracht. Deze circulaire informeert gemeenten over de ontwikkeling van uitkeringen uit het gemeentefonds voor de jaren 2011 en verder.

Ten aanzien van het accres, de jaarlijkse groei van de algemene uitkering uit het gemeentefonds, is er ten opzichte van voorgaande jaren beter nieuws: het accres 2012 en ook het accres voor de gehele kabinetsperiode 2012-2015 liggen substantieel hoger dan eerder vermeld in de Decemercirculaire 2010. De circulaire bevat daarnaast nadere informatie over enkele maatregelen uit het Regeerakkoord. Dit betreft onder meer de decentralisaties naar gemeenten.

Op 21 april 2011 hebben de onderhandelaars namens het Rijk en de VNG het Bestuursakkoord ondertekend. In de Meicirculaire 2011 zijn de gevolgen van het Bestuursakkoord onder voorbehoud van instemming van de gemeenten op het VNG-congres al wel verwerkt. De gemeenten stemden tegen de werkparagraaf in het Bestuursakkoord stemden, omdat zij zich grote zorgen maken over de gevolgen van de bezuiniging op de sociale werkplaatsen. Desondanks zien zowel het kabinet als de VNG het Bestuursakkoord als goede basis voor samenwerking. Het Bestuursakkoord is daarmee niet van tafel en de

afspraken uit het akkoord blijven op één punt na overeind. Het kabinet wil terugkomen op de afspraak over de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) en wil nu toch € 100 miljoen bezuinigen op deze RUD's en dit geld reserveren voor onvoorziene ontwikkelingen bij de hervorming van de SW-sector. Als het niet nodig blijkt het geld hieraan te besteden, wordt in 2015 in een overleg tussen Rijk en VNG gesproken over een andere gemeentelijke bestemming.

De Meicirculaire 2011 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties laat de volgende percentages voor de ontwikkeling van het gemeentefonds zien.

Acres	2012	2013	2014	2015
Nominaal	0,55%	0,74%	1,84%	0,69%
Reëel	-1,70%	-1,22%	0,01%	-1,03%

Rekening houdend met bovenstaande is in de onderstaande tabel de ontwikkeling van de algemene uitkering (AU) uit het gemeentefonds voor de gemeente Werkendam voor de jaren 2012-2015 weergegeven.

Meerjarenperspectief AU	2012	2013	2014	2015
Raming Kadernota 2012	20.005	19.809	19.374	19.374
Raming Begroting 2012 obv meicirculaire 2011	20.378	20.615	20.921	20.776
verschil	373	806	1.547	1.402
Raming Kadernota 2012	20.005	19.809	19.374	19.374
Raming Begroting 2012 obv septembercirculaire 2011	20.287	20.524	20.919	20.783
verschil	282	715	1.545	1.409

De raming van de uitkering uit het gemeentefonds in de Begroting 2012 is gebaseerd op de raming zoals die door het Ministerie van BZK is opgesteld. In de Kadernota 2012 is vanwege de onzekerheden die toen bestonden geen nieuwe raming voor de uitkering het gemeentefonds opgenomen, maar is uitgegaan van de raming zoals die gold ten tijde van de Begroting 2011. In die oude raming is rekening gehouden met een korting op de uitkering uit het gemeentefonds oplopend tot 6% structureel vanaf 2014. Deze korting lijkt zich nu niet voor te doen. Daarnaast is de raming van de ontwikkeling van het gemeentefonds ook positiever ten opzichte van eerdere inschattingen.

Met ingang van 2013 is een nieuwe verdeling van het gemeentefonds voorzien. Dit kan voor gemeenten forse financiële gevolgen (herverdeeleffecten) hebben. Deze effecten zijn op dit moment niet bekend en daarom ook niet in de cijfers meegenomen.

Thema Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Beoogd effect Gezonde financiële positie van de gemeente Werkendam, waarbij sprake is van een sluitende begroting en een sluitend meerjarenperspectief met inbegrip van een verantwoorde belastingdruk en een afgewogen prioriteitenstelling van meerjarige investeringen. De financiële positie laat het toe dat onvoorziene uitgaven kunnen worden opgevangen. Eventuele rekeningoverschotten worden toegevoegd aan de algemene reserve respectievelijk de reserve Kapitaalwerken
--	--

Beleidskader Treasurystatuut Coalitieakkoord 2010-2014 Nota activerings-, reserve en voorzieningenbeleid		d.d. 2002 2010 2010	evaluatie 2011
Doelstellingen Sluitend meerjarenperspectief.	Activiteiten 2012 Opstellen van twee bestuursrapportages in juni en november	Prestatie-indicator 2012: aantal begrotingswijzigingen	
Stand van zaken De uitwerking van het Bestuursakkoord tussen de Rijksoverheid en de gemeenten is voor wat betreft de ontwikkeling van het gemeentefonds grotendeels bekend. De financiële gevolgen van de ingrijpende bezuinigingsmaatregelen op het gebied van vooral de sociale zekerheid, bijvoorbeeld de Wet werken naar vermogen, zijn nog niet bekend.			

Doelstellingen Toename van belastingen en overige heffingen beperken.	Activiteiten 2012 Belastingvoorstellen en verordeningen opstellen conform coalitieakkoord	Prestatie-indicator 2012: aantal aanslagen	
Stand van zaken Betreft een doorlopend proces van aanslagoplegging en inning.			

Doelstellingen Invullen ombuigingstraject.	Activiteiten 2012 Continu proces om zoveel als mogelijk ombuigingsscenario 3 (ombuigingen met groot maatschappelijk effect) te vermijden	Prestatie-indicator 2012: geen	
Stand van zaken Het ombuigingsproces is in juni 2011 afgerond en vertaald in de Begroting 2012.			

Wat mag het kosten?

Exploitatie

Lasten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
911 Geldleningen en uitzettingen < 1 jaar	11.363	11.610	18.780	18.780	18.780	18.780
913 Overige financiële middelen	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699
914 Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
921 Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
922 Algemene baten en lasten	80.295	230.298	455.000	900.000	1.075.000	1.075.000
930 Uitvoering Wet WOZ	282.712	287.505	314.821	314.821	314.821	314.821
931 Baten onroerende -zaakbelasting gebruikers	0	0	0	0	0	0
932 Baten onroerende -zaakbelasting eigenaren	0	0	0	0	0	0
933 Baten roerende woon- en bedrijfsruimt. Bel.	0	0	0	0	0	0
934 Baat baatbelasting	0	0	0	0	0	0
936 Baten toeristenbelasting	0	0	0	0	0	0
937 Baten hondenbelasting	0	0	0	0	0	0
940 Lasten heffing en invordering gem. belastingen	149.460	164.225	175.240	175.240	175.240	175.240
960 Saldo van kostenplaatsen	758.854	421.076	429.440	617.949	533.928	481.558
980 Mutaties reserves functies 12	25.470.540	1.476.417	876.750	1.061.363	966.537	553.245
990 Saldo baten en lasten na bestemming	2.242.220	21.110	0	0	0	0
999 Kostenplaatsen	33.344.175	36.982.198	33.880.552	33.577.986	33.185.427	32.859.163
Totaal Lasten	62.347.318	39.559.918	35.248.282	34.873.838	34.127.432	33.335.506

Baten	Rekening 2010	Begroting 2011 excl. BTW	Begroting 2012 excl. BTW	Begroting 2013 excl. BTW	Begroting 2014 excl. BTW	Begroting 2015 excl. BTW
911 Geldleningen en uitzettingen < 1 jaar	2.113	0	0	0	0	0
913 Overige financiële middelen	24.472	22.604	22.604	22.604	22.604	22.604
914 Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	1.276.287	2.481.898	2.171.647	2.121.779	2.089.305	1.979.275
921 Algemene uitkering	20.318.416	20.199.371	20.377.525	20.614.882	20.920.505	20.775.912
922 Algemene baten en lasten	2.853.846	0	0	0	0	0
930 Uitvoering Wet WOZ	0	0	0	0	0	0
931 Baten onroerende -zaakbelasting gebruikers	382.224	415.000	415.000	416.000	416.000	417.000
932 Baten onroerende -zaakbelasting eigenaren	2.575.386	2.740.300	2.798.700	2.858.300	2.920.100	2.921.100
933 Baten roerende woon- en bedrijfsruimt. Bel.	880	1.196	1.211	1.235	1.260	1.285
934 Baat baatbelasting	2.087	2.087	0	0	0	0
936 Baten toeristenbelasting	92.646	91.000	92.000	94.000	96.000	98.000
937 Baten hondenbelasting	127.950	130.000	131.000	134.000	137.000	139.000
940 Lasten heffing en invordering gem. belastingen	0	0	0	0	0	0
960 Saldo van kostenplaatsen	1.118.744	213.921	444.967	444.519	440.427	457.061
980 Mutaties reserves functies 12	24.645.741	2.417.473	1.440.627	1.356.783	1.468.955	1.270.540
990 Saldo baten en lasten na bestemming	0	11.490	0	0	0	0
999 Kostenplaatsen	33.344.175	36.982.198	33.880.552	33.577.986	33.185.427	32.859.163
Totaal Baten	86.764.968	65.685.558	61.775.833	61.642.088	61.697.583	60.940.940
Saldo Lasten / Baten	24.417.649	26.125.640	26.527.551	26.768.250	27.570.151	27.605.434

Overzicht organisatiekosten

U/I	BBV Cat.	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
U	11	Loonbetalingen en sociale premies	10.710.211	10.822.280	10.929.676	11.038.145	11.147.700
	12	Sociale uitkeringen personeel	147.290	148.763	150.251	151.753	151.753
	30	Personeel van derden	251.016	144.227	136.227	144.227	144.227
	31	Energie	101.100	101.100	101.100	101.100	101.100
	60	Reserveringen	87.242	102.292	106.292	106.292	106.292
	61	Kapitaallasten	1.094.822	1.061.194	1.000.304	916.206	867.509
	63	Overige verrekeningen	40.000	0	0	0	0
	332	Aankoop gronden	0	0	0	0	0
	333	Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	292.084	383.403	476.114	363.888	284.164
	341	Betaalde belastingen	36.070	38.745	38.745	38.745	38.745
	342	Betaalde pachten en erfpachten	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
	343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	1.923.362	1.905.371	1.929.889	1.925.371	1.964.567
	424	Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	15.500	15.500	15.500	15.500	15.500
	Totaal U			14.700.497	14.724.675	14.885.898	14.803.027
I	30	Vergoeding voor personeel	0	0	0	0	0
	34	Overige goederen en diensten	-96.817	-59.793	-59.793	-59.793	-59.793
	60	Reserveringen	-11.777	-8.749	-13.267	-8.749	-47.945
	321	Huren	-69.871	-70.400	-70.400	-70.400	-70.400
	422	Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	-47.784	-47.784	-47.784	-47.784	-47.784
Totaal I			-226.249	-186.726	-191.244	-186.726	-225.922
Eindtotaal			14.474.248	14.537.949	14.694.654	14.616.301	14.597.435
Mutatie t.o.v. 2011				-63.701	-220.406	-142.053	-123.187

Globale analyse verschillen ten opzichte van vorig begrotingsjaar

FCL	FCL omschrijving	U/ I	BBV Cat.	Omschrijving BBV Categorie	Vershil 2012-2011	Vershil 2013-2011	Vershil 2014-2011	Vershil 2015-2011
51000100	Kostenplaats Middelen Management	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-672	-1.833	-3.006	-4.191
			30	Personeel van derden	0	0	0	0
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal U			-672	-1.833	-3.006
		I	30	Vergoeding voor personeel	0	0	0	0
			Totaal I			0	0	0
		Totaal Kostenplaats Middelen Management					-672	-1.833
51000101	Kpl Huisvesting(hulpkostenplaats) incl IZ	U	31	Energie	0	0	0	0
			60	Reserveringen	-15.550	-19.550	-19.550	-19.550
			61	Kapitaallasten	1.487	5.491	9.494	13.535
			341	Betaalde belastingen	0	0	0	0
				Betaalde pachten en erfpachten	0	0	0	0
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
		Totaal U			-14.063	-14.059	-10.056	-6.015
Totaal Kpl Huisvesting(hulpkostenplaats) incl IZ					-14.063	-14.059	-10.056	-6.015
51000105	Kpl Ondersteuning (hulpkostenplaats)	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-3.303	-9.238	-15.233	-21.287
			30	Personeel van derden	0	0	0	0
			31	Energie	0	0	0	0
			61	Kapitaallasten	61	122	182	243
			63	Overige verrekeningen	40.000	40.000	40.000	40.000
				Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	11.200	11.200	11.200	11.200
			341	Betaalde belastingen	0	0	0	0
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-62.950	-56.950	-56.950	-56.950
			Totaal U			-14.992	-14.866	-20.801
		I	34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal I			0	0	0
Totaal Kpl Ondersteuning (hulpkostenplaats)					-14.992	-14.866	-20.801	-26.794
51000107	Kpl Personeel en Organisatie (hulpkostenplaats)	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	29.535	27.642	25.730	23.799
			12	Sociale uitkeringen personeel	-1.473	-2.961	-4.463	-4.463
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	16.500	16.500	16.500	16.500
			424	Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0
		Totaal U			44.562	41.181	37.767	35.836
		I	34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			422	Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	0	0	0	0
Totaal I			0	0	0	0		
Totaal Kpl Personeel en Organisatie (hulpkostenplaats)					44.562	41.181	37.767	35.836
51000109	Kpl E-dienstverlening	U	333	Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	-238.150	-328.150	-213.150	-133.150
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-401.075	-427.075	-427.075	-427.075
		Totaal U			-639.225	-755.225	-640.225	-560.225
Totaal Kpl E-dienstverlening					-639.225	-755.225	-640.225	-560.225
51000110	Kpl Algemeen directeur,secr. en staf	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-6.661	-12.201	-17.798	-23.450
			30	Personeel van derden	36.000	36.000	36.000	36.000

FCL	FCL omschrijving	U/ I	BBV Cat.	Omschrijving BBV Categorie	Vershil 2012-2011	Vershil 2013-2011	Vershil 2014-2011	Vershil 2015-2011
			333	Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	-4.500	-4.500	-4.500	-4.500
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	24.839	19.299	13.702	8.050
		I	30	Vergoeding voor personeel	0	0	0	0
				Totaal I	0	0	0	0
				Totaal Kpl Algemeen directeur, secr. en staf	24.839	19.299	13.702	8.050
51000111	Kpl Automatisering (hulpkostenplaats)	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	2.020	113	-1.813	-3.759
			61	Kapitaallasten	20.129	57.137	93.736	118.799
			332	Aankoop gronden	0	0	0	0
			333	Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	127.631	124.920	122.146	121.870
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	463.873	463.873	463.873	463.873
				Totaal U	613.653	646.043	677.942	700.783
		I	34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal I	0	0	0	0
				Totaal Kpl Automatisering (hulpkostenplaats)	613.653	646.043	677.942	700.783
51000113	Kpl Administratie en Belastingen	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	76.896	74.138	71.352	68.539
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	76.896	74.138	71.352	68.539
		I	34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal I	0	0	0	0
				Totaal Kpl Administratie en Belastingen	76.896	74.138	71.352	68.539
51000114	Kpl Belastingen	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-62.039	-65.410	-68.815	-72.254
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	-62.039	-65.410	-68.815	-72.254
		I	34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal I	0	0	0	0
				Totaal Kpl Belastingen	-62.039	-65.410	-68.815	-72.254
51000119	Kpl Financieel beleid en control	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-7.779	-14.815	-21.923	-29.101
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	-7.779	-14.815	-21.923	-29.101
		I	34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal I	0	0	0	0
				Totaal Kpl Financieel beleid en control	-7.779	-14.815	-21.923	-29.101
52000100	Kpl. Samenleving management	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	236	-1.157	-2.564	-3.985
			30	Personeel van derden	-21.729	-21.729	-21.729	-21.729
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	-21.493	-22.886	-24.293	-25.714
		I	30	Vergoeding voor personeel	0	0	0	0
			34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			422	Overige inkomenoverdrachten van overheid (niet rijk)	0	0	0	0
				Totaal I	0	0	0	0
				Totaal Kpl. Samenleving management	-21.493	-22.886	-24.293	-25.714
52000110	Kpl Servicecentrum	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-57.199	-65.585	-74.055	-82.610
			30	Personeel van derden	1.243	1.243	1.243	1.243

FCL	FCL omschrijving	U/ I	BBV Cat.	Omschrijving BBV Categorie	Vershil 2012-2011	Vershil 2013-2011	Vershil 2014-2011	Vershil 2015-2011
			333	Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	12.500	12.500	12.500	12.500
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal U		-43.456	-51.842	-60.312	-68.867
			Totaal Kpl Servicecentrum		-43.456	-51.842	-60.312	-68.867
52000120	Kpl Samenleving beleidsontwikkeling	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-51.615	-60.727	-69.930	-79.226
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	624	624	624	624
			Totaal U		-50.991	-60.103	-69.306	-78.602
		I	422	Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	0	0	0	0
			Totaal I		0	0	0	0
			Totaal Kpl Samenleving beleidsontwikkeling		-50.991	-60.103	-69.306	-78.602
52000125	Kpl Campus	U	60	Reserveringen	0	0	0	0
			61	Kapitaallasten	5.644	11.287	16.931	16.931
			333	Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	0	0	0	0
			341	Betaalde belastingen	-19	-19	-19	-19
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	1.311	-3.207	1.311	-37.885
			Totaal U		6.936	8.061	18.223	-20.973
		I	34	Overige goederen en diensten	2.736	2.736	2.736	2.736
			60	Reserveringen	-3.028	1.490	-3.028	36.168
			321	Huren	529	529	529	529
			Totaal I		237	4.755	237	39.433
			Totaal Kpl Campus		7.173	12.816	18.460	18.460
53000100	Kpl Ruimte management	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-4.003	-6.234	-8.487	-10.762
			30	Personeel van derden	-4.969	-4.969	-4.969	-4.969
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal U		-8.972	-11.203	-13.456	-15.731
		I	30	Vergoeding voor personeel	0	0	0	0
			34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal I		0	0	0	0
			Totaal Kpl Ruimte management		-8.972	-11.203	-13.456	-15.731
53000101	Kpl Ruimte buitendienst	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	567	-11.765	-24.220	-36.799
			31	Energie	0	0	0	0
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal U		567	-11.765	-24.220	-36.799
		I	34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal I		0	0	0	0
			Totaal Kpl Ruimte buitendienst		567	-11.765	-24.220	-36.799
53000110	Kpl Ruimte binnendienst	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-83.201	-101.135	-119.247	-137.541
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal U		-83.201	-101.135	-119.247	-137.541
			Totaal Kpl Ruimte binnendienst		-83.201	-101.135	-119.247	-137.541
53000120	Kpl Vergunningen en handhaving management	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	427	-837	-2.114	-3.404
			30	Personeel van derden	0	0	0	0
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
			Totaal U		427	-837	-2.114	-3.404

FCL	FCL omschrijving	U/ I	BBV Cat.	Omschrijving BBV Categorie	Vershil 2012-2011	Vershil 2013-2011	Vershil 2014-2011	Vershil 2015-2011
		I	30	Vergoeding voor personeel	0	0	0	0
			34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal I	0	0	0	0
				Totaal Kpl Vergunningen en handhaving management	427	-837	-2.114	-3.404
53000130	Kpl Vergunningen en handhaving	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	43.412	35.690	27.892	20.016
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	43.412	35.690	27.892	20.016
				Totaal Kpl Vergunningen en handhaving	43.412	35.690	27.892	20.016
53000201	Kpl Werkplaatsen (hulpkostenplaats)	U	31	Energie	0	0	0	0
			60	Reserveringen	500	500	500	500
			61	Kapitaallasten	8.637	14.570	20.502	26.313
			341	Betaalde belastingen	-2.656	-2.656	-2.656	-2.656
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-292	-292	-292	-292
				Totaal U	6.189	12.122	18.054	23.865
		I	34	Overige goederen en diensten	-39.760	-39.760	-39.760	-39.760
				Totaal I	-39.760	-39.760	-39.760	-39.760
				Totaal Kpl Werkplaatsen (hulpkostenplaats)	-33.571	-27.638	-21.706	-15.895
53000202	Kpl Tractie (hulpkostenplaats)	U	31	Energie	0	0	0	0
			61	Kapitaallasten	-2.330	5.911	37.771	51.492
			333	Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	0	0	0	0
			341	Betaalde belastingen	0	0	0	0
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	-2.330	5.911	37.771	51.492
				Totaal Kpl Tractie (hulpkostenplaats)	-2.330	5.911	37.771	51.492
56000100	Kpl Directeur bedrijfsvoering	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-51	-1.095	-2.148	-3.213
			30	Personeel van derden	-8.000	0	-8.000	-8.000
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	-8.051	-1.095	-10.148	-11.213
		I	34	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal I	0	0	0	0
				Totaal Kpl Directeur bedrijfsvoering	-8.051	-1.095	-10.148	-11.213
56000200	Kpl Raadsgriffie	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	-308	-1.788	-3.282	-4.792
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	-308	-1.788	-3.282	-4.792
				Totaal Kpl Raadsgriffie	-308	-1.788	-3.282	-4.792
57000101	Kpl Servicecentrum management	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	3.278	2.185	1.082	-33
			30	Personeel van derden	85.000	85.000	85.000	85.000
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal U	88.278	87.185	86.082	84.967
				Totaal Kpl Servicecentrum management	88.278	87.185	86.082	84.967

FCL	FCL omschrijving	U/ I	BBV Cat.	Omschrijving BBV Categorie	Verschil 2012-2011	Verschil 2013-2011	Verschil 2014-2011	Verschil 2015-2011	
58230102	Kpl Samenleving Buro Altena (apparaatskosten)	U	11	Loonbetalingen en sociale premies	8.391	-5.413	-19.355	-33.436	
			30	Personeel van derden	19.244	19.244	19.244	19.244	
			343	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0	
			Totaal U			27.635	13.831	-111	-14.192
		I	30	Vergoeding voor personeel		0	0	0	0
			Totaal I			0	0	0	0
	Totaal Kpl Samenleving Buro Altena (apparaatskosten)				27.635	13.831	-111	-14.192	
Eindtotaal					-63.701	-220.406	-142.053	-123.187	

3. Paragrafen

3.1 Indeling paragrafen

Het besluit Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft een aantal paragrafen verplicht voor. Deze paragrafen bevatten onderwerpen die meerdere programma's betreffen en stellen kaders voor beheersmatige aspecten, zonder dat hiervoor een autorisatie op beheersniveau nodig is

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

1. Lokale heffingen.
2. Weerstandsvermogen.
3. Onderhoud kapitaalgoederen.
4. Financiering.
5. Bedrijfsvoering.
6. Verbonden partijen.
7. Grondbeleid.

3.2 Inhoud paragrafen

In de hierna volgende pagina's wordt de inhoud van de paragrafen gegeven.

Paragraaf Lokale Heffingen

Kaders

	Beleidskaders	Datum evaluatie
1	Belastingverordeningen	Jaarlijks
2	Coalitieprogramma	2012

Ontwikkelingen

Jaarlijks wordt een hertaxatie uitgevoerd in het kader van de uitvoering van de Wet WOZ.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

1. Aanpassen lokale heffingen overeenkomstig coalitieprogramma en raadsbesluit inzake kostendekkendheid van tarieven.

De inkomsten van de gemeente dienen ter dekking van de uitgaven. In juni 2007 zijn door de raad de volgende uitgangspunten vastgesteld. In het coalitieprogramma 2010 is afgesproken dat het bestaande beleid op dit punt wordt gehandhaafd.

1. tarieven moeten kostendekkend zijn tenzij er een afwijkend raadsbesluit of een wettelijk maximum voor het betreffende tarief of bij elkaar behorende groep van tarieven geldt;
2. wanneer de opbrengst van een groep bij elkaar horende tarieven, minder dan kostendekkend is worden de tarieven binnen die groep jaarlijks verhoogd met maximaal 3 % plus inflatie;
3. tarieven worden alleen verlaagd wanneer de geraamde opbrengst van alle in de betreffende belastingverordening voorkomende tarieven meer dan kostendekkend is;
4. er wordt aansluiting gezocht bij landelijk vastgestelde (maximum) tarieven;
5. alle tarieven worden jaarlijks met het inflatiepercentage verhoogd. Dit tenzij het totaal van de verordening daardoor meer dan 100 % kostendekkend wordt.

Bij het bepalen van de uitgangspunten is ook het profijtbeginsel aangehouden. Kort gezegd komt het erop neer dat de burgers bijdragen in de kosten van overheidsvoorzieningen naar mate van het profijt of naar mate van de benutting die zij hebben van die overheidsvoorziening. Het profijtbeginsel wordt beperkt door het solidariteitsbeginsel. Niet iedereen profiteert namelijk in dezelfde mate van overheidsvoorzieningen, terwijl er toch een directe of indirecte bijdrage via een specifiek tarief of één van de algemene dekkingsmiddelen wordt gevraagd. Een goed voorbeeld hiervan is het voetveer. Niet iedereen maakt daar gebruik van. Het is acceptabel dat de tarieven niet kostendekkend zijn. Het tekort van het voetveer wordt gedekt uit de algemene dekkingsmiddelen waar ieder huishouden via de onroerende zaakbelastingen aan bijdraagt.

Er is kritisch gekeken naar de kostentoerekening. Waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd.

Voor meer gedetailleerde informatie over de lokale heffingen in 2012 wordt verwezen naar het afzonderlijke belastingvoorstel.

Secretarieleges burgerzaken

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Op basis van het bestaande beleid de uittreksels GBA met 1,3 % verhogen.
2.	Voor leges reisdocumenten worden volgens de uitgangspunten de landelijke vastgestelde maximumtarieven gehanteerd (wel afgerond op vijf cent naar beneden).
3.	Voor leges rijbewijzen worden volgens de uitgangspunten de landelijke vastgestelde maximumtarieven gehanteerd (wel afgerond op vijf cent naar beneden).
4.	De kosten van huwelijken conform de afspraak voor niet kostendekkende tarieven met 4,3 % (3% plus inflatie) laten stijgen.

Uittreksels en verklaringen burgerlijke stand worden vastgesteld bij AMVB en kunnen niet worden verhoogd.

De tarieven voor naturalisatie zijn vastgesteld bij wet en kunnen niet worden verhoogd.

Haven- en kadegelden

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Het havengeld is 100 % kostendekkend. De tarieven kunnen daarom niet worden verhoogd.

Ten tijde van de bezuinigingsvoorstellen bestond de indruk dat er nog ruimte was om de tarieven te verhogen. Dat blijkt niet het geval te zijn.

Veergelden

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	De tarieven van het veergeld zouden op grond van de vastgestelde uitgangspunten moeten worden verhoogd met 4,3 %. Omdat het veer in maart of april wordt overgedragen wordt voorgesteld om de tarieven gelijk te houden.

Van de gemeente Hardinxveld-Giessendam wordt een bijdrage verkregen in het tekort.

Veergelden worden vastgesteld door het college.

De begroting is nog gebaseerd op het bestaande beleid met de bestaande veerpont.

Marktgeden

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	De marktgeden zijn 99,55 % kostendekkend. Dus rekenkundig afgerond 100 %. Het tekort is slechts € 170,-. De tarieven worden daarom niet verhoogd.

Lijkbezorgingrechten

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	De begraafrechten zijn meer dan 100 % kostendekkend. Omdat het totaal van de verordening niet kostendekkend is worden de begraafrechten conform de uitgangspunten met de inflatiecorrectie van 1,3 % verhoogd.
2.	De grafrechten zijn nog niet kostendekkend. Conform de uitgangspunten voor niet kostendekkende tarieven worden de grafrechten met 4,3 % verhoogd.
3.	Conform het coalitieprogramma worden de onderhoudsrechten uitsluitend met het inflatiepercentage (1,3 %) verhoogd.
4.	Conform de uitgangspunten voor niet kostendekkende tarieven worden de rechten voor het gebruik van de aula met 4,3 % verhoogd.

De lijkbezorgingsrechten bestaan uit de begraafrechten, grafrechten, onderhoudsrechten en rechten voor het gebruik van de aula te Sleeuwijk. De lijkbezorgingsrechten zijn 54,68% kostendekkend. Het tekort is € 243.992,-.

Afvalstoffenheffing

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	De afvalstoffenheffing is binnen het huidige afvalbeleid niet kostendekkend. Het beleid voor niet kostendekkende tarieven houdt in dat de tarieven jaarlijks met 3 % plus inflatie (4,3 %) verhoogd totdat de betreffende heffing kostendekkend is. In het coalitieakkoord is afgesproken dat gestreefd wordt naar een lagere afvalstoffenheffing. De tariefstructuur wordt mede om die laatste reden ingrijpend aangepast. De nieuwe tariefstructuur zorgt voor een betere scheiding van afval met als gevolg lagere kosten. Voor de praktische uitwerking wordt verwezen naar het afzonderlijke tariefvoorstel inzake de afvalstoffenheffing. De door de raad gekozen variant zal worden verwerkt in de belastingvoorstellen. Momenteel staat de voorkeursvariant van het college daar in.

Bij de afvalstoffenheffing gelden een aantal uitgangspunten. Eén van de uitgangspunten is dat de vervuiler betaalt. Mede om die reden hanteert de gemeente het Diftar systeem. Een ander uitgangspunt is dat de heffing 100 % kostendekkend is en dat eventuele tekorten of overschotten verrekend worden met de reserve stortrecht. De stand van de reserve moet positief zijn.

Rioolheffing

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	In de begrotingsvergadering van november 2009 is door de gemeenteraad bepaald dat de laatste verhoging van 7,4 % plus inflatie wordt verdeeld over vijf jaarlijkse verhogingen met 1,57 % (met ingang van het jaar 2010). Doordat na nieuwe berekeningen de keus is gemaakt om genoeg te nemen met een lagere stand van de reserve hoeven de tarieven de komende jaren uitsluitend met de inflatie te worden verhoogd (in 2012 is dat 1,3 %).

De rioolheffing mag maximaal 100 % kostendekkend zijn. Een eventueel tekort of overschot wordt verrekend via de reserve renovatie riolering

Leges bouwzaken

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	De leges van titel 2 van de Verordening leges, cq de Wabo leges zijn niet kostendekkend. Het beleid voor niet kostendekkende tarieven houdt in dat deze met maximaal 3% plus inflatie (1,3%) worden verhoogd. In afwijking daarvan wordt voorgesteld deze slechts met het inflatiepercentage te verhogen.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	De tarieven worden aangepast aan de gerealiseerde waardeontwikkeling en vervolgens met 1,3 % wegens inflatiecorrectie verhoogd.

Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten

	Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	De tarieven worden ieder jaar aangepast aan de gerealiseerde waardeontwikkeling en vervolgens met 1,3 % wegens inflatiecorrectie verhoogd..	

De tarieven van deze belasting zijn wettelijk dezelfde als voor de OZB.

Baatbelasting

	Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	De baatbelasting aanleg riolering Kurenpolder is met ingang van 1987 gedurende 25 jaar geheven. Het jaar 2011 was het laatste jaar.	

Toeristenbelasting

	Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Voorgesteld wordt om het tarief in afwijking van het bestaande beleid te verhogen naar € 1,00 per overnachting. Dit is 2 cent meer dan de verhoging met enkel de inflatiecorrectie. Het is een eerste stap op weg naar het voorgenomen identieke tarief voor de drie Altena gemeenten (€ 1,10 per overnachting).	

Hondenbelasting

	Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Conform het bestaande beleid wordt de hondenbelasting met het inflatiepercentage (1,3 %) verhoogd.	

Wat levert het op?

In 2012 leveren de lokale heffingen de volgende inkomsten op (x € 1.000):

De eerste kolom betreft de begroting bestaand beleid. De tweede kolom betreft de opbrengst na aanpassing van de tarieven.

In sommige gevallen is de opbrengst na aanpassing hetzelfde als voor aanpassing. In dat geval zijn de wijzigingen reeds in de ramingen verwerkt, of de heffing kan niet worden verhoogd, of afgerond is de opbrengst voor aanpassing van de tarieven hetzelfde als na aanpassing.

Bij de afvalstoffenheffing daalt de opbrengst maar dalen (wanneer gekozen wordt voor de voorkeursvariant van het college) daartegenover echter ook de kosten met tenminste hetzelfde bedrag.

Heffing	2012	2012 na aanpassing
004 secretarieleges burgerzaken	470	475
221 haven- en kadegelden	528	528
223 veergelden	44	44
311 staangelden en marktgelde	37	37
724 lijkbezorgingsrechten	286	296
725 reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	2.766	2.654
726 rioolheffing	2.727	2.700
823 (WABO) leges bouwvergunningen	830	841
931 OZB gebruikers	415	415
932 OZB eigenaren	2.798	2.798
933 roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting	1	1
934 baatbelasting	0	0
936 toeristenbelasting	92	92
937 hondenbelasting	131	131
	11.125	11.012

A. Een aanduiding van de lokale lastendruk

Met betrekking tot de lokale lastendruk is een vergelijking gemaakt tussen 3 situaties:

situatie 1: gezin van 4 personen wonend in een huurwoning. De waarde is in 2012 € 242.000. De geraamde gemiddelde **opbrengst**stijging van de OZB zonder de meeropbrengst als gevolg van volumegroei is 1,3 % (inflatiecorrectie).

Er is een waterverbruik van 200 m3.

Er is een rst container van 240 ltr die in 2012 13,77 keer wordt aangeboden (in 2011 15,30 keer) en een gft container van 140 ltr die in 2012 7,48 keer wordt aangeboden (in 2011 5,34 keer).

situatie 2: gezin van 4 personen wonend in een koopwoning. De waarde is in 2012 € 242.000,-. De geraamde gemiddelde **opbrengst**stijging van de OZB zonder de meeropbrengst als gevolg van volumegroei is 1,3 % (inflatiecorrectie).

Er is een waterverbruik van 200 m3.

Er is een rst container van 240 ltr die in 2012 13,77 keer wordt aangeboden (in 2011 15,30 keer) en een gft container van 140 ltr die in 2012 7,48 keer wordt aangeboden (in 2011 5,34 keer).

situatie 3: alleenstaande wonend in een huurwoning. De waarde is in 2012 € 242.000,-. De De geraamde gemiddelde **opbrengst**stijging van de OZB zonder de meeropbrengst als gevolg van volumegroei is 1,3 % (inflatiecorrectie).

Het waterverbruik is minder dan 75 m3.

Er is een rst container van 140 ltr die in 2012 10,02 keer wordt aangeboden (in 2011 11,13 keer) en een gft container van 140 ltr die in 2012 7,48 keer wordt aangeboden (in 2011 5,34 keer).

Omschrijving	2011	2012
Situatie 1.		
- afvalstoffenheffing	277,35	283,20
- riolrechten	267,00	273,00
- ozb	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	544,35	556,20
Situatie 2.		
- afvalstoffenheffing	277,35	283,20
- riolrechten	267,00	273,00
- ozb	<u>215,00</u>	<u>217,00</u>
	759,35	773,20
Situatie 3.		
- afvalstoffenheffing	225,71	213,86
- riolrechten	216,00	219,00
- ozb	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	441,71	432,86

B. Dekkingspercentages exploitaties (begroting bestaand beleid)

De dekkingspercentages zijn afgerond naar beneden.

Nummer	soort activiteit	2012	voorstel 2012
67250101 67210101 66140101 67210102	Afval	100%	100%
63100101 63110101	Markt	100%	100%
62210101	Binnenhaven	100%	100%
62230201	Veerdienst Hardinxveld-Giessendam	49%	49%
67260101 68300103 66140101 67220101 67220103 67220104	Riolering	100%	100%
67240102 67240103 67240105 67240104	Begraafplaatsen	55%	56%
Legesverordening			
60030102 60040102	Afgifte en verklaringen	62%	65%
60030103 60040103	Reisdocumenten	95%	95%
60030104 60040104	Rijbewijzen	68%	68%
60040109 60040111 60030109 60030111	Huwelijken	76%	79%
68230101 68230102 68220201 68220202 68220203	Bouwen	87%	88%
61400403 61400501 61400502	APV, drank en horeca bijz. wetten	4%	4%
Dekkingspercentage totale legesverordening		76%	77%

C. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Aan kwijtschelding wordt onveranderd veel aandacht besteed in de vorm van voorlichting en hulp bij het invullen van het kwijtscheldingsformulier.

De gemeente verleent kwijtschelding via informatie van het inlichtingbureau. Dit bureau is een samenwerkingsverband van het ministerie van sociale zaken, rijksdienst voor het wegverkeer, rijksbelastingdienst en VNG. Vrijwel alle kwijtscheldingsklanten hebben toestemming verleend om informatie daar op te vragen.

Degenen die in het jaar 2010 kwijtschelding danwel bijdrage hebben ontvangen krijgen in het jaar 2011 bij ongewijzigde omstandigheden, ambtshalve een beschikking op basis van bij het inlichtingenbureau verkregen gegevens. Er hoeven dus geen formulieren te worden ingevuld. Wel staat het de kwijtscheldingsklanten vrij om alsnog (na ontvangst van de ambtshalve beschikking) een traditioneel aanvraagformulier aan te vragen en in te vullen.

Naast de kwijtschelding kent de gemeente ook de zogenaamde bijdrageregeling. Deze regeling gaat uit van een inkomensbegrip identiek aan die van de kwijtscheldingsregeling. Bij de bijdrageregeling wordt echter niet alleen de 100 % norm maar ook een 110 % norm toegepast. Personen die voldoen aan de 110 % norm ontvangen een bijdrage van 50 % van het aanslagbedrag. Personen die een inkomen hebben dat ligt op 120 % van de bijstandsnorm ontvangen een bijdrage van 25 % van het belastingbedrag. Voor de kwijtschelding worden de vermogensgrenzen van de uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 gehanteerd. Voor de bijdrageregeling gelden de veel ruimere vermogensgrenzen van de bijstandswet.

De afvalstoffenheffing bestaat uit een vast bedrag per huishouden en een variabel gedeelte bestaande uit een bedrag per aanbieding van de afvalcontainer of inworp in een ondergrondse container. Bij het vaste gedeelte kan maximaal 100 % kwijtschelding worden verkregen. Bij het variabele gedeelte geldt een maximumbedrag. Bij het variabele gedeelte wordt geen bijdrage verleend.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Kaders

	Beleidskaders	Datum evaluatie
	Nota activerings-, reserve en voorzieningbeleid 2010	2014
	Nota beleid risicomangement en frauderisico's 2010	

Algemeen

De paragraaf Weerstandsvermogen verschaft inzicht in de mogelijke risico's en de mate waarin deze kunnen worden opgevangen binnen de beschikbare weerstandscapaciteit (het totaal van vrij beschikbare reserves en onbenutte belastingcapaciteit).

De gemeente Werkendam loopt bij de realisatie van de beleidsdoelstellingen en de bedrijfsvoering risico's. Het weerstandsvermogen geeft aan hoeveel financiële ruimte de gemeente heeft om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid bijgesteld moet worden en / of dat doelstellingen niet kunnen worden gerealiseerd.

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door twee aspecten:

1. de weerstandscapaciteit: de financiële buffer om risico's structureel of incidenteel te kunnen opvangen;
2. de risico's: de kans op het optreden van ongewenste gebeurtenissen met een nadelig financieel gevolg.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's. Naarmate de weerstandscapaciteit toeneemt in verhouding tot de risico's is er sprake van een groter weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt als een getal, zijnde de weerstandscapaciteit gedeeld door de gekwantificeerde risico's.

Ontwikkelingen

Risicomangement is het systematisch en regelmatig onderzoek doen naar de risico's, de formulering en implementatie van het beleid waarmee deze risico's tegemoet worden getreden. Op deze manier kunnen onzekerheden tijdig worden ingeschat en kunnen passende maatregelen worden genomen, zodat (i) de gebeurtenis zoveel mogelijk wordt voorkomen (helemaal voorkomen is vaak niet mogelijk of onevenredig duur) en (ii) de gevolgen van de gebeurtenis beperkt worden.

Wanneer de kansen en gevolgen van de verschillende risico's in kaart gebracht zijn, komt het risicoprofiel van de organisatie naar voren. Dit laat zien hoeveel risico een organisatie loopt op welke gebieden en welke beheersmaatregelen er genomen zijn of genomen kunnen worden.

Het risicomangement in de gemeente Werkendam is vormgeven op een integrale wijze. Uitgangspunt hierbij is dat risicomangement niet een jaarlijks eenmalige inventarisatie is, maar een manier waarop het management continu naar de mogelijke risico's en de gevolgen daarvan kijkt. Dit betekent niet dat de gemeente geen enkel risico meer loopt, maar dat met

name het risicobewustzijn bevorderd is. Het risicomangement wordt zodanig in de organisatie ingebed, dat het als afwegingskader bij projecten en het realiseren van beleidsdoelstellingen dient.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft het vermogen om calamiteiten en financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van bestaande taken. Het betreft hier het geheel van middelen en mogelijkheden binnen de financiële positie van de gemeente die als 'vrij aanwendbaar' aangemerkt kunnen worden. Het gaat dus om middelen waar geen enkele verplichting tegenover mag staan en om mogelijk alsnog te genereren (onbenutte) inkomsten.

Overeenkomstig de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve en de stille reserves. Voor de algemene reserve geldt dat slechts die reserves meegeteld mogen worden die vrij besteedbaar zijn of waarvan de bestemming zonder financiële gevolgen kan worden gewijzigd. De stille reserves kunnen echter alleen dan pas worden meegeteld als ze op korte termijn gekapitaliseerd (verkocht) kunnen worden, zonder dat de uitoefening van de taken en activiteiten daar hinder van ondervindt. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onbenutte belastingcapaciteiten en onvoorzien.

In onderstaande tabel wordt de weerstandscapaciteit in 2012 weergegeven.

Tabel 1. Weerstandscapaciteit 2012 (in €)

	Begroting 2012
Incidenteel	
o algemene reserve	2.500.000
o niet-bestemde vrije reserves	7.778.068
o stille reserves	0
Totaal incidenteel	10.278.068
Structureel	
o onbenutte belastingcapaciteit	
o <i>havengelden</i>	0
o <i>begraafrechten</i>	243.000
o <i>leges bouwvergunningen</i>	76.000
o <i>OZB</i>	540.000
o Onvoorzien	50.000
Totaal structureel	909.000
<i>Totaal</i>	11.187.068

Uit tabel 1 volgt dat de incidentele weerstandscapaciteit voor het begrotingsjaar 2012 € 10.278.068 bedraagt. De structurele weerstandscapaciteit voor het begrotingsjaar 2012 is € 909.000. Dit leidt tot een totale weerstandscapaciteit voor het begrotingsjaar 2012 van € 11.187.068.

Risico's

In tabel 2 zijn de geïnventariseerde risico's weergegeven. In deze tabel worden de 10 grootste risico's benoemd, gerangschikt naar eerst de omvang van de financiële consequenties van het risico en vervolgens naar de mate van de kwaliteit van de beheersingsmaatregelen.

Tabel 2. Geïnventariseerde risico's (in €)

Omschrijving risico's	Omvang risico's (bedragen in €)
1. Wet werken naar vermogen	500.000
2. Fasering (tegelijk uitvoeren risicovolle projecten)	500.000
3. Ontwikkeling uitkering gemeentefonds	500.000
4. Calamiteiten bij rampen	400.000
5. WAVA	300.000
6. Uitval personeelsfuncties	300.000
7. Toename oninbare vorderingen	250.000
8. WWB capaciteit	200.000
9. Beheer debiteuren, oninbare vorderingen	200.000
10. Uitval en vertraging systemen	200.000
<i>Totaal risico's 1 tot en met 10</i>	<i>3.350.000</i>
<i>Overige risico's (totaal 42)</i>	<i>2.050.000</i>
<i>Totaal risico's</i>	<i>5.400.000</i>

Toelichting op de risico's

Alle genoemde risico's zijn voorzien van een inschatting met betrekking tot de financiële consequenties indien het risico zich voordoet. Daarbij wordt de rangorde van de risico's niet alleen bepaald door het financiële bedrag, maar ook door de mate waarin de kwaliteit van de beheersmaatregelen wordt ingeschat en is doorgevoerd. Ten aanzien van de eerste tien risico's wordt het volgende opgemerkt.

1. Wet werken naar vermogen

Per 1 januari 2012 treedt de nieuwe Wet werken naar vermogen (Wwvn) in werking. Hierbij wordt een viertal regelingen samengevoegd (WWB, WIJ, WAJONG en WSW). De nieuwe wet gaat niet langer uit van volledige uitstroom maar van werken naar vermogen. De gemeente zal hierdoor zijn klantbestand fors zien groeien. Slechts voor een zeer beperkte groep mensen zal er op termijn een beschutte werkvoorzieningsplaats blijven. Deze stelselwijziging gaat gepaard met een substantiële uitbreiding van de wettelijke gemeentelijke taken, waarbij tegelijkertijd een financiële bezuiniging doorgevoerd wordt. De hoogte van de financiële gevolgen voor Werkendam zijn vooralsnog niet duidelijk.

2. Fasering (tegelijk uitvoeren risicovolle projecten)

Hier gaat het om de inschatting van het risico van mogelijke tegenvallers bij projecten, die tegelijk uitgevoerd worden. De beheersing van dit risico vindt vooral plaats door het in de gaten houden van (mogelijke) knelpunten in de diverse projecten.

3. Nivellering inkomsten / algemene uitkering

Inmiddels is meer bekend over de ontwikkeling van de algemene uitkering. Desondanks blijft op dit gebied een risico bestaan. De ontwikkeling van het gemeentefonds is weliswaar positiever dan eerder verwacht, maar nog steeds minder positief dan enkele jaren geleden. Met andere woorden, in de inkomsten van de algemene uitkering is sprake van een achteruitgang. Daarnaast geldt dat ten aanzien van de maatregelen waarover in het Bestuursakkoord Rijk-VNG afspraken zijn gemaakt nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële consequenties. Deze kunnen doorwerken naar het gemeentefonds.

4. Calamiteiten bij rampen

Met een ligging aan het water en de Amercentrale 'om de hoek' loopt de gemeente Werkendam risico op een ramp. De kans op een ramp is weliswaar klein, de impact en de financiële gevolgen ervan kunnen echter groot zijn. Dit bewijst de recente brand in Moerdijk.

5. WAVA

De WAVA is vormgegeven via een gemeenschappelijke regeling. De kosten van deze gemeenschappelijke regeling zijn niet door de gemeente Werkendam individueel te bepalen, maar worden in overleg met alle aan de regeling deelnemende gemeenten bepaald. De gemeente heeft altijd een financiële verplichting richting de gemeenschappelijke regeling. Gegeven de nieuwe Wet werken naar vermogen en de mogelijke (financiële) consequenties daarvan voor de sociale werkvoorziening is sprake van een (financieel) risico.

6. Uitval personeelsfuncties

Het plotseling vrijvallen van (kritische) functies, onder andere door langdurige ziekte of vertrek van medewerkers, in relatie tot de werkzaamheden die geen uitstel dulden is een risico dat zich altijd kan aandienen. Het is niet voorspelbaar wanneer en in welke mate dit risico zich voordoet. De financiële consequenties van dit risico kunnen echter groot zijn.

7. Toename oninbare vorderingen

De effecten van de huidige conjunctuur kunnen er toe leiden dat het verhaal van vorderingen in toenemende mate niet mogelijk blijkt. De gemeente loopt dan het risico dat vorderingen oninbaar moeten worden verklaard, waarmee inkomsten misgelopen worden.

8. WWB-capaciteit

Door meer en onvoorzienbare instroom vanuit WW, bijvoorbeeld door een kortere WW-uitkering, kan er een groter beroep ontstaan op de gemeente. Bij onvoldoende personele capaciteit bestaat het risico dat de uitvoering van het beleid in de knel komt. Om dit te voorkomen worden de ontwikkelingen in de instroom en de omvang van de capaciteit goed bewaakt.

9. Beheer debiteuren / oninbare vorderingen

Het niet goed op orde zijn van het debiteurenbeheer leidt tot een risico in de vorm van oninbare vorderingen. Om dit risico zoveel mogelijk te beperken wordt het debiteurensaldo periodiek gevolgd. Ook wordt gekeken naar de samenstelling van het debiteurensaldo. Gestreefd wordt naar een gedisciplineerd debiteurenbeheer, waarbij de betalingstermijnen strak gehandhaafd worden.

10. Uitval en vertraging van systemen

Het uitvallen van systemen en de gevoeligheid van systemen voor vertraging wordt in de organisatie als risico ervaren. Een deel van organisatie is inmiddels overgestapt op een nieuw systeem, vertraging in het systeem blijft desondanks een aanwezige risicofactor. Door vertraging in de systemen nemen (standaard)werkzaamheden meer tijd in beslag, hetgeen de doelmatigheid en doeltreffendheid niet ten goede komt.

Overige risico's (11 tot en met 52)

Naast de hierboven toegelichte tien risico's zijn er nog 42 risico's geïnventariseerd. Deze variëren van het risico op minder legesinkomsten door een afname van de aanvraag van vergunningen tot risico's op het gebied van subsidieverstrekking. Op deze risico's wordt in deze paragraaf niet nader ingegaan. De risico's zijn echter wel inzichtelijk gemaakt, een complete lijst van risico's is beschikbaar.

Weerstandvermogen

Tabel 3. Weerstandvermogen 2012 (in €)

	Begroting 2012
1. Weerstandscapaciteit	€ 11.187.068
2. Geïnventariseerde risico's	€ 5.400.000
3. Weerstandvermogen (1/2)	2,1

De omvang van de weerstandscapaciteit bedraagt in het begrotingsjaar 2012 €1,187 miljoen. Gegeven de totale omvang van de geïnventariseerde risico's (€ 5,4 miljoen) en het weerstandvermogen bedraagt de factor weerstandvermogen in 2012 **2,07**. Daarmee ligt de factor weerstandscapaciteit boven het door de gemeenteraad vastgestelde minimum van 1,00.

De wijze waarop en de volgorde waarin de diverse componenten van de weerstandscapaciteit zullen worden ingezet, indien de risico's daadwerkelijk tot financiële lasten leiden, zullen afhankelijk zijn van de aard (incidenteel of structureel) en de omvang van de lasten. Omdat daarvoor een begrotingswijziging nodig zal zijn, wordt dit uiteindelijk door de gemeenteraad bepaald.

Geconcludeerd kan worden dat de gemeente Werkendam op dit moment een uitstekende weerstandvermogen heeft om de belangrijkste risico's (financieel) op te vangen. Dit ook mede gelet op de geringe kans van de afzonderlijke risico's en het feit dat deze risico's geen verband met elkaar houden, waardoor de kans gering is dat alle risico's zich gelijktijdig manifesteren.

(Financiële) consequenties

Gegeven de risico's in relatie tot het beschikbare weerstandvermogen, bestaat er voor het begrotingsjaar 2012 geen aanleiding om aanvullende maatregelen te treffen, teneinde de financiële positie van de gemeente te versterken.

Onderhoud Kapitaalgoederen

Kaders

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2010-2014 zoals vastgesteld door de raad op 15 december 2009.

Groen Structuurplan (GSP) (2009).

Waterplan (2007).

Gemeentelijke beleidsnotitie Openbare verlichting (2003).

Nota gladheidbestrijding.

Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte (2005).

Ontwikkelingen

Rioleringen:

- Onderzoek naar mogelijkheden samenwerking met gemeenten Aalburg, Woudrichem, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout en de waterschappen Brabantse Delta en Rivierenland, binnen de grotere samenwerkingsvorm Samenwerking Water West-Brabant (SWWB);
- Landelijke discussie over besparingen in en reorganisatie van de waterketen.

Water:

- Eventuele overname beheer en onderhoud stedelijk water door Waterschap Rivierenland.

Wegen:

- In het kader van ontpoldering Noordwaard zal het wegen- en bruggenareaal worden uitgebreid. De extra onderhoudskosten worden gecompenseerd door het Rijk.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

1. **Duurzaam instandhouden van kapitaalgoederen**
2. **Meerjarenonderhoudsplannen**

Openbaar groen en water

	Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Aanpassing bomenstructuur Sigmondstraat Werkendam.	
2.	Dorpsplan Nieuwendijk. Invulling bomenstructuur Beatrixstraat/St Elisabethstraat Hank. Bomenstructuur kastanjelaan/Vijverstraat Sleeuwijk. Beschrijving natuurbeheer kasteeltuin Dussen. Ontwerp Transvaal/Esdoornlaan Sleeuwijk.	
3.	Aanleg extra water en natuurvriendelijke oevers in Werkendam conform waterplan. Aanleg waterberging Beatrixstraat Hank. Verbreden watergangen Transvaal en Bijtelskil Sleeuwijk.	

Wegen, verlichting en wegmeubilair

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Uitvoering programma Groot onderhoud wegen, bijvoorbeeld definitieve straatinrichting Nieuwendijk en definitieve herbestrating st.Elisabethstraat, st.Ignastiusstraat te Hank en Van Drielstraat te Werkendam.
2.	Uitvoering groot onderhoud asfaltverhardingen, bijvoorbeeld Zandpad Sleeuwijk.
3.	Inspectieronde verhardingen (tweejaarlijkse cyclus).

Verder wordt verwezen naar programma 4 Openbare ruimte.

Rioleringen

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Jaarlijks onderhoud en inspectie van gemalen, kolken en riolen.
2.	Maatregelen grondwateroverlast Sleeuwijk.
3.	Vervanging riolering op basis van nog uit te voeren inspecties 2011.
4.	Vervanging riolering Heuveltje.

Wat mag het kosten?

Onderstaande tabel bevat een overzicht van het budgettaire beslag van het onderhoud. Bedragen in duizend euro. De omvang van de onderhoudsvoorzieningen, inclusief benodigde stortingen, zijn daarbij afgestemd op de beheersplannen.

Onderwerp	Investerings- bedrag 2012- 2015	Budget begroting 2012	Budget begroting 2013	Budget begroting 2014	Budget begroting 2015
Openbaar groen	930	1.980	1.930	1.930	1.930
Wegen, verlichting en wegmeubilair	4.992	3.151	3.120	3.113	3.088
Rioleringen	4.493	2.514	2.495	2.507	2.468
Gebouwen en terreinen	4.292	1.107	1.083	1.059	1.000
Binnenhavens, veer- diensten, watergangen etc	3.268	979	977	973	969
Begraafplaatsen	288	443	447	420	418
Totaal	18.263	10.174	10.052	10.002	9.873

Paragraaf Financiering

Kaders

	Beleidskader	Datum evaluatie
1	Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) (2001)	nvt
2	Treasurystatuut (2002)	2011 dan wel 2012
3	Nota activerings-, reserve- en voorzieningenbeleid (2003)	Juni 2014

Ontwikkelingen

Geen.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's.

Liquiditeitenplanning

Ons streven is gericht op een doelmatig liquiditeitenbeheer. Voor het zo gunstig mogelijk financieren en uitzetten van middelen is inzicht in toekomstige inkomsten en uitgaven per tijdseenheid noodzakelijk.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft een norm voor het maximaal in rekening-courant uitstaande bedrag. Voor 2012 is een voorlopige kasgeldlimiet berekend van € 3.900.000. Daarboven dient als er geen uitzonderlijke reden is, kas- of vastgeld te worden aangetrokken. De bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) aangehouden kasgeldlimiet van € 3,9 miljoen wordt ook voor 2012 aangehouden.

Bij overtollige financieringsmiddelen worden in 2012 bij de BNG gelden in deposito uitgezet. Indien noodzakelijk wordt voor het aantrekken van kort geld eveneens een beroep gedaan op de BNG.

Risiconorm en risicoprofiel

Voor 2012 wordt de risiconorm geraamd op € 5.450.000. De norm is voor de gemeente een handvat bij het bepalen van het maximale rekening-courant krediet (inclusief kasgeld) en het moment om geld voor langere tijd te lenen. Aan het eind van 2011 wordt de risiconorm vastgesteld. In 2010 is voor het laatst een vaste geldlening van € 9 miljoen aangetrokken.

Diverse:

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer zal ook in 2012 zo veel mogelijk via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) op basis van een dienstverleningsovereenkomst plaatsvinden middels een Rekening-courantovereenkomst.

Kredietrisico op verstrekte geldleningen

De gemeente heeft uit hoofde van de publieke taak een beperkt aantal leningen verstrekt.

Risicogroep x € 1.000,-	Schuld Per 1-1-2012
Woningcorporaties	9.530
Cultureel Centrum Sleeuwijk	218
Xinix	41
St. Huisvesting Bejaarden	32
Totaal	9.821

Garanties van geldleningen en waarborgsommen

In de bijlagen behorende bij de begroting is geen overzicht van gewaarborgde geldleningen opgenomen. In dit overzicht zijn leningen opgenomen die door derden zijn aangegaan en waarvoor de gemeente zich direct garant heeft gesteld voor betaling van rente en aflossing. Leningen verstrekt onder garantie van waarborgfondsen voor o.a. sociale woningbouw en gezondheidszorg en de Nationale Hypotheekgarantie voor particulieren zijn hier niet opgenomen. Eerst wanneer de waarborgfondsen niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen worden de gemeenten aangesproken.

De gegarandeerde geldleningen betreffen de onderstaande categorieën:

Garanties verstrekt x € 1.000,-	hoofdsom Per 1-1-2012
Woningbouwcorporaties	9.530
Sportverenigingen	25
Restauratie monumenten	0
Totaal	9.558

Gemeentefinancieringen, leningenportefeuille

In het volgende overzicht zijn de aangegane leningen opgenomen, alsmede de invloed van de leningen op de gemiddelde rente van alle leningen.

Overzicht aangegane (BNG) leningen door de gemeente x € 1.000,- per 1-1-2012

Instellingen	Percent	Restsom In € 1.000,-
Algemene dienst gemeente	65	17.708
Woningcorporaties:	35	9.530
Totaal	100	27.238

Beleggingen

Overzicht beleggingen en uitgezette gelden

Beleggingen:	Aantal aandelen	Nom.waarde	dividend 2012	In %
Aandelen: Intergas In 2011 zijn de aandelen verkocht	-	-	-	
Brabant Water	38.279	3.828	-	
BNG	9.828	24.570	22.604	100
Totaal	48.107	28.398	22.604	100

Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering verschaft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Rekening houdend hiermee is de opbouw van de paragraaf bedrijfsvoering als volgt:

Kaders

	Beleidskaders	Datum evaluatie
A	<p>Samenwerking De basis van de samenwerking is het Bestuursconvenant Samenwerken in het Land van Heusden en Altena van 23 juni 2009.</p>	
B	<p>Personeel en organisatie <u>Bestuursopdracht Personeel & Organisatie (P&O) LHA</u> In 2011 zijn de bestuurlijke stukken rond de samenwerking P&O (visiedocument, formatieplan, dienstverleningsovereenkomst en verrekenmodel/begroting P&O) afgerond en in 2012 wordt de nieuwe afdeling P&O LvHA verder vormgegeven. Producten en diensten worden gezamenlijk aan- en opgepakt. Dit, op basis van een afdelingsplan dat alle werkzaamheden voor de drie gemeenten in kaart brengt. Het strategische P&O beleid kent drie kaders:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het kwalitatief en kwantitatief op peil houden van de bezetting 2. het behouden van kennis en kunde in de organisaties en 3. het bereiken en vergroten van optimale inzetbaarheid van het personeel (betrokken, competent, gemotiveerd en gezond personeel) <p><u>Beleidskaders</u> Intern ofwel regionaal zijn er een aantal regelingen of beleidskaders rondom arbeidsmarkt, binden en boeien, inzetbaarheid, mobiliteit, bezoldiging/secundaire arbeidsvoorwaarden en verzuim en vitaliteit waarbinnen de gemeente Werkendam werkt.</p> <p><u>Collectieve arbeidsovereenkomst (CAO)</u> In 2011 is gestart met de uitwerking van een nieuwe CAO. De onderhandelingen zijn door een eindbod van de werkgevers gestopt. In 2012 worden een aantal thema's vanuit de oude CAO opgepakt en wordt de vertaalslag gemaakt wat de nieuwe CAO voor implicaties heeft.</p>	2013
C	<p>Financiën/planning en control Verordeningen ex art. 212, 213 en 213a. Uitvoeringskader beleid risicomangement, inclusief frauderisico's. Uitvoeringskader art. 213a onderzoeken.</p>	
D	<p>Juridische zaken en kwaliteitszorg Notitie Juridische Kwaliteitszorg</p>	
E	<p>Informatievoorziening en automatisering Na beëindiging van de ICT samenwerking zal een nieuw kader voor automatisering opgesteld moeten worden. Het Realisatieplan elektronische dienstverlening 2009-2013 vormt het kader voor de informatievoorziening.</p>	
F	<p>(Elektronische) dienstverlening De kaders die bepalend zijn voor de uitvoering van het beleid zijn het coalitieprogramma 2010-2014, hierin staat dienstverlening als apart</p>	

	<p>onderdeel beschreven.</p> <p>Daarnaast is het realisatieplan Elektronische dienstverlening 2009 – 2013 een ander belangrijk kader waarbinnen gewerkt wordt.</p> <p>In 2011 vindt er een actualisatie plaats van de projecten die binnen het programma Elektronische dienstverlening vallen.</p>	
G	<p>Facilitaire ondersteuning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Archiefwet 1995 - Archiefbesluit 1995 - Archiefregeling - Archiefverordening Werkendam 2006 - Besluit Informatiebeheer 2006 	
H	<p>Communicatie</p> <p>Het in 2009 vastgestelde communicatiebeleidsplan blijft leidraad voor het komende jaar. Aanvullend wordt in najaar 2011 een geactualiseerd uitvoeringsplan opgesteld waarin aan de hand van een communicatiekalender prioriteiten worden gesteld in communicatiedoelen.</p>	Medio 2012
I	<p>Inkoop- een aanbestedingnota</p> <p>Huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid, het BAO en Europese regelgeving indien van toepassing (bij overschrijding Europese drempelbedragen).</p>	

Ontwikkelingen

Hieronder worden de ontwikkelingen geschetst die samenhangen met het onderwerp van de paragraaf en die van invloed kunnen zijn op het vastgestelde beleid. Denk hierbij aan wettelijke ontwikkelingen, maar ook aan maatschappelijke veranderingen die op stapel staan. Hoewel het om de begroting 2012 gaat, zijn ook ontwikkelingen in latere jaren passend binnen het meerjarenperspectief 2012 – 2015 opgenomen, indien dit zinvol is geacht.

A	<p>Samenwerking</p> <p>De negen aanbevelingen gedaan door bureau PWC zullen worden uitgewerkt in een verbeterplan om ze te integreren in de praktijk. Een belangrijke aanbeveling is om de resultaten van alle bestuursopdrachten beter meetbaar te maken.</p>
B	<p>Personeel en organisatie</p> <p>Ontwikkelingen die in sneltreinvaart op ons afkomen en die in 2012 verder vorm krijgen zijn de invoering van de Werkkostenregeling (WKR) uiterlijk op 1-1-2014, het eindbod voor de nieuwe CAO en een aantal projecten die vanuit de regio West Brabant geïnitieerd worden en daarmee prioriteit krijgen willen we we hier efficiencyvoordeel van hebben (project inhuur derden, strategische personeelsplanning, strategische HRM visie). Ontwikkelingen die steeds meer impact op onze organisatie krijgen zijn de vergrijzing en ontgroening van de arbeidsmarkt, de krapte op de arbeidsmarkt en het feit dat deze op slot zit. Bezuinigingen in den lande en het veelal bij reorganisaties gehanteerde principe van First in Last out, dragen er aan bij dat het verjongen van de organisatie momenteel extra uitdagend is.</p>
C	<p>Financiën/planning en control</p> <p>De activiteiten van het cluster Financieel Beleid en Control staan met name in het teken van de uitvoering van de planning- en controlcyclus en hebben daardoor een hoog repeterend karakter.</p> <p>Het eind 2010 ingezette ombuigingstraject heeft geleid tot de invulling van de ombuigingstaakstelling zoals die in de Begroting 2012 en de Meerjarenbegroting 2013-2015 is opgenomen. De invulling van de ombuigingstaakstelling is in samenspraak met</p>

	<p>de Raad tot stand gekomen.</p> <p>In 2012 zal het risicomanagement verder vormgegeven worden. Daarbij gaat het enerzijds om het verder inbedden van het risicobeleid in de organisatie en anderzijds om het uitbreiden van het risicomanagement met frauderisicobeleid.</p>
D	<p>Juridische zaken en kwaliteitszorg</p> <p>Conform de Notitie Juridische Kwaliteitszorg is in 2011 op basis van een juridische scan bepaald op welke punten de borging van de juridische kwaliteit verbeterd dient te worden. In vervolg op 2011 zullen in 2012 daadwerkelijk verbeteracties uitgevoerd worden. Tevens zal de inzet van mediationvaardigheden uitgebreid worden.</p>
E	<p>Informatievoorziening en automatisering</p> <p>De samenwerking op het gebied van ICT is beëindigd. Werkendam oriënteert zich op een nieuwe oplossingsrichting voor automatisering. Zowel uitbesteding aan een andere gemeente als uitbesteding aan een marktpartij behoren tot de mogelijkheden. Deze mogelijkheden worden eind 2011 onderzocht en zullen in 2012 tot uitvoering leiden. Ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening staan vrijwel volledig in het teken van de doorontwikkeling van de elektronische dienstverlening en zijn daarin beschreven.</p>
F	<p>(Elektronische) dienstverlening</p> <p>Zoals aangegeven in het kader, is het uitvoeren van diverse (wettelijk verplichte) projecten een belangrijk onderdeel binnen het programma Elektronische dienstverlening. Deze projecten staan ook vermeld in het Nationaal UitvoeringsProgramma Dienstverlening en e-overheid (NUP). Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in het realiseren van de basis voor een elektronische overheid.</p> <p>De komende jaren, 2012 tot 2015, staan in het teken van het afronden en opleveren van de laatste basisvoorzieningen en het in beheer brengen daarvan. Afspraken hierover zijn uitgewerkt in de overheidsbrede implementatieagenda (i-NUP) voor dienstverlening en e-overheid. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de implementatie van deze projecten.</p> <p>Het hoofddoel van het programma blijft het verbeteren van de dienstverlening. In de jaren 2012 tot 2015 willen we een concrete invulling geven aan het verder verbeteren van de dienstverlening. Als gemeente willen we op alle mogelijke manieren met burgers en ondernemers communiceren en hen snel, deskundig en 24 uur per dag van dienst zijn. Informatie moet op het juiste moment en in de juiste samenstelling beschikbaar zijn en worden onttrokken uit diverse units. Dat betekent een omslag van taak- en/of activiteitgericht naar zaakgericht werken. Om dit te realiseren kiezen we voor een totaalconcept in de vorm van een geïntegreerde front- en midoffice-suite waarmee we zaakgericht kunnen werken en in zijn algemeenheid de dienstverlening te verbeteren. Hiermee kunnen o.a. burgers steeds meer producten digitaal aanvragen, hun aanvragen digitaal volgen, zijn alle documenten van een bepaalde zaak digitaal volgbaar en inzichtelijk voor de organisatie waardoor de klant sneller en gemakkelijker bediend kan worden.</p>
G	<p>Facilitaire ondersteuning</p> <p>Facilitaire zaken werkt aan het op een hoger plan brengen van de facilitaire dienstverlening met als doel ervoor te zorgen dat de medewerkers en het bestuur in het gemeentehuis bij hun dagelijkse werkzaamheden goed en adequaat worden ondersteund. Het onderhoud van het gemeentehuis zal de komende jaren meer aandacht vragen.</p>
h	<p>Communicatie</p> <p>Maatschappelijk gezien beleeft communicatie wervelende tijden. Aan de lopende tendens steeds meer, steeds sneller, steeds transparanter en langs steeds meer kanalen lijkt nog geen einde te komen. Communicatie in Werkendam zal zoveel als mogelijk volgend zijn aan deze trend, waarbij continu keuzes gemaakt moeten worden welke maatschappelijke</p>

	ontwikkelingen wel en niet voor de gemeente passend en wenselijk zijn. Praktisch voorbeeld zijn de sociale media. De gemeente volgt in haar eigen tempo waarbij het verbeteren van de dienstverlening leidend thema is.
I	Inkoop- een aanbestedingnota Actualisering van huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid is onderhanden waarbij ontwikkelingen zoals MVO, jurisprudentie, wet- en regelgeving meegenomen worden. Na afronding vormt dit herziene beleid de komende jaren het kader voor inkopen en aanbesteden.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Hier ligt een koppeling met het voorgenomen beleid en hiervoor weergegeven ontwikkelingen.

A. Samenwerking

	Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Na vaststelling van het verbeterplan Samenwerking door de gemeenschappelijke raden kunnen de activiteiten voor 2012 concreet gemaakt worden.	

B. Personeel en Organisatie

	Geplande activiteiten programmabegroting 2012	
1.	Strategische Personeelsplanning LvHA verband.	
2.	Werkkostenregeling invoeren in LvHA verband.	
3.	Leeftijdsegericht Personeelsbeleid ontwikkelen in LvHA verband.	
4.	Nieuw ontwikkeld verzuimbeleid met nieuwe arbodienst in LvHA verband.	
5.	Telewerken en het nieuwe werken ontwikkelen.	
6.	Employer branding, inzet social media bij werving.	
7.	Inrichting Personeelsadministratie met nieuw systeem tbv hoogwaardige managementinformatie en sturingsinformatie.	
8.	Aantrekkelijk en goed werkgeverschap verder vormgeven, o.m. door inzet IZA gelden en waar mogelijk arbeidsvoorwaarden op maat te creëren.	
9.	Nadere vormgeving en invulling van control in de organisatie.	
10.	Bijdrage aan Integraal Management & Leiderschap.	
11.	Bijdrage aan Organisatieontwikkeling.	

C. Financiën/planning en control

	Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Uitvoering geven aan de reguliere planning- en controlcyclus en de tijdige samenstelling van de daaronder vallende producten.	
2.	Nadere vormgeving en invulling van de functie van control in de organisatie.	

D. Juridische zaken en kwaliteitszorg

	Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Uitvoeren verbeterplan juridische kwaliteitszorg.	
2.	Uitbreiding inzet mediationvaardigheden.	

E. Informatievoorziening en automatisering

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Strategische keuze: bepaling oplossingsrichting automatisering.
2.	Uitvoering geven aan oplossingsrichting in de vorm van een aanbesteding of inbesteding bij andere gemeente.
3.	Migratie naar nieuwe situatie.
4.	Ontvlechting bestaande situatie.
5.	Informatievoorziening: zie (elektronische) dienstverlening.

F. (Elektronische) dienstverlening

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Een digitale manier van werken waardoor de klant en ook de interne organisatie meer (digitaal) inzicht krijgt in de status van zijn aanvraag of verzoek over het gehele proces.
2.	Er voor zorg dragen dat alle gegevens behorende tot een aanvraag in één zaakdossier (digitaal) gebundeld zijn en samen met de klanthistorie in één oogopslag inzichtelijk.
3.	We willen naar kanaal onafhankelijke dienstverlening. Dus welke kanaal (balie, de telefoon of digitaal) de burger ook kiest de informatie is juist, volledig en identiek.
4.	Een verbeterde website met uitgebreide digitale diensten.
5.	Verankering en realisatie van de verschillende NUP bouwstenen en het Antwoord© concept .

G. Facilitaire ondersteuning

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Implementatie van het zakensysteem en het document management systeem van de mid-office suite.
2.	Het opstellen van een investeringsplan voor de vervanging van de inventaris van het gemeentehuis.

H. Communicatie

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Verbeteren van de dienstverlening middels de (door) ontwikkeling van een nieuwe website.
2.	Verbeteren van de dienstverlening door goede informatieverstrekking middels de reguliere kanalen zoals de infopagina in het Altena Nieuws, berichten in (overige) lokale en regionale bladen, informatieavonden.
3.	Helder en transparant communiceren met passend taalgebruik afgestemd op de doelgroep.
4.	Laagdrempelige en persoonlijke communicatie initiëren op bijvoorbeeld de wijkmarkten.

I. Inkoop en aanbesteding

Geplande activiteiten programmabegroting	
1.	Doelstelling is het realiseren van een transparante en doelmatige beheersing van het inkoopproces, een adequaat contractbeheer, een adequate beheersing van juridische risico's, het voeren van een integer en doelmatig gemeentelijke inkoopbeleid en het naleven van Europese aanbestedingswetgeving.
2.	Op basis van het investeringsplan en de informatie die gedurende een jaar aan de inkoopadviseurs verstrekt wordt over mogelijke toekomstige inkopen en in overleg

	tussen de units en het inkoopbureau West Brabant wordt een inkoopplan opgesteld. Dit inkoopplan vormt de basis van de uit te voeren inkoopactiviteiten van de inkoopadviseur(s). De activiteiten vinden altijd plaats in samenwerking met de betreffende vakafdeling. Tevens wordt op basis van het inkoopplan gezocht naar mogelijke inkoopsamenwerking met andere deelnemende gemeenten.	
3.	Uitrol van een geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid.	

(Financiële) consequenties

De financiële consequenties van bovenstaande activiteiten zijn in beginsel opgenomen in de uurtarieven en op die wijze versleuteld over alle programma's en producten. Eventuele saldi komen via de kostenplaatsen tot uitdrukking in programma 12 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Paragraaf Verbonden Partijen

Kaders

	Beleidskaders	Datum evaluatie
1	Budgetregeling gemeenschappelijke regelingen.	

Ontwikkelingen

Geen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Zie navolgende bladzijden.

Wat heeft het gekost?

		Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
1	Veiligheidsregio MWB Brandweer	1.362.027	1.385.818	1.359.141	1.341.100	1.388.976
2	Streekarchief	180.383	173.646	168.273	162.901	162.901
3	Milieu & Afval - Regio Breda	22.715	22.715	22.715	22.715	22.715
4	GGD (incl. deel Jeugdgezondheidszorg)	591.121	465.563	465.563	465.563	465.563
5	GHOR	0	0	0	0	0
6	RAV	10.261	10.261	10.261	10.261	10.261
7	WAVA / GO!	218.250	183.250	183.250	183.250	183.250
8	Sociaal Economische Samenwerking West Brabant (incl. Rewin)	30.146 47.636	31.152 49.051	31.152 49.051	31.152 49.051	31.152 49.051
9	Overlegplatform Regio Breda	33.368	33.175	19.487	19.354	19.354
10	Regionale samenwerking volkshuisvesting	2.612	2.612	2.612	2.612	2.612
11	Recreatieschap Nationaal Park de Biesbosch	19.200	19.200	19.200	19.200	19.200
12	Welstandszorg Noord-Brabant	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
13	Kleinschalig collectief vervoer	335.000	353.000	378.000	392.000	392.000
14	Inkoopbureau West-Brabant	87.800	87.800	87.800	87.800	87.800
	Totaal	2.934.279	2.811.003	2.790.265	2.780.719	2.828.595

1	Naam verbonden partij	Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV) (deeltaxi)
2	Doelstellingen	Deeltaxi West-Brabant is een Openbaar Vervoersvoorziening waarmee van deur-tot-deur kan worden gereisd. Met de Deeltaxi deelt men de taxi met andere passagiers tegen gunstig tarief. Bij dit openbaar vervoersysteem moet men rekening houden met langere reistijden. De Deeltaxi rijdt van maandag tot en met donderdag tussen 06.00 en 01.00 uur. Op vrijdag, in het weekend en op feestdagen van 06.00 uur tot 02.00 uur. Iedereen kan van Deeltaxi gebruik maken tegen het standaardtarief van een Openbaarvervoer-strip. Bij reizen tegen dit standaardtarief is geen pas benodigd. Een pas is desgewenst wel gratis bij de vervoerder verkrijgbaar. Gehandicapten of personen met een seniorenpas voor de Deeltaxi komen in aanmerking voor korting. Als men vanwege de Wmo gebruik maakt van de Deeltaxi, geldt een openbaar vervoer tarief.
3	Activiteiten	Openbaar vervoer.
4	Meerjarendoelen gemeente	Beschikbaar en betaalbaar houden van openbaar vervoer.
5	Publieke belang, cq. reden waarom gemeente participeert	Spreiding dorpskernen, slechte bereikbaarheid regulier OV en behoefte doelgroepen.
6	a. Budget vp b. Afspraken over budgettair kader (budgetspelregels)	Er is een convenant met uitvoerder(s) en een samenwerkingsovereenkomst met 18 gemeenten en provincie Noord-Brabant.
7	Financieel belang gemeente	Door gezamenlijke inzet en inkoop worden kosten beperkt.
8	Ontwikkelingen	Per 1 juli 2011 is een aantal wijzigingen doorgevoerd m.b.t. het aantal zones dat tegen kostendekkend tarief kan worden bereden. Daarnaast is de GR KCV opgegaan in een overkoepelende GR: West-Brabant. Dit houdt in dat de GR KCV is opgeheven.
9	Risico's	Zijn ten dele gedekt door het convenant en de overeenkomst om bureau KCV in te huren.
10	Evaluatie	Jaarlijks door ontwerpbegroting, bijstelling en jaarverslagen. Deze maken deel uit van de (ontwerp)begroting en jaarrekening van de GR West-Brabant.
11	Status / rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling.
12	Bevoegdheden	Mandaat aan dagelijks bestuur en deels aan uitvoeringsbureau wat via de GR West-Brabant wordt ingehuurd voor 18 gemeenten in de GR.
13	Taken	Openbaar vervoer (op maat).
14	Deelnemend orgaan gemeente	College en raad.
15	Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder in Algemeen bestuur ambtenaar in beleidscommissie.
16	Deelnemende gemeenten	18 gemeenten in West Brabant.
17	P&C cyclus en overige informatievoorziening	Extern overleg: Algemeen bestuur, dagelijks bestuur, beleidscommissie en wmo-coördinatoren overleg.
18	Wijziging, uittreding en beëindiging	Op basis van het huidige convenant.
19	Vestigingsplaats/ centrumgemeente	Etten-Leur.
20	Contactadres vp	Bureau KCV, gemeente Etten-Leur.

1	Naam verbonden partij	OGZ (GGD)
2	Doelstellingen	De GGD is met inachtneming van het bepaalde in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) en andere relevante wetgeving op het terrein van de openbare gezondheidszorg belast met: <ul style="list-style-type: none"> a. Sociale geneeskunde b. Epidemiologie c. Sociale Verpleegkunde d. Gezondheidsbevordering e. Gedragwetenschappen
3	Activiteiten	Hier moet een splitsing gemaakt worden tussen het uniforme pakket welke gebaseerd is op het wettelijk verplichte basistakenpakket 2009-2012 en het maatwerk pakket. Hoewel het maatwerkbudget voor vier jaar vastligt op basis van inwonersaantallen, kan de gemeente bij de besteding ervan rekening houden met de lokale wensen en belangen. Het maatwerkbudget wordt ingezet om uitvoering te geven aan speerpunten/activiteiten uit de lokale nota volksgezondheidszorg.
4	Meerjarendoelen gemeente	De komende meerjarendoelen van de gemeente Werkendam zijn onder andere vastgelegd in de nota volksgezondheidszorg 2008-2011 welke samen met de gemeenten Aalburg en Woudrichem is geschreven. In deze nota is een aantal speerpunten omschreven. Hierin zijn ook de ontwikkelingen rondom het EKD, integrale Jeugdgezondheidszorg, het centrum voor jeugd en gezin en het signaleringssysteem Zorg voor Jeugd meegenomen.
5	Publiek belang, cq. reden waarom gemeente participeert	De gemeente is op basis van de Wpg verplicht een GGD te hebben en deze in stand te houden. Alvorens besluiten te nemen die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de collectieve preventie vragen burgemeester en wethouders advies aan de gemeentelijke gezondheidsdienst.
6	a. Budget vp b. Afspraken over budgettair kader (budgetspelregels)	Zie begroting.
7	Financieel belang gemeente	€ 466.354,-
8	Ontwikkelingen	De belangrijkste ontwikkelingen op dit moment zijn de ontwikkeling van het Elektronisch Kind Dossier (EKD), Centrum voor Jeugd en gezin en de afstemming tussen de GGD en de thuiszorg (integrale jeugdgezondheidszorg).
9	Risiko's	Naast de eigen gemeentelijke begroting voor de GGD ontvangt de gemeente middelen vanuit het ministerie voor de ontwikkeling van jeugdgezondheidszorg en CJG. De bedragen ontvangen vanuit het ministerie voor de uitvoering van bovengenoemde ontwikkelingen is mogelijk niet toereikend. Dit zal de komende jaren blijken.
10	Evaluatie	Jaarlijks aan de hand van de jaarrapportage.
11	Status / rechtsvorm	GR
12	Bevoegdheden	n.v.t.
13	Taken	Gezondheidszorg.
14	Deelnemend orgaan gemeente	B&W

15	Bestuurlijke vertegenwoordiging	Portefeuillehouder Volksgezondheid is bestuurslid van GROGZ (totaal 19 leden inclusief voorzitter en secretaris).
16	Deelnemende gemeenten	Regio West Brabant (18 gemeenten).
17	P&C cyclus en overige informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> a. Jaarrekening en (ontwerp) begroting 2012 met zienswijze raad. De stukken gaan via de raad naar het DB en vervolgens naar het AB waar het definitieve besluit wordt genomen. b. definitieve begroting 2012 is in 3^e kwartaal 2011 vastgesteld. c. Begrotingswijzigingen kunnen zich gedurende het hele jaar voor doen en gaan via dezelfde routing naar gemeenten. d. Overige informatie komt middels brieven of wordt besproken tijdens AB vergaderingen welke voorafgegaan worden door vergadering op ambtelijk niveau. Allemaal op regionaal niveau.
18	Wijziging, uittreding en beëindiging	Zie tekst gemeenschappelijke regeling.
19	Vestigingsplaats/ centrumgemeente	Breda.
20	Contactadres vp	Breda.
21	Contactpersoon gemeente	Miriam Teeuw

1	Naam verbonden partij	Regionale ambulancevoorziening (RAV)
2	Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> - Het instellen en instandhouden van een Regionale Ambulancevoorziening ten behoeve van het werkgebied West-, Midden-Brabant en Brabant Noord; - Het instandhouden van een meldkamer ambulancezorg ten behoeve van het werkgebied MWN; - Het vaststellen en (doen) uitvoeren van het Regionaal Ambulance Plan van het werkgebied MWN; - Het (doen) leveren van een bijdrage aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen Midden/West-Brabant (GHOR) ten behoeve van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de Hulpverleningsdienst Brabant-Noord.
3	Activiteiten	Hulpverlening bij ongelukken en ongevallen.
4	Meerjarendoelen gemeente	Terugbrengen van het overschrijdingspercentage.
5	Publieke belang, cq. reden waarom gemeente participeert	Zorgdragen voor goed spoedeisende hulp voor burgers.
6	c. Budget vp d. Afspraken over budgettair kader (budgetspelregels)	Zie begroting.
7	Financieel belang gemeente	RAV ontvangt geen bijdrage meer van de gemeente in nadelig saldo.
8	Ontwikkelingen	<p>Gestreefd zal worden naar het terugdringen van de overschrijdingspercentages.</p> <p>De minister van VWS heeft besloten de wet te wijzigen. Belangrijkste wijziging is dat de vergunning door middel van aanwijzing wordt gegeven aan bestaande RAV's. Termijn van de vergunning is maximaal 5 jaar. Binnen deze 5 jaar wil minister haar definitieve standpunt over de toekomst van de ambulancezorg bepalen in samenhang met de visie op acute zorg. Het programma van eisen zal op onderdelen worden aangepast aan de nieuwe koers. Naar verwachting zal de nieuwe wet met ingang van 1 januari 2012 in werking treden.</p>
9	Risico's	Definitieve standpunt over de ambulancezorg is nog niet bekend.
10	Evaluatie	Jaarlijks aan de hand van jaarrapportages.
11	Status / rechtsvorm	GR
12	Bevoegdheden	n.v.t.
13	Taken	Hulpverlening.
14	Deelnemend orgaan gemeente	B&W
15	Bestuurlijke vertegenwoordiging	De burgemeester is bestuurslid van de RAV.
16	Deelnemende gemeenten	Regio West Brabant (18 gemeenten).
17	P&C cyclus en overige informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> e. Jaarrekening en (ontwerp) begroting met zienswijze raad. De stukken gaan via de raad naar het DB en vervolgens naar het AB waar het definitieve besluit wordt genomen. f. Definitieve begroting 2012 is in 3^e kwartaal 2011 vastgesteld. g. Begrotingswijzigingen kunnen zich gedurende het hele jaar voor doen en gaan

		<p>via dezelfde routing naar gemeenten.</p> <p>h. Overige informatie komt middels brieven of wordt besproken tijdens AB vergaderingen welk voorafgegaan worden door vergadering op ambtelijk niveau. Allemaal op regionaal niveau.</p>
18	Wijziging, uittreding en beëindiging	Zie tekst gemeenschappelijke regeling.
19	Vestigingsplaats/ centrumgemeente	Den Bosch
20	Contactadres vp	Den Bosch
21	Contactpersoon gemeente	Miriam Teeuw

1	Naam verbonden partij	Veiligheidsregio Midden en West-Brabant										
2	Doelstellingen	<p>De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (Veiligheidsregio MWB) is een samenwerkingsverband tussen de 26 gemeenten en de hulpdiensten. Om de veiligheid in de regio Midden- en West-Brabant te vergroten en beter voorbereid te zijn op rampen en crises, bundelen de 26 gemeenten, de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen), de brandweer en de politie de krachten. Dit houdt in dat in de Veiligheidsregio MWB deze verschillende diensten en besturen intensief samenwerken op het gebied van crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid.</p> <p>Het centrale doel van de Veiligheidsregio is de fysieke veiligheid te vergroten en de kwaliteit van de rampenbestrijding te verbeteren.</p>										
3	Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Primaire processen op orde; • Risicobeheersing; • Informatiemanagement; • Crisismanagement. 										
4	Meerjarendoelen gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Het op orde hebben van de gemeentelijke rampenorganisatie en voldoen aan de wettelijke normen voortvloeiende uit de basisvereisten crisisbeheersing en de Wet op de Veiligheidsregio's; • Intensiveren van de intergemeentelijke samenwerking, gezamenlijk een OTO-traject (Opleiden Trainen Oefenen) starten. 										
5	Publieke belang, cq. reden waarom gemeente participeert	Wettelijke verplichting.										
6	a. Budget Veiligheidsregio b. Afspraken over budgettair kader (budgetspelregels)	a. € 58.506.586. b. Algemeen bestuur stelt verordeningen vast conform de GW: art 212 (financieel beleid) en 213 (financieel beheer). Deze verordeningen vormen de basis voor interne controles en voor in- en externe informatievoorziening.										
7	Financieel belang gemeente	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Brandweer</td> <td style="text-align: right;">€ 1.316.033</td> </tr> <tr> <td>GHOR</td> <td style="text-align: right;">€ 31.004</td> </tr> <tr> <td>GMK- C2000</td> <td style="text-align: right;">€ 22.640</td> </tr> <tr> <td>Organisatie gemeenten</td> <td style="text-align: right;">€ 16.141</td> </tr> <tr> <td>totaal</td> <td style="text-align: right;">€ 1.385.818</td> </tr> </table>	Brandweer	€ 1.316.033	GHOR	€ 31.004	GMK- C2000	€ 22.640	Organisatie gemeenten	€ 16.141	totaal	€ 1.385.818
Brandweer	€ 1.316.033											
GHOR	€ 31.004											
GMK- C2000	€ 22.640											
Organisatie gemeenten	€ 16.141											
totaal	€ 1.385.818											
8	Ontwikkelingen	<ul style="list-style-type: none"> * De ontwikkelingen vloeien voort uit de bovengenoemde deels nieuwe activiteiten; * Een nieuw rechtvaardig kostenverdeelstelsel. 										
9	Risico's	<ul style="list-style-type: none"> * Verplichting die voortvloeien uit wetgeving; * Verbeterproces meldkamer; * Grootschalige incidenten als brand in Moerdijk. 										
10	Evaluatie	De voortgang van de ontwikkelingen wordt continue bewaakt.										
11	Status / rechtsvorm	Openbaar lichaam genaamd "Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant".										
12	Bevoegdheden	Aan het openbaar lichaam zijn alle bevoegdheden tot regeling en bestuur c.q. beheer toegekend voor zover die op enig moment nodig zijn voor de uitvoering van de aan het openbaar lichaam opgedragen taken.										

1	Naam verbonden partij	Veiligheidsregio Midden en West-Brabant
13	Taken	Art. 5, 6 statuten.
14	Deelnemend orgaan gemeente	De raad wijst de burgemeester aan als lid van het Algemeen Bestuur en een wethouder als plaatsvervangend lid.
15	Bestuurlijke vertegenwoordiging	De burgemeester maakt deel uit van het Algemeen Bestuur.
16	Deelnemende gemeenten	Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert.
17	P&C cyclus en overige informatievoorziening	Art. 24, 25, 26, 30, 31 van de statuten.
18	Wijziging, uittreding en beëindiging	Art. 32, 33, 34, 35 van de statuten.
19	Vestigingsplaats/ centrumgemeente	Tilburg.
20	Contactadres vestigingsplaats	Fabriekstraat 34, 5038 EN TILBURG Pb 3208, 5003 DE TILBURG

1	Naam verbonden partij	WAVA
2	Doelstellingen	WAVA heeft tot doel in haar rechtsgebied de Wsw uit te voeren. Daarnaast op een zo doelmatige mogelijke wijze de taken en bevoegdheden op het terrein van de gesubsidieerde arbeid en de arbeidsre-integratie te behartigen.
3	Activiteiten	Het bieden van aangepaste arbeid aan belanghebbenden die kunnen worden gerekend tot de personenkring van de Wsw.
4	Meerjarendoelen gemeente	Uitvoering Wsw.
5	Publieke belang, cq. reden waarom gemeente participeert	Voor de verplichte uitvoering van de Wsw taak wordt deelgenomen in de GR WAVA.
6	e. Budget vp f. Afspraken over budgettair kader (budgetspelregels)	De budgetten en de kaders zijn opgenomen in de begroting van de GR WAVA.
7	Financieel belang gemeente	Financieel belang voor de gemeente is gelegen in een zo laag mogelijke bijdrage in het tekort van de GR WAVA.
8	Ontwikkelingen	Zie onderdeel 'risico's'.
9	Risico's	Op grond van de Wgr zijn de deelnemende gemeenten verplicht om een in enig jaar geleden verlies aan te zuiveren. In de begroting is rekening gehouden met mogelijke aanspraken om bij te dragen in de verliezen.
10	Evaluatie	Jaarlijks bij behandeling van de jaarrekening.
11	Status / rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling (openbaar lichaam).
12	Bevoegdheden	Het Algemeen Bestuur treedt ten aanzien van de regeling in de bevoegdheden van de raden van de deelnemende gemeenten.
13	Taken	Uitvoering Wsw in de breedste zin des woord.
14	Deelnemend orgaan gemeente	Het college van burgemeester en wethouders.
15	Bestuurlijke vertegenwoordiging	De gemeente is vertegenwoordigd door de wethouders van der Ven (DB) en de Jong (AB).
16	Deelnemende gemeenten	Aalburg, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout, Werkendam en Woudrichem.
17	P&C cyclus en overige informatievoorziening	Kwartaalrapportages vanuit het bestuur van WAVA.
18	Wijziging, uittreding en beëindiging	Elk van de gemeenten kan besluiten dat de deelneming aan deze regeling wordt opgezegd ingaande twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot opzegging is genomen. Bedoelde besluiten worden terstond ter kennis gebracht van het Dagelijks Bestuur.
19	Vestigingsplaats/ centrumgemeente	Oosterhout
20	Contactadres vp	GR WAVA Esdoornlaan 45a 4902 TN Oosterhout.
21	Contactpersoon gemeente	R. Temminck / C. Kuijten.

Paragraaf Grondbeleid

Kaders

	Beleidskaders	Datum evaluatie
1	Grondprijnsbeleid bedrijventerreinen, dec. 2009	2012
2	Grondprijnsbeleid woningbouwlocaties, dec. 2009	2012
3	Exploitatieopzetten van de diverse grondexploitaties dec. 2009	Jaarlijks

Ontwikkelingen

De afgelopen twee jaren is er een druk op de grondexploitaties ontstaan in die zin dat de ontwikkeling/verkoop gestagneerd heeft. In Werkendam is/wordt in alle vijf de uitbreidingslocaties gebouwd (Zandweide en Werkensepolder) of wordt eind 2011/begin 2012) gestart met bouwen (Roode Camer, Westerhei en Nieuwe Banne). De grote 'financiële klappen' waarmee diverse grotere gemeenten te kampen hebben zijn in de gemeente Werkendam (gelukkig) niet aan de orde. Wel is het noodzakelijk om scherp vinger aan de pols te houden en kort op de grondexploitaties te zitten.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Actueel inzicht in de financiële stand van zaken van de grondexploitatie

Dit inzicht is van belang voor de prognose van winstnemingen, het reserve- en voorzieningenbeleid en de weerstandscapaciteit.

	Geplande activiteiten programmabegroting	
	Geen.	

Wat levert het op?

Financiële resultaten lopende grondexploitaties

De te verwachten financiële resultaten van de lopende grondexploitaties bij afsluiten zijn opgenomen in tabel 1.

Tabel 1 Overzicht van lopende grondexploitatiecomplexen met daarbij verwachte einddatum en verwachte resultaat in euro (afgerond op € 1.000)

Exploitatie	Verwacht jaar afsluiting plan	Verwachte financiële resultaat einde plan op basis van berekening oktober 2007	Verwachte financiële resultaat einde plan op basis van berekening oktober 2008	Verwachte financiële resultaat einde plan op basis van berekening oktober 2009	Verwachte financiële resultaat einde plan op basis van berekening oktober 2010
Zandweide	2017	€ 465.000	€ 449.871	€ 917.420	€ 634.358
Roode Camer	2018	Nog niet bekend	-/- € 57.427	€ 53.902	-/- € 391.175
Masterplan Nieuwendijk	2010	-	-/- € 183.809	-/- € 129.239	-/- € 64.073
Westerhei	2018	-	-	-	€ 470.512 ¹⁾
Nieuwe Banne	2027	€ 57.000	€ 18.251	€ 7.928	€ 7.430 ²⁾
Vierlaan	2010		-/- € 565.609	-/- € 494.622	-/- € 37.659
Werkensepolder	2020	€ 2.705.000	€ 1.090.086	€ 1.932.178	€ 633.780
Bedrijventerrein Bruine Kilhaven V	2025	€ 1.161.000	€ 1.160.839	€ 2.848.632	€ 2.000.000 ³⁾
TOTAAL verwachte resultaat			€ 2.022.202	€ 5.360.012	€ 3.253.173

¹⁾ Naast dit verwachte resultaat voor de exploitatie Westerhei is al een bedrag van circa 1,1 miljoen euro betaald aan de gemeente Werkendam (rechtstreeks bij de Algemene Dienst dus niet via de grondexploitatie) voor grondverkoop ten behoeve van het plan Singel en Westerhei aan respectievelijk Woonservice Meander en Westerhei C.V. In totaal is dus sprake van een winst van circa € 1,6 miljoen

²⁾ Door uw raad is in september 2010 de exploitatieopzet geactualiseerd vastgesteld. Deze is thans niet meer opnieuw geactualiseerd,

³⁾ Vanuit de samenwerking in het Regionale Ontwikkel Bedrijf tussen de gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem is afgesproken dat de te verwachten winsten/verliezen voor de subregionale bedrijventerreinen (Veense Steeg te Aalburg, Bruine Kilhaven V te Werkendam en Giessen te Woudrichem) gelabeld wordt. Dit gelabelde bedrag wordt einde plan uitgekeerd naar de gemeente waar het terrein gelegen is. Bij de vaststelling van het te labelen bedrag wordt uitgegaan van ramingen en kentallen. Begin 2010 is de gelabelde winst voor Bruine Kilhaven V die (aan het einde van de looptijd van de exploitatie; circa 2025) wordt uitgekeerd aan de gemeente Werkendam bepaald op 2 miljoen euro. De berekende winst einde plan bedraagt circa € 3.700.000. Van de 'extra' te realiseren winst, thans dus berekend op 1,7 miljoen euro, is overigens 50% weer ten gunste van de gemeente Werkendam. Dit conform de tussen de drie gemeenten gemaakte afspraken over de verdeling van lasten en baten bij de gezamenlijke ontwikkeling van vier bedrijventerreinen in het Land van Heusden en Altena. De exploitatie van Bruine Kilhaven V is in 2011 overgegaan naar het Regionaal Ontwikkel Bedrijf (ROB).

4. Financiële begroting – overzicht van baten en lasten

4.1 Baten, lasten en saldi per programma

In hoofdstuk 2 van deze begroting is de opbouw van de lasten, baten en saldi per programma vermeld.

In het volgende overzicht is een samenvattend overzicht van de lasten, baten en saldi per programma opgenomen:

Programma	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
1. Bestuur						
lasten	2.896.576	2.725.449	2.919.563	2.897.736	2.902.236	2.909.413
baten	189.094	187.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Saldo	2.707.482	2.538.449	2.769.563	2.747.736	2.752.236	2.759.413
2. Burgerdiensten						
lasten	1.567.722	1.483.574	1.445.189	1.482.480	1.479.777	1.469.233
baten	846.605	767.643	769.986	774.239	778.491	782.744
Saldo	721.117	715.931	675.203	708.241	701.286	686.489
3. Openbare orde en veiligheid						
lasten	1.648.404	1.837.206	1.831.988	1.794.604	1.785.855	1.823.024
baten	91.594	25.273	25.273	25.273	25.273	25.273
Saldo	1.556.810	1.811.933	1.806.715	1.769.331	1.760.582	1.797.751
4. Openbare ruimte						
lasten	7.857.720	6.659.726	5.854.160	5.774.263	5.769.097	5.743.087
baten	2.033.515	769.748	78.077	78.077	78.077	78.077
Saldo	5.824.205	5.889.978	5.776.083	5.696.186	5.691.020	5.665.010
5. Economie						
lasten	1.261.089	9.599.336	1.250.144	1.246.274	1.242.400	1.239.331
baten	717.154	9.191.690	713.582	713.582	713.582	713.582
Saldo	543.935	407.646	536.562	532.692	528.818	525.749
6. Onderwijs en kinderopvang						
lasten	5.083.339	5.805.767	5.554.878	5.530.717	5.705.432	5.281.339
baten	1.673.526	2.237.871	1.885.525	1.861.906	2.043.583	1.667.559
Saldo	3.409.813	3.567.896	3.669.353	3.668.811	3.661.849	3.613.780
7. Cultuur, recreatie en sport						
lasten	4.128.500	4.176.206	4.244.615	4.189.273	4.307.532	4.255.375
baten	552.609	429.513	234.961	233.961	232.961	272.961
Saldo	3.575.891	3.746.693	4.009.654	3.955.312	4.074.571	3.982.414
8. Inkomensvoorzieningen						
lasten	6.532.172	6.824.347	6.592.626	6.629.492	6.685.489	6.743.167
baten	4.907.751	4.873.973	4.599.980	4.652.801	4.697.206	4.753.244
Saldo	1.624.421	1.950.374	1.992.646	1.976.691	1.988.283	1.989.923
9. Zorgvoorzieningen						
lasten	5.262.132	5.742.941	5.716.321	5.769.213	5.792.025	5.788.432
baten	1.535.853	1.233.128	997.356	1.028.636	1.040.938	1.040.938
Saldo	3.726.279	4.509.813	4.718.965	4.740.577	4.751.087	4.747.494
10. Milieu						
lasten	6.196.464	6.274.886	6.033.520	5.964.238	6.102.699	6.221.505
baten	5.979.916	6.165.964	5.951.077	6.100.363	6.257.363	6.373.363
Saldo	216.548	108.922	82.443	136.125	154.664	151.858
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting						
lasten	20.417.178	24.998.088	9.743.159	6.603.620	6.774.710	6.483.797
baten	19.906.031	24.120.083	8.847.300	5.639.230	5.826.384	5.536.743
Saldo	511.147	878.005	895.859	964.390	948.326	947.054
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien						
lasten	62.347.318	39.559.918	35.248.282	34.873.838	34.127.432	33.335.506
baten	86.764.968	65.685.558	61.775.833	61.642.088	61.697.583	60.940.940
Saldo bestemmingsreserve	24.417.650-	26.125.640-	26.527.551-	26.768.250-	27.570.151-	27.605.434-
	198.762-	2.137.349-	1.496.901-	1.059.033-	1.358.380-	923.160-
Saldo	24.218.888-	23.988.291-	25.030.650-	25.709.217-	26.211.771-	26.682.274-
Resultaat voor bestemming.	198.760	2.137.349	1.902.396	914.625	491.623	119.055-

Programma	Rekening 2010	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
1. Bestuur						
toevoeging reserves		-	-	-	-	-
onttrekking reserves						
Saldo	-	-	-	-	-	-
2. Burgerdiensten						
toevoeging reserves		978.984	106.780	106.780	106.780	106.780
onttrekking reserves	-	35.156	39.506	43.759	48.011	52.264
Saldo	-	943.828	67.274	63.021	58.769	54.516
3. Openbare orde en veiligheid						
toevoeging reserves	-	-	-	-	-	-
onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-	-
4. Openbare ruimte						
toevoeging reserves	301.573	125.408	283.271	325.151	307.767	88.799
onttrekking reserves	292.934	544.875	390.109	190.109	390.109	190.109
Saldo	8.639	419.467-	106.838-	135.042	82.342-	101.310-
5. Economie						
toevoeging reserves	-	-	-	-	-	-
onttrekking reserves	-	-	-	-	-	-
Saldo	-	-	-	-	-	-
6. Onderwijs en kinderopvang						
toevoeging reserves				-	-	-
onttrekking reserves						
Saldo	-	-	-	-	-	-
7. Cultuur, recreatie en sport						
toevoeging reserves	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
onttrekking reserves	6.981					
Saldo	3.019	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
8. Inkomensvoorzieningen						
toevoeging reserves	476.842	312-	312-	312-	312-	312-
onttrekking reserves	229.024	182.531	182.531	182.531	182.531	182.531
Saldo	247.818	182.843-	182.843-	182.843-	182.843-	182.843-
9. Zorgvoorzieningen						
toevoeging reserves	568.612	244.457	254.100	362.492	351.805	248.211
onttrekking reserves	560.213	222.736	253.017	294.297	296.599	296.599
Saldo	8.399	21.721	1.083	68.195	55.206	48.388-
10. Milieu						
toevoeging reserves	416.077	100.000	186.642	259.022	393.110	557.305
onttrekking reserves	48.640	344.639	3.714			
Saldo	367.437	244.639-	182.928	259.022	393.110	557.305
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting						
toevoeging reserves	191.726	123.460	224.955	52.700	72.615	60.355
onttrekking reserves	199.651	311.496	173.333	10.000		
Saldo	7.925-	188.036-	51.622	42.700	72.615	60.355
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien						
toevoeging reserves	12.721.127	8.795.267	876.750	751.363	676.537	553.245
onttrekking reserves	13.547.276	10.873.180	2.396.877	2.205.533	2.359.432	1.826.040
Saldo	826.149-	2.077.913-	1.520.127-	1.454.170-	1.682.895-	1.272.795-
Totaal reserves	198.762-	2.137.349-	1.496.901-	1.059.033-	1.358.380-	923.160-
Resultaat na bestemming	2-	-	405.495	144.408-	866.757-	1.042.215-

4.2 Incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten opgenomen:

Incidentele baten

Programma	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
1. Bestuur				
2. Burgerdiensten				
3. Openbare orde en veiligheid				
4. Openbare ruimte				
5. Economie				
6. Onderwijs en kinderopvang				
7. Cultuur, recreatie en sport				
8. Inkomensvoorzieningen				
9. Zorgvoorzieningen				
10. Milieu	3.714			
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	409.231	14.741	345.133	
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
Totaal	412.945	14.741	345.133	0

Incidentele uitgaven

Programma	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
1. Bestuur	5.500			
2. Burgerdiensten				
3. Openbare orde en veiligheid				
4. Openbare ruimte	51.220			
5. Economie				
6. Onderwijs en kinderopvang	6.802			
7. Cultuur, recreatie en sport				40.000
8. Inkomensvoorzieningen	11.250			
9. Zorgvoorzieningen				
10. Milieu	113.333			
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	170.000		50.000	
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	25.625			
Totaal	378.230	0	50.000	40.000

4.3 Globale analyse verschillen

In onderstaand overzicht is een globale analyse van verschillen opgenomen:

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011			
1	Bestuur	U	001	Bestuursorganen	Loonbetalingen en sociale premies	196	-6.840	-13.947	-21.124			
					Sociale uitkeringen personeel	2.498	12.173	14.647	14.647			
					Reserveringen	0	0	0	0			
					Overige verrekeningen	50.000	50.000	50.000	50.000			
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	500	500	500	500			
					Overige inkomstenoverdrachten	0	0	0	0			
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-51.984	-51.984	-51.984	-51.984			
					Totaal 001							
			002	Bestuursondersteuning B & W	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0			
					Inkomstenoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0			
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-11.511	-11.511	-11.511	-11.511			
			005	Bestuurlijke samenwerking	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	37.000	42.500	42.500	42.500			
					Inkomstenoverdrachten aan overheid (niet rijk)	193	13.881	14.014	14.014			
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-224.431	-224.431	-224.431	-224.431			
			006	Bestuurlijke ondersteuning raad en rekenkamer	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0			
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	3.425	3.425	3.425	3.425			
			98001	Mutaties reserve functie 1	Reserveringen	0	0	0	0			
			Totaal U						-194.114	-172.287	-176.787	-183.964
			I	005	Bestuurlijke samenwerking	Overige goederen en diensten	0	0	0	0		
						98001	Mutaties reserve functie 1	Reserveringen	-37.000	-37.000	-37.000	-37.000
Totaal I						-37.000	-37.000	-37.000	-37.000			
Totaal Bestuur						-231.114	-209.287	-213.787	-220.964			
2	Burgerdiensten	U	003	Burgerzaken	Loonbetalingen en sociale premies	0	0	0	0			
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	23.982	-10.068	-33.568	-25.568			
					Inkomstenoverdrachten aan het rijk	-992	-992	-992	-992			
					Overige inkomstenoverdrachten	-1.770	-1.770	-1.770	-1.770			
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	38.207	38.207	38.207	38.207			
					Totaal 003							
					724	Lijkbezorging	Energie	0	0	0	0	
							Reserveringen	95.084	99.084	99.084	99.084	
			Kapitaallasten	-4.408			-11.649	14.554	17.098			
			Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	0			0	0	0			
			Betaalde belastingen	-219			-219	-219	-219			
			Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0			0	0	0			
			Overige inkomstenoverdrachten	0			0	0	0			
			Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-4.719			-4.719	-4.719	-4.719			
			98002	Mutaties reserve functie 2	Reserveringen	-106.780	-106.780	-106.780	-106.780			

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011
				Totaal U		38.385	1.094	3.797	14.341
		I	004	Baten secretarieleges burgerzaken	Overige goederen en diensten	-2.973	-2.973	-2.973	-2.973
					Investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten van overheid (niet rijk)	1.795	1.795	1.795	1.795
			724	Lijkbezorging	Reserveringen	-829	-829	-829	-829
			732	Baten begraafplaatsrechten	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Reserveringen	-35.156	-35.156	-35.156	-35.156
			98002	Mutaties reserve functie 2	Reserveringen	39.506	43.759	48.011	52.264
				Totaal I		2.343	6.596	10.848	15.101
				Totaal Burgerdiensten		40.728	7.690	14.645	29.442
3	Openbare orde en veiligheid	U	120	Brandweer en rampenbestrijding	Reserveringen	-3.250	-3.250	-3.250	-3.250
					Kapitaallasten	706	1.413	2.121	2.828
					Betaalde belastingen	-872	-872	-872	-872
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-141	-141	-141	-141
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	-23.791	2.886	20.927	-26.949
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	20.426	20.426	20.426	20.426
			140	Openbare orde en veiligheid	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	-10.000	0	-10.000	0
					Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	22.140	22.140	22.140	22.140
				Totaal U		5.218	42.602	51.351	14.182
		I	120	Brandweer en rampenbestrijding	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Huren	0	0	0	0
			140	Openbare orde en veiligheid	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
				Totaal I		0	0	0	0
				Totaal Openbare orde en veiligheid		5.218	42.602	51.351	14.182
4	Openbare ruimte	U	210	Wegen, Straten en Pleinen	Energie	0	0	0	0
					Reserveringen	-52.000	-52.000	-52.000	-52.000
					Kapitaallasten	19.917	37.050	57.702	82.698
					Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	0	0	0	0
					Betaalde belastingen	0	0	0	0
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	118.125	132.375	118.125	118.125
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	189.993	189.993	189.993	189.993
			211	Verkeersmaatregelen te land	Kapitaallasten	0	0	-2.250	-2.250
					Overige verrekeningen	45.000	45.000	45.000	45.000
					Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	15.000	15.000	15.000	15.000
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	28.000	28.000	28.000	28.000
					Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-75.076	-75.076	-75.076	-75.076

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011	
			240	Waterkering afwatering landaanwinning	Energie	0	0	0	0	
					Kapitaallasten	10.032	7.979	8.993	10.007	
					Overige verrekeningen	63.125	63.125	63.125	63.125	
					Betaalde belastingen	0	0	0	0	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	5.179	5.179	5.179	5.179	
			560	Openbaar groen	Reserveringen	-400	-400	-400	-400	
					Kapitaallasten	-48.497	2.070	2.070	2.070	
					Overige verrekeningen	200.000	200.000	200.000	200.000	
					Betaalde belastingen	-5	-5	-5	-5	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-29.925	-29.925	-29.925	-29.925	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-108.435	-108.435	-108.435	-108.435	
			98004	Mutaties reserve functie 4	Reserveringen	125.408	125.408	125.408	125.408	
			Totaal U				505.441	585.338	590.504	616.514
		I	210	Wegen, Straten en Pleinen	Overige goederen en diensten	0	0	0	0	
					Reserveringen	-95.095	-95.095	-95.095	-95.095	
					Huren	0	0	0	0	
					Overige vermogensoverdrachten	0	0	0	0	
			211	Verkeersmaatregelen te land	Overige goederen en diensten	0	0	0	0	
					Overige vermogensoverdrachten	0	0	0	0	
					Investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten van overheid (niet rijk)	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000	
			240	Waterkering afwatering landaanwinning	Overige goederen en diensten	0	0	0	0	
			98004	Mutaties reserve functie 4	Reserveringen	-253.451	-253.451	-253.451	-253.451	
			Totaal I				-391.546	-391.546	-391.546	-391.546
			Totaal Openbare ruimte				113.895	193.792	198.958	224.968
5	Economie	U	212	Openbaar vervoer	Kapitaallasten	11.714	11.872	12.031	12.127	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0	
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	2.488	2.488	2.488	2.488	
			221	Binnenhavens en waterwegen	Energie	0	0	0	0	
					Reserveringen	0	0	0	0	
					Kapitaallasten	-2.530	1.076	4.684	7.618	
					Overige verrekeningen	50.000	50.000	50.000	50.000	
					Betaalde belastingen	0	0	0	0	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	7.125	7.125	7.125	7.125	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-6.592	-6.592	-6.592	-6.592	
			223	Veerdiensten	Energie	0	0	0	0	
					Reserveringen	0	0	0	0	
					Kapitaallasten	732	732	732	732	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0	
					Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0	

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	2.302	2.302	2.302	2.302
			310	Handel en ambacht	Energie	0	0	0	0
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	-2.421	-2.421	-2.421	-2.421
					Overige inkomensoverdrachten	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	29.417	29.417	29.417	29.417
			330	Nutsbedrijven	Kapitaallasten	2.720.932	2.720.932	2.720.932	2.720.932
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	16.586	16.586	16.586	16.586
			561	Openlucht recreatie	Energie	0	0	0	0
					Kapitaallasten	2.687	2.793	2.900	2.939
					Overige verrekeningen	25.000	25.000	25.000	25.000
					Betaalde belastingen	-14	-14	-14	-14
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	9.000	9.000	9.000	9.000
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-8.234	-8.234	-8.234	-8.234
			98005	Mutaties reserve functie 5	Reserveringen	5.496.000	5.496.000	5.496.000	5.496.000
			Totaal U			8.349.192	8.353.062	8.356.936	8.360.005
		I	221	Binnenhavens en waterwegen	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Pachten	0	0	0	0
					Overige vermogensoverdrachten	0	0	0	0
			223	Veerdiensten	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	200	200	200	200
			311	Baten marktgelden	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			330	Nutsbedrijven	Overige verrekeningen	-5.496.000	-5.496.000	-5.496.000	-5.496.000
			561	Openlucht recreatie	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Huren	0	0	0	0
					Pachten	0	0	0	0
			98005	Mutaties reserve functie 5	Reserveringen	-2.982.308	-2.982.308	-2.982.308	-2.982.308
			Totaal I			-8.478.108	-8.478.108	-8.478.108	-8.478.108
			Totaal Economie			-128.916	-125.046	-121.172	-118.103
6	Onderwijs en kinderopvang	U	420	Openb. Basisonderwijs excl. Huisvesting	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten	10.000	20.000	85.000	85.000
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	15.559	15.559	15.559	15.559
			421	Openb. Basisonderwijs - Onderwijshuisvesting	Reserveringen	0	0	0	0
					Kapitaallasten	1.961	11.525	13.009	15.974
					Betaalde belastingen	-66	-66	-66	-66
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	26.926	42.417	-43.988	66.133
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	51.238	52.654	54.355	56.055
			422	Bijz. Basisonderwijs excl	Betaalde belastingen	0	0	0	0

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011
				Huisvesting					
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
			423	Bijz. Basisonderwijs - Onderwijshuisvesting	Werkelijk betaalde rente	0	0	0	0
					Reserveringen	0	0	0	0
					Kapitaallasten	12.644	19.478	37.585	65.880
					Betaalde belastingen	-2.325	-2.325	-2.325	-2.325
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	246.990	212.665	23.558	290.555
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	61.669	64.495	67.887	71.279
			442	Bijz. Voortg. Onderwijs excl. Huisvesting	Betaalde belastingen	0	0	0	0
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-75	-75	-75	-75
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-8.931	-8.931	-8.931	-8.931
			443	Bijz. Voortg. Onderwijs - Onderwijshuisvesting	Reserveringen	0	0	0	0
					Kapitaallasten	-10.354	461	11.276	21.613
					Betaalde belastingen	-1.149	-1.149	-1.149	-1.149
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	7.025	7.025	7.025	7.025
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	52.295	52.295	52.295	52.295
			480	Gemeensch. Baten en Lasten Onderwijs	Personeel van derden	0	0	0	0
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	32.723	34.775	34.775	34.775
					Sociale verstrekkingen in natura aan personen	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten	26.400	26.400	26.400	26.400
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-269.752	-269.752	-269.752	-269.752
			482	Volwasseneducatie	Overige verrekeningen van kostenplaatsen	9.614	9.614	9.614	9.614
			650	Kinderopvang	Kapitaallasten	33	-690	-645	-612
					Betaalde belastingen	0	0	0	0
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten	20.000	20.000	20.000	20.000
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-30.536	-30.325	-30.072	-29.819
			Totaal U			250.889	275.050	100.335	524.428
		I	421	Openb. Basisonderwijs - Onderwijshuisvesting	Reserveringen	-17.294	-43.691	40.759	-72.779
			423	Bijz. Basisonderwijs - Onderwijshuisvesting	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Reserveringen	-161.637	-137.488	35.893	-215.917
			442	Bijz. Voortg. Onderwijs excl. Huisvesting	Huren	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
			443	Bijz. Voortg. Onderwijs - Onderwijshuisvesting	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Reserveringen	-81.867	-93.238	-104.392	-115.068
			480	Gemeensch. Baten en Lasten Onderwijs	Overige goederen en diensten	0	0	0	0

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011
					Reserveringen	-31.048	-31.048	-31.048	-31.048
					Inkomensoverdrachten van het rijk	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	-26.400	-26.400	-26.400	-26.400
			650	Kinderopvang	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Huren	0	0	0	0
			98006	Mutaties reserve functie 6	Reserveringen	-32.600	-42.600	-107.600	-107.600
			Totaal I			-352.346	-375.965	-194.288	-570.312
			Totaal Onderwijs en kinderopvang			-101.457	-100.915	-93.953	-45.884
7	Cultuur, recreatie en sport	U	510	Openbaar bibliotheekwerk	Reserveringen	0	0	0	0
					Kapitaallasten	-4.736	-5.847	-5.432	-5.167
					Betaalde belastingen	3	3	3	3
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	7.756	8.074	8.456	8.837
			530	Sport	Personeel van derden	0	0	0	0
					Energie	0	0	0	0
					Reserveringen	17.999	17.999	17.999	17.999
					Kapitaallasten	-142.875	-135.425	-124.551	-77.207
					Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	0	0	0	0
					Betaalde belastingen	397	397	397	397
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-55.973	-55.973	-55.973	-55.973
					Subsidies aan marktproducenten	25.000	25.000	25.000	25.000
					Overige inkomensoverdrachten	-550	-550	-550	-6.550
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	965	1.836	2.882	3.927
			540	Kunst	Betaalde belastingen	0	0	0	0
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten	278	278	278	278
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	36.371	36.371	36.371	36.371
			541	Oudheidkunde/musea	Energie	0	0	0	0
					Kapitaallasten	1.401	2.775	26.469	29.187
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten	69.737	75.110	80.482	80.482
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-13.524	-13.524	-13.524	-13.524
			580	Overige recreatieve voorzieningen	Kapitaallasten	3.949	7.683	10.446	10.731
					Betaalde belastingen	-43	-43	-43	-43
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-30.350	-350	-30.350	-30.350
					Overige	0	0	0	0

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011	
					inkomensoverdrachten					
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	575	575	575	575	
			630	Sociaal Cultureel Werk	Reserveringen	8.500	8.500	8.500	8.500	
					Kapitaallasten	-71.562	-63.554	-196.359	-190.240	
					Betaalde belastingen	-983	-983	-983	-983	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	67.526	67.526	67.526	67.526	
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	-26.359	-27.034	-27.034	-27.034	
					Overige inkomensoverdrachten	17.140	17.140	17.140	17.140	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	20.949	20.949	20.949	20.949	
			98007	Mutaties reserve functie 7	Reserveringen	0	0	0	0	
			Totaal U				-68.409	-13.067	-131.326	-79.169
		I	510	Openbaar bibliotheekwerk	Huren	0	0	0	0	
			530	Sport	Overige goederen en diensten	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100	
					Huren	0	0	0	0	
					Investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten van overheid (niet rijk)	0	0	0	0	
			541	Oudheidkunde/musea	Overige goederen en diensten	0	-1.000	-2.000	-2.000	
			630	Sociaal Cultureel Werk	Werkelijk ontvangen rente en winstuitkeringen	0	0	0	0	
					Overige goederen en diensten	0	0	0	0	
					Huren	1.688	1.688	1.688	1.688	
			98007	Mutaties reserve functie 7	Reserveringen	-195.140	-195.140	-195.140	-155.140	
			Totaal I				-194.552	-195.552	-196.552	-156.552
			Totaal Cultuur, recreatie en sport				-262.961	-208.619	-327.878	-235.721
8	Inkomensvoorzieningen	U	610	Bijstandsverlening	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0	
					Sociale uitkeringen in geld	120.000	120.000	120.000	120.000	
					Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-15.217	-15.217	-15.217	-15.217	
			611	Werkgelegenheid	Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	110.373	56.007	10	-57.668	
					Overige inkomensoverdrachten	35.000	35.000	35.000	35.000	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	17.715	17.715	17.715	17.715	
			612	Inkomensvoorziening vanuit het Rijk	Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-112.089	-112.089	-112.089	-112.089	
			614	Gemeentelijk minimabeleid	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0	
					Sociale uitkeringen in geld	0	11.250	11.250	11.250	
					Overige inkomensoverdrachten	10.000	10.000	10.000	10.000	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	12.781	12.781	12.781	12.781	
			623	Participatiebudget	Kapitaallasten	0	0	0	0	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-3	-3	-3	-3	

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011	
					Sociale uitkeringen in geld	28.750	35.000	35.000	35.000	
					Sociale verstrekkingen in natura aan personen	0	0	0	0	
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	-1.392	-1.392	-1.392	-1.392	
					Overige inkomensoverdrachten	18.000	18.000	18.000	18.000	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	7.803	7.803	7.803	7.803	
			98008	Mutaties reserve functie 8	Reserveringen	0	0	0	0	
			Totaal U				231.721	194.855	138.858	81.180
		I	610	Bijstandsverlening	Inkomensoverdrachten van het rijk	-120.000	-120.000	-120.000	-120.000	
					Baten m.b.t. vergoeding en verhaal sociale uitkeringen	0	0	0	0	
			611	Werkgelegenheid	Inkomensoverdrachten van het rijk	-133.993	-81.173	-26.767	29.271	
			612	Inkomensvoorziening vanuit het Rijk	Inkomensoverdrachten van het rijk	0	1	0	0	
			614	Gemeentelijk minimabeleid	Inkomensoverdrachten van het rijk	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	
					Baten m.b.t. vergoeding en verhaal sociale uitkeringen	0	0	0	0	
			623	Participatiebudget	Inkomensoverdrachten van het rijk	0	0	0	0	
			98008	Mutaties reserve functie 8	Reserveringen	0	0	-10.000	-10.000	
			Totaal I				-273.993	-221.172	-176.767	-120.729
			Totaal Inkomensvoorzieningen				-42.272	-26.317	-37.909	-39.549
9	Zorgvoorzieningen	U	620	Maatschappelijke begeleiding en advies	Kapitaallasten	-2	-2	-1	-2	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0	
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0	
					Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	9.876	9.876	9.876	9.876	
			621	Vreemdelingen	Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-752	-752	-752	-752	
			622	Huishoudelijke verzorging (WMO)	Personeel van derden	-17.500	-17.500	-17.500	-17.500	
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-696	-696	-696	-696	
					Sociale verstrekkingen in natura aan personen	-19.000	-38.500	-58.000	-58.000	
					Overige inkomensoverdrachten	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-181.806	-181.806	-181.806	-181.806	
			652	Voorziening gehandicapten	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-18.785	-43.785	-57.785	-57.785	
					Sociale verstrekkingen in natura aan personen	-38.000	-38.000	-38.000	-38.000	
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0	
					Overige inkomensoverdrachten	2.838	2.838	2.838	2.838	
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	94.852	94.852	94.852	94.852	

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011
			714	Openbare gezondheidszorg	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	5.459	5.459	5.459	5.459
					Overige inkomensoverdrachten	0	0	0	0
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	779	779	779	779
			715	Jeugdgezondheidszorg uniform deel	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	120.099	120.099	120.099	120.099
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-9.679	-9.679	-9.679	-9.679
			716	Jeugd gezondheidszorg maatwerk deel	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	12.350	12.350	12.350	12.350
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	88.730	88.730	88.730	88.730
			98009	Mutaties reserve functie 9	Reserveringen	-9.643	-18.035	-7.348	-3.754
			Totaal U			26.620	-26.272	-49.084	-45.491
		I	622	Huishoudelijke verzorging (WMO)	Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	14.500	14.500	14.500	14.500
			715	Jeugdgezondheidszorg uniform deel	Inkomensoverdrachten van het rijk	0	0	0	0
			716	Jeugd gezondheidszorg maatwerk deel	Inkomensoverdrachten van het rijk	0	0	0	0
					Investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten van overheid (niet rijk)	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
			98009	Mutaties reserve functie 9	Reserveringen	-237.272	-205.992	-193.690	-193.690
			Totaal I			-235.772	-204.492	-192.190	-192.190
			Totaal Zorgvoorzieningen			-209.152	-230.764	-241.274	-237.681
10	Milieu	U	721	Afvalverwijdering en -verwerking	Personeel van derden	0	0	0	0
					Energie	0	0	0	0
					Reserveringen	-800	-800	-800	-800
					Kapitaallasten	3.514	9.951	16.386	22.587
					Betaalde belastingen	11	11	11	11
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	6	6	6	6
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	51.570	51.570	51.570	51.570
			722	Riolering en waterzuivering	Energie	0	0	-2.622	-2.622
					Kapitaallasten	-128.444	-109.899	-100.505	-61.674
					Betaalde belastingen	0	0	0	0
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	286.370	286.370	268.433	268.433
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	72.924	72.924	72.924	72.924
			723	Milieubeheer	Kapitaallasten	1.755	5.102	5.459	5.816
					Overige verrekeningen	-83.333	0	0	0
					Betaalde belastingen	-3	-3	-3	-3
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	0	30.000	30.000	30.000
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten	19.415	19.415	19.415	19.415

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	130.097	130.097	130.097	130.097
			98010	Mutaties reserve functie 10	Reserveringen	-111.716	-184.096	-318.184	-482.379
			Totaal U			241.366	310.648	172.187	53.381
		I	721	Afvalverwijdering en -verwerking	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
					Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk)	0	0	0	0
			722	Riolering en waterzuivering	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			723	Milieubeheer	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			725	Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	Overige goederen en diensten	108.538	163.538	219.538	277.538
			726	Baten rioolrechten	Belasting op producenten	8.000	19.000	30.000	36.000
					Belasting op inkomen van gezinnen	67.000	154.000	244.000	296.000
			98010	Mutaties reserve functie 10	Reserveringen	-398.425	-402.139	-402.139	-402.139
			Totaal I			-214.887	-65.601	91.399	207.399
			Totaal Milieu			26.479	245.047	263.586	260.780
11	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	U	031	Vastgoed	Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-475	-26.795	-26.795	-26.795
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	43.151	43.151	43.151	43.151
			810	Ruimtelijke Ordening	Kapitaallasten	40.000	40.000	40.000	40.000
					Overige verrekeningen	40.000	40.000	40.000	40.000
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	164.653	179.653	179.653	179.653
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	74.460	74.460	74.460	74.460
			820	Woningexploitatie/woningbouw	Reserveringen	-500	-500	-500	-500
					Kapitaallasten	61.375	84.016	107.599	132.171
					Betaalde belastingen	-817	-817	-817	-817
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	-109	-109	-109	-109
					Inkomensoverdrachten aan het rijk	0	0	0	0
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	14.844	14.844	14.844	14.844
			822	Overige volkshuisvesting	Kapitaallasten	2.277	4.554	6.831	9.107
					Overige verrekeningen	801.028	801.028	801.028	801.028
					Aankopen niet duurzame goederen en diensten	117.000	117.000	117.000	117.000
					Inkomensoverdrachten aan het rijk	0	0	0	0
					Inkomensoverdrachten aan overheid (niet rijk)	0	0	0	0
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	43.533	43.533	43.533	43.533
			830	Gemeentelijke grondexploitatie	Kapitaallasten	439.191	576.661	608.228	673.179
					Overige verrekeningen	2.150.000	2.150.000	2.150.000	2.150.000
					Aankoop gronden	5.778.390	5.872.715	5.904.765	5.931.340
					Overige aankopen en uitbesteding duurzame goederen	2.459.584	4.933.355	4.695.319	4.826.630
					Betaalde belastingen	4.620	4.620	4.620	4.620
					Betaalde pachten en erfpachten	0	0	0	0
					Aankopen niet	889.840	969.840	969.840	969.840

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011
					duurzame goederen en diensten				
			98011	Mutaties reserve functie 11	Overige verrekeningen van kostenplaatsen Reserveringen	113.623 2.019.261	113.623 2.359.636	113.623 2.337.105	113.623 2.378.333
			Totaal U			15.254.929	18.394.468	18.223.378	18.514.291
		I	810	Ruimtelijke Ordening	Overige goederen en diensten	0	0	0	0
			820	Woningexploitatie/woningbouw	Werkelijk ontvangen rente en winstuitkeringen Overige goederen en diensten Inkomensoverdrachten van het rijk	-63.677 0 0	-86.318 0 0	-109.901 0 0	-134.473 0 0
			822	Overige volkshuisvesting	Werkelijk ontvangen rente en winstuitkeringen Overige goederen en diensten Inkomensoverdrachten van het rijk Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk) Overige vermogensoverdrachten	0 0 0 -74.926 0	0 0 0 -74.926 0	0 0 0 -74.926 0	0 0 0 -74.926 0
			823	Bouwvergunningen	Overige goederen en diensten	25.000	50.000	75.000	75.000
			830	Gemeentelijke grondexploitatie	Overige goederen en diensten Reserveringen Pachten Opbrengst van grondverkoop Overige verkopen duurzame goederen Overige inkomensoverdrachten van overheid (niet rijk) Investeringsbijdragen en overige kapitaaloverdrachten van overheid (niet rijk) Sluitrek. investering (begrotingswijzigingen)	-466.624 -67.390 -18.633 -479.605 -7.460.896 -104.400 -1.298.560 22.000	-466.624 -67.390 -18.633 -3.955.651 -6.976.846 -79.500 -1.298.560 22.000	-466.624 -67.390 -18.633 -3.347.394 -7.364.466 -104.400 -1.298.560 22.000	-466.624 -67.390 -18.633 -3.485.598 -7.542.331 -53.400 -1.298.560 22.000
			98011	Mutaties reserve functie 11	Reserveringen	-5.285.072	-5.528.405	-5.538.405	-5.538.405
			Totaal I			-	-	-	-
			Totaal Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting			-17.854	-86.385	-70.321	-69.049
12	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	U	911	Geldleningen en uitzettingen < 1 jaar	Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-7.170	-7.170	-7.170	-7.170
			913	Overige financiële middelen	Kapitaallasten	0	0	0	0
			922	Algemene baten en lasten	Niet in te delen lasten Reserveringen Aankopen niet duurzame goederen en diensten	20.298 140.000 0	40.298 140.000 0	40.298 140.000 0	40.298 140.000 0
			930	Uitvoering Wet WOZ	Aankopen niet duurzame goederen en diensten Overige verrekeningen van kostenplaatsen	0 -27.316	0 -27.316	0 -27.316	0 -27.316
			940	Lasten heffing en invordering gem.	Aankopen niet duurzame goederen en	0	0	0	0

Prog. nr.	Programmanaam	U/I	BBV Functie	BBV Functieomschrijving	Omschrijving BBV Categorie	Begroting 2012 t.o.v. 2011	Begroting 2013 t.o.v. 2011	Begroting 2014 t.o.v. 2011	Begroting 2015 t.o.v. 2011
				belastingen	diensten				
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	-11.015	-11.015	-11.015	-11.015
			960	Saldo van kostenplaatsen	Kapitaallasten	-11.742	-62.903	-50.463	-10.187
					Overige verrekeningen van kostenplaatsen	3.378	-133.970	-62.389	-50.295
			980	Mutaties reserves functies 12	Reserveringen	599.667	415.054	509.880	923.172
			990	Saldo baten en lasten na bestemming	Niet in te delen lasten	-21.110	-21.110	-21.110	-21.110
			Totaal U			684.990	331.868	510.715	976.377
		I	913	Overige financiële middelen	Werkelijk ontvangen rente en winstuitkeringen	0	0	0	0
			914	Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	Toegerekende rente	-310.251	-360.119	-392.593	-502.623
			921	Algemene uitkering	Inkomenoverdrachten van het rijk	178.154	415.511	721.134	576.541
			931	Baten onroerende - zaakbelasting gebruikers	Belasting op producenten	0	1.000	1.000	2.000
			932	Baten onroerende - zaakbelasting eigenaren	Belasting op producenten	58.400	118.000	179.800	180.800
			933	Baten roerende woon- en bedrijfsruimt. Bel.	Belasting op inkomen van gezinnen	15	39	64	89
			934	Baat baatbelasting	Vermogensheffing	-2.087	-2.087	-2.087	-2.087
			936	Baten toeristenbelasting	Belasting op producenten	1.000	3.000	5.000	7.000
			937	Baten hondenbelasting	Belasting op inkomen van gezinnen	1.000	4.000	7.000	9.000
			960	Saldo van kostenplaatsen	Overige verrekeningen van kostenplaatsen	231.046	230.598	226.506	243.140
			980	Mutaties reserves functies 12	Reserveringen	-976.846	-1.060.690	-948.518	-1.146.933
			990	Saldo baten en lasten na bestemming	Niet in te delen baten	11.490	11.490	11.490	11.490
			Totaal I			-808.079	-639.258	-191.204	-621.583
			Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			-123.089	-307.390	319.511	354.794
			Eindtotaal			-930.495	-805.592	-258.243	-82.785

5. Financiële begroting – financiële positie

5.1 Ramingsgrondslagen

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste ramingsgrondslagen voor deze begroting opgenomen:

Ramingsgrondslagen	2011	2012
Financiële structuur		
salarisstijging algemeen	1,00%	3,35%
prijsstijging algemeen	0,00%	0,00%
stijging subsidies wegens salarisstijging algemeen	1,00%	2,00%
stijging subsidies wegens prijsstijging algemeen	0,00%	0,00%
rente nieuwe kortlopende geldleningen 1e begrotingsjaar	4,00%	4,00%
rente nieuwe kortlopende geldleningen daarna	4,00%	4,00%
rente nieuwe vaste geldleningen 1e begrotingsjaar	4,00%	4,00%
rente nieuwe vaste geldleningen daarna	4,00%	4,00%
rente reserves en voorzieningen	0,00%	0,00%
omslagrente	5,00%	5,00%
OZB-inkomstenmaatstaf algemene uitkering gemeentefonds		
woningen	2.046.877.000	2.130.404.676
niet-woningen	751.346.000	666.736.698

Dit overzicht kan wijzigen door het voorstel begrotingsmaatregelen.

5.2 Investeringsen.

In onderstaand overzicht zijn de investeringen enerzijds uitgesplitst naar programma en anderzijds naar type investering:

Programma	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Conform Investeringsplan begroting 2012 exclusief BTW					
1. Bestuur					
Investerings economisch nut					
Investerings openb.ruimte					
maatsch.nut.					
Totaal	0	0	0	0	0
2. Burgerdiensten					
Investerings economisch nut		271.700	50.000		
Investerings openb.ruimte					
maatsch.nut.		11.359			5.388
Totaal	0	283.059	50.000	0	5.388
3. Openbare orde en veiligheid					
Investerings economisch nut					
Investerings openb.ruimte					
maatsch.nut.		19.420	2.119	18.985	25.090
Totaal	0	19.420	2.119	18.985	25.090
4. Openbare ruimte					
Investerings economisch nut	188.824	50.000	15.000	25.000	
Investerings openb.ruimte					
maatsch.nut.	2.092.250	811.200	717.300	6.403.577	2.214.302
Totaal	2.281.074	861.200	732.300	6.428.577	2.214.302
5. Economie					
Investerings economisch nut	157.000				
Investerings openb.ruimte					
maatsch.nut.	1.152.000	115.331		347	86
Totaal	1.309.000	115.331	0	347	86
6. Onderwijs en kinderopvang					
Investerings economisch nut					
Investerings openb.ruimte					
maatsch.nut.		1.487.460		251.133	6.866.377
Totaal	0	1.487.460	0	251.133	6.866.377
7. Cultuur, recreatie en sport					
Investerings economisch nut	170.000	267.499	3.185.000		2.127.750
Investerings openb.ruimte					
maatsch.nut.	717.366	1.569.426	526.243	1.341.713	1.475.767
Bijdragen aan activa in eigendom van derden					
Totaal	887.366	1.836.925	3.711.243	1.341.713	3.603.517

Programma	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
8. Inkomensvoorzieningen					
Investerings economisch nut					
Investerings openb.ruimte maatsch.nut.					
Totaal	0	0	0	0	0
9. Zorgvoorzieningen					
Investerings economisch nut					
Investerings openb.ruimte maatsch.nut.					
Totaal	0	0	0	0	0
10. Milieu					
Kosten van onderzoek en ontwik. bepaald actief					
Investerings economisch nut	533.360	82.353	82.353	103.153	82.353
Investerings openb.ruimte maatsch.nut.	676.754	1.268.210	563.718	723.670	470.265
Totaal	1.210.114	1.350.563	646.071	826.823	552.618
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting					
Investerings economisch nut	26.000				
Investerings openb.ruimte maatsch.nut.	185.000	550.529	165.000	241.674	456.542
Totaal	211.000	550.529	165.000	241.674	456.542
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Investerings economisch nut					
Investerings openb.ruimte maatsch.nut.					
Totaal	0	0	0	0	0
Kostenplaatsen					
Investerings economisch nut		74.702	45.427	170.000	
Investerings openb.ruimte maatsch.nut.	40.380	171.019	82.327	26.854	105.485
Totaal	40.380	245.721	127.754	196.854	105.485
Totaal onderverdeling:					
Kosten van onderzoek en ontwik. bepaald actief	0	0	0	0	0
Subtotaal investeringen economisch nut	1.075.184	746.254	3.377.780	298.153	2.210.103
Subtotaal investeringen openb.ruimte maatsch.nut	4.863.750	6.003.954	2.056.707	9.007.953	11.619.302
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	0	0	0
Totaal	5.938.934	6.750.208	5.434.487	9.306.106	13.829.405

Voor een meer gedetailleerd overzicht van de investeringen wordt verwezen naar het Investeringsplan in paragraaf 7.1 van deze begroting.

Van het verloop van de totale kapitaallasten (bestaande en nieuwe investeringen) kan het volgende overzicht worden gegeven:

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015
Kapitaallasten:					
Bestaande investeringen		335.806	273.903	451.137	399.379
Nieuwe investeringen		51.000	206.068	209.277	224.278
Totaal	0	386.806	479.971	660.414	623.657

5.3 Leningen.

Van het verloop van de leningen kan het volgende overzicht worden gegeven:

Omschrijving	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Restant schuld 1-1	17.708.333	15.300.000	13.141.667	10.983.333
Nieuwe leningen	-	-	-	-
Aflossingen	2.408.333	2.158.333	2.158.333	1.908.333
Restant schuld 31-12	15.300.000	13.141.667	10.983.334	9.075.000

Voor nadere informatie over de financiering wordt verwezen naar de paragraaf financiering, zoals deze is opgenomen in hoofdstuk 4 van deze begroting.

5.4 Reserves.

Van het verloop van de reserves per programma kan het volgende overzicht worden gegeven:

Reserves per 31-12

Programma	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
1. Bestuur	-	-	-	-	-
2. Burgerdiensten	943.828	1.011.102	1.074.123	1.132.892	1.187.408
3. Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-
4. Openbare ruimte	1.010.114	903.276	1.038.318	955.976	854.666
5. Economie	-	-	-	-	-
6. Onderwijs en kinderopvang	-	-	-	-	-
7. Cultuur, recreatie en sport	40.472	50.472	60.472	70.472	80.472
8. Inkomensvoorzieningen	772.813	589.970	407.127	224.284	41.441
9. Zorgvoorzieningen	1.241.689	1.242.772	1.320.967	1.376.173	1.327.785
10. Milieu	1.582.540	1.765.468	2.024.490	2.417.600	2.974.905
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	714.192	265.814	308.514	381.129	441.484
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	19.664.963	18.546.086	17.890.666	16.445.748	15.328.454
Subtotaal	25.970.611	24.374.960	24.124.677	23.004.274	22.236.615
Kostenverdeelstaat	72.757	79.757	86.757	93.757	100.757
Totaal	26.043.368	24.454.717	24.211.434	23.098.031	22.337.372

Voor een meer gedetailleerd overzicht van de reserves wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen in paragraaf 7.2 van deze begroting.

5.5 Voorzieningen.

Van het verloop van de voorzieningen per programma kan het volgende overzicht worden gegeven:

Voorzieningen per 31-12

Programma	Begroting 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
1. Bestuur	2.028.710	2.078.710	2.128.710	2.178.710	2.228.710
2. Burgerdiensten	376.480	366.066	361.197	356.328	346.931
3. Openbare orde en veiligheid	50.572	43.752	54.233	47.848	35.358
4. Openbare ruimte	2.179.300	2.724.100	2.833.300	2.033.700	971.748
5. Economie	266.823	364.092	476.692	588.945	701.459
6. Onderwijs en kinderopvang	4.783.040	4.783.735	4.793.531	4.561.168	5.140.633
7. Cultuur, recreatie en sport	1.395.243	1.183.860	1.313.360	1.333.690	1.345.466
8. Inkomensvoorzieningen	-	-	-	-	-
9. Zorgvoorzieningen	-	-	-	-	-
10. Milieu	119.568	120.543	122.543	121.257	119.378
11. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	720.056	720.056	720.056	720.056	720.056
12. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	724.714	724.714	724.714	724.714	724.714
Subtotaal	12.644.506	13.109.628	13.528.336	12.666.416	12.334.453
Kostenverdeelstaat	216.723	239.615	209.018	217.220	156.923
Totaal	12.861.229	13.349.243	13.737.354	12.883.636	12.491.376

Voor een meer gedetailleerd overzicht van de voorzieningen wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen in paragraaf 8.2 van deze begroting.

6 . Vaststellingsbesluit

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Werkendam;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

gelet op artikel van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

1. vast te stellen de begroting 2012;
2. te voteren de budgetten 2012 op het niveau van de programma's;
3. te voteren de in het investeringsplan aangegeven kredieten 2012 in de A-categorie en deze te dekken zoals is aangegeven in de begroting 2012;

v e r k l a a r t

dat de begroting 2012 (inclusief meerjarenramingen 2012 – 2015) en het financiële beleid voldoen aan de daaraan te stellen wettelijke eisen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van
de raad van de gemeente Werkendam 8 november 2011,
de raadsgriffier, de voorzitter,

mr. I. Bakker

mw. drs. C.G.J. Breuer

7. Bijlagen

7.1 Investeringsplan.

7.2 Staat van reserves en voorzieningen.

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015

		Rentepercentage kapitaallasten		5,00%					
Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	cat. A / B	Invester. bedrag incl. BTW	Investerings- bedrag excl. BTW	Bijzondere dekkingsmiddelen	Restant investering excl. BTW	Af- schr. term.	
						Reserve/voorziening/overigen			
2	2013	Modernisering GBA		59.500	50.000		50.000		4
Totaal 003 - BTW compensabel				59.500	50.000		50.000		
2	2012	Uitbreiding begraafcapaciteit Sleeuwijk	B	271.000	271.000		271.000		40 A
2	2012	Onderhoud bergingen begraafplaats	A	11.359	11.359	Voorz. onderh. bergingen begraafplaats	0		
2	2015	Onderhoud bergingen begraafplaats		5.388	5.388	Voorz. onderh. bergingen begraafplaats	0		
Totaal 724 - incl. BTW, BTW niet compensabel				287.747	287.747		271.000		
3	2012	Onderhoud kazeme Sleeuwijk	A	15.690	13.185	Voorz. onderh. kazeme Sleeuwijk	0		
3	2012	Onderhoud kazeme Dussen	A	4.630	3.891	Voorz. onderh. kazeme Dussen	0		
3	2012	Onderhoud kazeme Hank	A	2.789	2.344	Voorz. onderh. kazeme Hank	0		
3	2013	Onderhoud kazeme Werkendam		1.934	1.625	Voorz. onderh. kazeme Werkendam	0		
3	2013	Onderhoud kazeme Dussen		588	494	Voorz. onderh. kazeme Dussen	0		
3	2014	Onderhoud kazeme Sleeuwijk		3.624	3.045	Voorz. onderh. kazeme Sleeuwijk	0		
3	2014	Onderhoud kazeme Dussen		2.750	2.311	Voorz. onderh. kazeme Dussen	0		
3	2014	Onderhoud kazeme Hank		16.219	13.629	Voorz. onderh. kazeme Hank	0		
3	2015	Onderhoud kazeme Werkendam		16.109	13.537	Voorz. onderh. kazeme Werkendam	0		
3	2015	Onderhoud kazeme Sleeuwijk		3.208	2.696	Voorz. onderh. kazeme Sleeuwijk	0		
3	2015	Onderhoud kazeme Dussen		5.963	5.011	Voorz. onderh. kazeme Dussen	0		
3	2015	Onderhoud kazeme Hank		4.577	3.846	Voorz. onderh. kazeme Hank	0		
Totaal 120 - BTW compensabel				78.081	65.614		0		
4	2011	Uitvoering bewegwijzeringsplan				Bijdragen derden € 8.403 / Voorz. fin. reconstructies wegen € 33.614	0		
4	2011	Diverse maatregelen duurzaam veilig	A	50.000	42.017	Voorz. fin. reconstructies wegen	0		
4	2011	Aanbrengen dek- en slijtlagen div. wegen conform onderhoudsplanning	A	258.230	217.000	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2011	Vervangen armaturen openbare verlichting	A	47.600	40.000		40.000	15	
4	2011	Vervangen armaturen openbare verlichting	A	47.600	40.000		40.000	15	
4	2011	Rotonde Transvaal (geheel): aanbrengen deklaag	A	43.733	36.750	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2011	Opknappen / asfalteren kade Beatrixhaven n.a.v. aanleg nieuwe kade	A	618.800	520.000	Voorz. fin. reconstr. wegen € 418.600; Res. bestuursakk. 2010-2014 € 101.400	0		
4	2012	Vervangen armaturen openbare verlichting	A	47.600	40.000		40.000	15	
4	2012	Implementatie bewegwijzering	A	11.900	10.000		10.000	15	
4	2012	Vervangen houten brug Griendwegbrug		0	0	Voorziening onderhoud bruggen	0		
4	2012	Molenkade (klinkers - huisnr. 3), aanbrengen slijtlaag (tijdelijke oplossing)	A	6.188	5.200	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2012	Noordevelkseweg, aanbrengen slijtlaag	A	42.840	36.000	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2012	Kroonbrug, conserveren beweegbaar brugdeel	A	17.850	15.000	Voorziening onderhoud bruggen	0		
4	2012	Vervangen betonbrug Midgraaf te Nieuwendijk	A	208.250	175.000		175.000	50	
4	2013	Larikslaan, groot onderhoud asfaltverharding		146.370	123.000	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2013	Reconstructie omgeving Molenwiek		0	0	Voorz.-fin. reconstructies wegen	0		
4	2013	Buitendijk Nieuwendijk - Hank (buiten de kom), verv. asfalt incl. fundering		357.000	300.000	Exploitatie € 43.000 Voorz. fin. reconstructies wegen € 257.000	0		
4	2013	Deltaweg, repareren asfalt + aanbrengen slijtlaag		36.057	30.300	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2013	Vervangen houten brugdek Ridderpoort		0	0	Voorziening onderhoud bruggen	0		
4	2013	Vervangen houten brugdek Duizendblad en Laan van Welgelegen		19.635	16.500	Voorziening onderhoud bruggen	0		
4	2013	Alkerkse Buitenkade brug, vervangen brugdek en div. herstel		17.850	15.000	Voorziening onderhoud bruggen	0		
4	2014	Jachtsloot te Hank, vervangen deklaag (asfalt)		38.675	32.500	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2014	Dussendijk - Korn, aanbrengen slijtlaag		60.452	50.800	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2014	Sasdijk (Merwestraat - Veerstoep), frezen deklaag; aanbr. uitvull. & deklaag		119.595	100.500	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2014	Bandijk (Veerweg-Spiersingstus) repareren asfalt + aanbr. overlaging		113.407	95.300	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2014	Rijksstraatweg (school - Zandpad), vervangen deklaag		164.220	138.000	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2014	Zandpad, groot onderhoud asfaltverhardingen		175.525	147.500	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2014	Funderingsverbetering Kastanjelaan - Schoolstraat		114.240	96.000	Voorz. fin. reconstructies wegen	0		
4	2014	Verbeter. weg/fundering div. straten in aanvull. op herbestrating		178.500	150.000	Voorz. fin. reconstructies wegen	0		
4	2014	Reconstructie Molenkade (noordelijk deel Wilhelminstraat - Binnen) in relatie tot centrumplan Dussen		535.500	450.000	Voorz. fin. reconstr. wegen € 380.000, voorz. onderhoud asfaltwegen € 70.000.	0		
4	2014	Munsterkerk, Zuidveldlaan-zuid en Wilhelminstraat-west, def. straatinrichting in relatie tot centrumplan Dussen		136.850	115.000	Voorz. fin. reconstructies wegen	0		
4	2014	Vervangen houten vissteiger Voorstevliet		0	0	Voorziening onderhoud bruggen	0		
4	2014	Vijchiebrug, vervangen stalen brugleuning		29.750	25.000	Voorziening onderhoud bruggen	0		
4	2015	Bandijk (Sasdijk - kombord), vervangen deklaag		246.568	207.200	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2015	Keizer Napoleonweg: aanp. asfaltbewap. vooruitl. verv. tussenlaag		172.550	145.000	Voorz. fin. reconstructies wegen	0		
4	2015	Keizer Napoleonweg: frezen asfalt + aanbrengen tussen- en deklaag		243.950	205.000	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2015	Vervangen deklaag Sigmondstraat		115.906	97.400	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2015	Rijbaan Transvaal (huisnr. 63 - Larikslaan): vervangen deklaag		114.240	96.000	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2015	Frezen asfalt en aanbr. tussenl. en dekl. incl. herstel goten Calandstraat en Bruningstraat		454.797	382.182	Exploitatie € 140.100 voorziening fin. reconstructies wegen € 242.082	0		
4	2015	Dijkgraaf den Dekkerweg (voor verkeerslichten), vervangen deklaag		27.073	22.750	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2015	Dijkgraaf den Dekkerweg (rotonde - fietsbrug Schenkeldijk), frezen + aanbrengen tussen- en deklaag		157.675	132.500	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2015	Dijkgraaf den Dekkerweg (Bandijk - rotonde) aanbrengen microdeklaag		139.825	117.500	Voorz. onderhoud asfaltwegen	0		
4	2015	Monnikenhoef, groot onderhoud en aanbrengen duurzame bermverharding		249.900	210.000	Exploitatie € 52.500 Voorz. fin. reconstructies wegen € 157.500.	0		
4	2015	Schans (huisnr. 2 - Schenkeldijk), vervangen asfaltconstructie		189.210	159.000	Exploitatie € 57.750 Voorz. fin. reconstructies wegen € 101.250.	0		
4	2015	Herstructurering Dussen: centrumontwikkeling fase 2 (technische voorbereiding herinrichting centrum)		119.000	100.000	Voorz. fin. reconstructies wegen	0		

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015									
		Rentepercentage kapitaallasten							cat. 61.200
Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	2011 Budget beslag	2012 Budget beslag	2013 Budget beslag	2014 Budget beslag	2015 Budget beslag	Wijziging / reden mutatie	Product nummer kap. Lst
2	2013	Modernisering GBA				15.000	14.375	Nieuwe investering	6.003.01.01
		Totaal 003 - BTW compensabel	0	0	0	15.000	14.375		
2	2012	Uitbreiding begraafcapaciteit Sleeuwijk		15.793	15.793	15.793	15.793	Mutatie jaar van 2011 naar 2012	6.724.01.05
2	2012	Onderhoud bergingen begraafplaats						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.724.01.03
2	2015	Onderhoud bergingen begraafplaats						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.724.01.03
		Totaal 724 - incl. BTW, BTW niet compensabel	0	15.793	15.793	15.793	15.793		
3	2012	Onderhoud kazerne Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.03
3	2012	Onderhoud kazerne Dussen						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.04
3	2012	Onderhoud kazerne Hank						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.05
3	2013	Onderhoud kazerne Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.02
3	2013	Onderhoud kazerne Dussen						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.04
3	2014	Onderhoud kazerne Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.03
3	2014	Onderhoud kazerne Dussen						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.04
3	2014	Onderhoud kazerne Hank						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.05
3	2015	Onderhoud kazerne Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.02
3	2015	Onderhoud kazerne Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.03
3	2015	Onderhoud kazerne Dussen						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.04
3	2015	Onderhoud kazerne Hank						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.120.02.05
		Totaal 120 - BTW compensabel	0	0	0	0	0		
4	2011	Uitvoering bewegwijzeringsplan						Van 2010 verplaatst naar 2011	6.210.01.02
4	2011	Diverse maatregelen duurzaam veilig						Van 2010 verplaatst naar 2011	6.210.01.01
4	2011	Aanbrengen dek- en slijtlagen div. wegen conform onderhoudsplanning							6.210.01.01
4	2011	Vervangen armaturen openbare verlichting		4.667	4.533	4.400	4.267		6.210.02.01
4	2011	Vervangen armaturen openbare verlichting		4.667	4.533	4.400	4.267		6.210.02.01
4	2011	Rotonde Transvaal (geheel): aanbrengen deklaag							6.210.01.01
4	2011	Opknappen / asfalteren kade Beatrixhaven n.a.v. aanleg nieuwe kade						Aanpass. dekking: gedeelte t.l.v. Res. bestuursakk. € 101.400	6.210.01.01
4	2012	Vervangen armaturen openbare verlichting			4.667	4.533	4.400		6.210.02.01
4	2012	Implementatie bewegwijzering			1.167	1.133	1.100	Mutatie jaar van 2011 naar 2012	6.210.01.02
4	2012	Vervangen houten brug Griendwegbrug						Vervallen (€ 27.624)	6.210.01.01
4	2012	Molenkade (klinkers - huisnr. 3), aanbrengen slijtlaag (tijdelijke oplossing)						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2012	Noordeveldseweg, aanbrengen slijtlaag						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2012	Kroonbrug, conserveren beweegbaar brugdeel						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2012	Vervangen betonbrug Midgraaf te Nieuwendijk			12.250	12.075	11.900	Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2013	Larikslaan, groot onderhoud asfaltverharding						Bedrag van € 122.065 naar € 123.000.	6.210.01.01
4	2013	Reconstructie omgeving Molenwiek						Vervallen (€ 150.000)	6.210.01.01
4	2013	Buitendijk Nieuwendijk - Hank (buiten de kom), verv. asfalt incl. fundering						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2013	Deltaweg, repareren asfalt + aanbrengen slijtlaag						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2013	Vervangen houten brugdek Ridderpoort						Vervallen (€ 10.136)	6.210.01.01
4	2013	Vervangen houten brugdek Duizendblad en Laan van Welgelegen						Mutatie jaar van 2011 naar 2013	6.210.01.01
4	2013	Alkerkse Buitenkade brug, vervangen brugdek en div. herstel						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2014	Jachtsloot te Hank, vervangen deklaag (asfalt)						Bedrag van € 38.073 naar € 32.500.	6.210.01.01
4	2014	Dussendijk - Korn, aanbrengen slijtlaag						Bedrag van € 131.400 naar € 50.800.	6.210.01.01
4	2014	Sasdijk (Menwestraat - Veerstoep), frezen deklaag; aanbr. uitvull. & deklaag						Bedrag van € 101.909 naar € 100.500.	6.210.01.01
4	2014	Bandijk (Veerweg-Spieringsluis) repareren asfalt + aanbr. overlaging						Bedrag van € 83.900 naar € 95.300.	6.210.01.01
4	2014	Rijksstraatweg (school - Zandpad), vervangen deklaag						Mutatie jaar van 2013 naar 2014 en bedrag van € 109.909 naar € 138.000.	6.210.01.01
4	2014	Zandpad, groot onderhoud asfaltverhardingen						Mutatie jaar van 2012 naar 2014 en bedrag van € 122.000 naar € 147.500.	6.210.01.01
4	2014	Funderingsverbetering Kastanjelaan - Schoolstraat							6.210.01.01
4	2014	Verbeter. weg fundering div. straten in aanvull. op herbestrating							6.210.01.01
4	2014	Reconstructie Molenkade (noordelijk deel Wilhelminastraat - Binnen) in relatie tot centrumplan Dussen						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2014	Munsterkerk, Zuideveldlaan-zuid en Wilhelminastraat-west, def. straatinrichting in relatie tot centrumplan Dussen						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2014	Vervangen houten vissteiger Voorstevliet						Vervallen (€ 12.136)	6.210.01.01
4	2014	Vijchiebrug, vervangen stalen brugleuning						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2015	Bandijk (Sasdijk - kombord), vervangen deklaag						Mutatie jaar van 2013 naar 2015 en bedrag van € 136.200 naar € 207.200.	6.210.01.01
4	2015	Keizer Napoleonweg: aanp. asfaltbewap. vooruitl. verv. tussenlaag						Mutatie voorz. van onderh. asfalt naar fin. reconstr. wegen en jaar van 2013 naar 2015	6.210.01.01
4	2015	Keizer Napoleonweg: frezen asfalt + aanbrengen tussen- en deklaag						Mutatie jaar van 2013 naar 2015	6.210.01.01
4	2015	Vervangen deklaag Sigmondstraat						Mutatie jaar van 2014 naar 2015 en bedrag van € 48.000 naar € 97.400.	6.210.01.01
4	2015	Rijbaan Transvaal (huisnr. 63 - Larikslaan): vervangen deklaag						Mutatie jaar van 2013 naar 2015 en bedrag van € 59.636 naar € 96.000.	6.210.01.01
4	2015	Frezen asfalt en aanbr. tussenl. en dekl. incl. herstel goten Calandstraat en Bruningstraat							6.210.01.01
4	2015	Dijkgraaf den Dekkerweg (voor verkeerslichten), vervangen deklaag						Splitting voormal. totaalinvest.	6.210.01.01
4	2015	Dijkgraaf den Dekkerweg (rotonde - fietsbrug Schenkeldijk), frezen + aanbrengen tussen- en deklaag						Splitting voormal. totaalinvest.	6.210.01.01
4	2015	Dijkgraaf den Dekkerweg (Bandijk - rotonde) aanbrengen microdeklaag						Splitting voormal. totaalinvest.	6.210.01.01
4	2015	Monnikenhoef, groot onderhoud en aanbrengen duurzame bemverharding						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2015	Schans (huisnr. 2 - Schenkeldijk), vervangen asfaltconstructie						Nieuwe investering	6.210.01.01
4	2015	Herstructurering Dussen: centrumontwikkeling fase 2 (technische voorbereiding herinrichting centrum)						Nieuwe investering	6.210.01.01

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015

Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	Rentepercentage kapitaallasten		5,00%		Bijzondere dekkingsmiddelen Reserve/voorziening/overigen	Restant investering excl. BTW	Af- schr. term.
			cat. A / B	Investe- rbedrag incl. BTW	Investe- rbedrag excl. BTW				
4	2015	Vervangen houten brugdek Randwijklaan en Egelantierpad		16.386	13.770	Voorziening onderhoud bruggen	0		
4	2015	Diverse houten bruggen, vervangen brugdek		29.750	25.000	Voorziening onderhoud bruggen	0		
		Totaal 210 - BTW compensabel		5.941.047	4.992.476		305.000		
4	2011	Opstellen langzaam verkeersbeleid				Reserve Infrastructurele werken	0		
4	2011	Sanering verkeersborden en opzetten beheerssysteem	A	29.750	25.000	Voorz. fin. reconstructies wegen	0		
4	2011	Doorsteek Ippelseweg - Vijverstraat Nieuwendijk	A	29.750	25.000	Reserve Infrastructurele werken	0		
4	2011	Uitwerken verkenning ontsluiting RBT, Bruine Kilhaven	A	53.550	45.000	Co-financiering Provincie Noord-Brabant / exploitatie R.B.T.	0		
4	2012	Aanleg 60 km zone-Sleuwijk		0	0	Peging cofin Provincie € 10.504 / voorz. financiering reconstructies wegen € 14.496	0		
4	2012	Maatregelen N283 (Meeuwen - Hank)	-	P.M.		P.M.	0		
4	2012	Herinrichting kruising Bandijk - Biesboschhaven	A	35.700	30.000	Reserve Bestuursakkoord 2010 - 2014	0		
4	2012	Proceskosten 2e fase M.E.R. A27	A	59.500	50.000	Reserve Infrastructurele werken	0		
4	2012	Realisatie parkeerplaatsen	A	53.550	45.000	Reserve Infrastructurele werken	0		
4	2013	Aanschaf verkeerstellers		17.850	15.000		15.000	10	
4	2013	Aanpassing kruising Sigmondstraat - Hooftlanden (duurzaam veilig inrichten)		P.M.			0		
4	2013	Aanpass. Larikslaan, verkeersveiligh. parkeren en kruising met Transvaal		59.500	50.000	Voorz. financiering reconstructies wegen	0		
4	2014	Aanpass. Dijkgraaf den Dekkerweg i.v.m. toen. verkeer door aanleg RBT		5.117.000	4.300.000	Regionaal Bedrijventerrein, subsidies, onderhoudsvoorziening.	0		
4	2015	Maatregelen onderliggend wegennet n.a.v. reconstructie A27		P.M.			0		
		Totaal 211 - BTW verrekend		5.515.650	4.635.000		15.000		
4	2011	Toegankelijk maken bushaltes	A	187.425	157.500	Co-financiering Provincie Noord-Brabant 80% € 126.000	31.500	25	
		Totaal 212 - BTW verrekend		187.425	157.500		31.500		
4	2011	Natuurlijke oevers Werkendam Zuid (maatr. W4 Waterplan zie 722)	A	541.450	455.000	RKW € 227.500; Waterschap € 227.500	0		
4	2011	Natuurlijke oevers de Kooi W'dam (maatr. W6 Waterplan zie 722)	A	50.278	42.250	RKW € 21.125; Waterschap € 21.125	0		
4	2014	Baggeren overige watergangen 1e fase		0	0	Reserve Kapitaalwerken	0		
4	2014	Actualisatie uitvoeringsprogramma waterplan (zie 722)		0	0	RKW € 7.500 - Waterschap € 7.500	0		
4	2011	Natuurlijke oevers/verbreden Bijfelski (maatr. S7 Waterplan zie 722)	A	112.158	94.250	RKW € 47.125 ; Waterschap € 47.125	0		
4	2011	Inlaat vanuit de Dussen in Dussen (maatr. D2 Waterplan zie 722)	A	17.850	15.000	RKW € 7.500 ; Waterschap € 7.500	0		
4	2012	Verbreden watergang sportveld Dussen (maatr. D3 Waterplan)	A	89.250	75.000	RKW € 41.250; Waterschap € 33.750	0		
4	2012	Realis. waterberging Beatrixstraat Hank (maatr. H6 Waterplan)	A	119.000	100.000	RKW € 50.000; Waterschap € 50.000	0		
4	2013	Verbreden watergang Griendstraat (maatr. N4 Waterplan, zie 722)	A	38.675	32.500	RKW € 16.250; Waterschap € 16.250	0		
4	2014	Verbr. Werkensevliet & natuurvriend. oeverinr. (maatr. W11 Waterpl. zie 722)		687.793	577.977	RKW € 212.977; Waterschap € 365.000	0		
4	2015	Realis. natuurvriendelijke oever Jachtsloot Hank (maatr. H11 Waterplan)		29.750	25.000	RKW € 12.500; Waterschap € 12.500	0		
4	2015	Optimalis. natuurvriendelijke oevers Rooie Wiel Hank (maatr. H12 Waterplan)		54.740	46.000	RKW € 23.000; Waterschap € 23.000	0		
4	2015	Vergroten duikers Werkendam (maatr. W2 en W3 Waterplan)		95.200	80.000	RKW € 80.000	0		
		Totaal 240 - BTW compensabel		1.836.144	1.542.977		0		
4	2014	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2010)		0	0	Reserve Woonomgeving	0		
4	2011	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2011)	A	178.500	150.000	Reserve Woonomgeving	0		
4	2011	Natuurbeschermingsplan biodiversiteit (Countdown 2010 / Duurz. West-Br.)	A	59.500	50.000	Reserve Duurzaamheidsfonds	0		
4	2012	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2012)	A	178.500	150.000	Reserve Woonomgeving	0		
4	2012	Herstel bomenlanen ivm kastanjeziekte	A	119.000	100.000	Reserve Woonomgeving	0		
4	2012	Aanschaf kleine houtversnipperaar	A	47.600	40.000		40.000	7	
4	2012	Aanschaf kleine houtversnipperaar - inruil	A	-10.000	-10.000		-10.000		
4	2013	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2013)	A	178.500	150.000	Reserve Woonomgeving	0		
4	2014	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2014)	A	178.500	150.000	Reserve Woonomgeving	0		
4	2015	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2015)		0	0	Reserve Woonomgeving	0		
		Totaal 560 - BTW compensabel		930.100	780.000		30.000		
5	2011	Vervanging stroomkasten	A	59.500	50.000		50.000	15	
5	2011	Videobewakingssysteem	A	38.080	32.000		32.000	5	
5	2011	Vervanging steiger veerdienst	A	89.250	75.000		75.000	20	
5	2011	Baggeren bedrijfshavens	A	1.275.680	1.072.000	Voorziening onderhoud havens	0		
5	2011	Verplaatsen autosteiger Beatrixhaven		35.700	30.000	Post onvoorzien in raming uitbreiding Beatrixhaven (verg. door ondernemers)	0		
5	2012	Aanpassing afvalcontainers havens	A	17.850	15.000	Voorziening onderhoud havens	0		
5	2012	Vervolgonderzoek derde haven	A	119.000	100.000	Reserve Bestuursakkoord 2010 - 2014	0		
5	2014	Onderhoud kantoor havenmeester		221	186	Voorzien. onderh. kantoor havenmeester	0		
		Totaal 221 - BTW verrekend		1.635.281	1.374.186		157.000		
5	2014	Inspectie / groot onderhoud pentveer		0	0	Voorz. onderhoud pentveer	0		
5	2012	Onderhoud wachthuisje veerdienst	A	394	331	Voorzien. onderh. wachthuisje veerdienst	0		
5	2014	Onderhoud wachthuisje veerdienst		192	161	Voorzien. onderh. wachthuisje veerdienst	0		
5	2015	Onderhoud wachthuisje veerdienst		102	86	Voorzien. onderh. wachthuisje veerdienst	0		
		Totaal 223 - BTW verrekend		688	578		0		
		Totaal 330 - BTW n.v.t.		0	0		0		
6	2012	Burg. Verschoorschool - 4 lokalen bouwvoorber. (v. 23 lokal. met Morgenster)	A	40.888	40.888		40.888	40	
6	2014	De Regenboog - bouwvoorberiding vervangende nieuwbouw		101.133	101.133		101.133	40	
6	2015	Burg. Verschoorschool - vervangende nieuwbouw		804.066	804.066		804.066	40	
		Subtotaal 421 - incl. BTW, niet compensabel		946.087	946.087		946.087		
6	2014	Sprankel - Partiele aanpassing		0	0		0	49	
6	2012	De Morgenster - 19 lokalen bouwvoorber. (v. 23 lokalen met Verschoor)	A	194.219	194.219		194.219	40	
6	2012	Kompas - vervangende nieuwbouw basisschool bouwvoorberiding	A	210.193	210.193		210.193	40	
6	2012	Ds. Joh. Groenewegenschool - uitbreiding met 2 lokalen	A	430.000	430.000		430.000	40	
6	2014	De Peppel + De Sprankel - bouwvoorberiding vervangende nieuwbouw		150.000	150.000		150.000	40	
6	2015	't Kompas - vervangende nieuwbouw		2.417.216	2.417.216		2.417.216	40	
6	2015	De Morgenster - vervangende nieuwbouw		3.662.963	3.662.963		3.662.963	40	
6	2015	Flambouw - sloop oude gebouw		48.099	48.099		48.099	1	
6	2015	Flambouw - vrijkomend terrein		-475.000	-475.000		-475.000	1	

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015									
Rentepercentage kapitaallasten									
Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	2011 Budget beslag	2012 Budget beslag	2013 Budget beslag	2014 Budget beslag	2015 Budget beslag	Wijziging / reden mutatie	Product nummer kap. Lst
4	2015	Vervangen houten brugdek Randwijklaan en Egelantierpad						Mutatie jaar van 2012 naar 2015	6.210.01.01
4	2015	Diverse houten bruggen, vervangen brugdek						Nieuwe investering	6.210.01.01
		Totaal 210 - BTW compensabel	0	9.334	27.150	26.541	25.934		
4	2011	Opstellen langzaam verkeersbeleid						Van 2010 verplaatst naar 2011; Reserve Infrastructurele werken	6.211.01.02
4	2011	Sanering verkeersborden en opzetten beheerssysteem						Van 2010 verplaatst naar 2011	6.211.01.02
4	2011	Doorsteek Ippelseweg - Vijverstraat Nieuwendijk						Reserve Infrastructurele werken	6.211.01.02
4	2011	Uitwerken verkenning ontsluiting RBT, Bruine Kilhaven						50% dekking aangepast van R.K.W. naar exploitatie R.B.T.	6.211.01.02
4	2012	Aanleg 60 km zone Sleeuwijk						Vervallen (€ 26.000)	6.211.01.02
4	2012	Maatregelen N283 (Meeuwen - Hank)						Mutatie jaar van 2011 naar 2012	6.211.01.02
4	2012	Herinrichting kruising Bandijk - Biesboschhaven						Nieuwe investering	6.211.01.02
4	2012	Proceskosten 2e fase M.E.R. A27						Nieuwe investering	6.211.01.02
4	2012	Realisatie parkeerplaatsen						Nieuwe investering	6.211.01.02
4	2013	Aanschaf verkeerstellers				2.250	2.175		6.211.01.03
4	2013	Aanpassing kruising Sigmondstraat - Hooftlanden (duurzaam veilig inrichten)							6.211.01.02
4	2013	Aanpass. Larikslaan, verkeersveilig. parkeren en kruising met Transvaal						Bedrag van € 100.000 naar € 50.000	6.211.01.02
4	2014	Aanpass. Dijkgraaf den Dekkerweg i.v.m. toen. verkeer door aanleg RBT							6.211.01.02
4	2015	Maatregelen onderliggend wegennet n.a.v. reconstructie A27						Mutatie jaar van 2013 naar 2015	6.211.01.02
		Totaal 211 - BTW verrekend	0	0	0	2.250	2.175		
4	2011	Toegankelijk maken bushaltes		2.835	2.772	2.709	2.646		6.212.01.01
		Totaal 212 - BTW verrekend	0	2.835	2.772	2.709	2.646		
4	2011	Natuurlijke oevers Werkendam Zuid (maatr. W4 Waterplan zie 722)						Van 2010 verplaatst naar 2011	6.240.01.01
4	2011	Natuurlijke oevers de Kooi W'dam (maatr. W6 Waterplan zie 722)						Van 2010 verplaatst naar 2011	6.240.01.01
4	2014	Baggeren overige watergangen 1e fase						Vervallen (€ 300.000)	6.240.01.04
4	2014	Actualisatie uitvoeringsprogramma waterplan (zie 722)						Vervallen (€ 15.000)	6.240.01.04
4	2011	Natuurlijke oevers/verbreden Bijliskil (maatr. S7 Waterplan zie 722)							6.240.01.01
4	2011	Inlaat vanuit de Duse in Dussen (maatr. D2 Waterplan zie 722)							6.240.01.01
4	2012	Verbreden watergang sportveld Dussen (maatr. D3 Waterplan)							6.240.01.01
4	2012	Realis. waterberging Beatrixstraat Hank (maatr. H6 Waterplan)							6.240.01.01
4	2013	Verbreden watergang Griendstraat (maatr. N4 Waterplan, zie 722)							6.240.01.01
4	2014	Verbr. Werkensvliet & natuurvriend. oeverinr. (maatr. W11 Waterpl. zie 722)							6.240.01.01
4	2015	Realis. natuurvriendelijke oever Jachtsloot Hank (maatr. H11 Waterplan)						Nieuwe investering	6.240.01.01
4	2015	Optimalis. natuurvriendelijke oevers Rooie Wiel Hank (maatr. H12 Waterplan)						Nieuwe investering	6.240.01.01
4	2015	Vergroten duikers Werkendam (maatr. W2 en W3 Waterplan)						Nieuwe investering	6.240.01.01
		Totaal 240 - BTW compensabel	0	0	0	0	0		
4	2014	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2014)						Vervallen (€ 160.000)	6.560.01.04
4	2011	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2011)							6.560.01.01
4	2011	Natuurbeschermingsplan biodiversiteit (Countdown 2010 / Duurz. West-Br.)							6.560.01.01
4	2012	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2012)							6.560.01.01
4	2012	Herstel bomenlanen ivm kastanjeziekte						Mutatie jaar van 2011 naar 2012	6.560.01.01
4	2012	Aanschaf kleine houtversnipperaar			7.714	7.429	7.143	Nieuwe investering	6.560.01.01
4	2012	Aanschaf kleine houtversnipperaar - inruil		-10.000				Nieuwe investering	6.560.01.01
4	2013	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2013)							6.560.01.01
4	2014	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2014)							6.560.01.01
4	2015	Maatregelen Groen Structuur Plan (G.S.P. 2015)						Vervallen; heroverwogen	6.560.01.04
		Totaal 560 - BTW compensabel	0	-10.000	7.714	7.429	7.143		
5	2011	Vervanging stroomkasten		5.833	5.667	5.500	5.333	Van 2010 verplaatst naar 2011	6.221.01.01
5	2011	Videobewakingsstelsel		8.000	7.680	7.360	7.040		6.221.01.01
5	2011	Vervanging steiger veerdienst		7.500	7.313	7.125	6.938		6.221.01.01
5	2011	Baggeren bedrijfshavens							6.221.01.01
5	2011	Verplaatsen autosteiger Beatrixhaven							6.221.01.01
5	2012	Aanpassing afvalcontainers havens						Nieuwe investering	6.221.01.01
5	2012	Vervolgonderzoek derde haven						Nieuwe investering	6.221.01.01
5	2014	Onderhoud kantoor havenmeester						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.221.01.01
		Totaal 221 - BTW verrekend	0	21.333	20.660	19.985	19.311		
5	2014	Inspectie / groot onderhoud pentveer						Vervallen (€ 60.000)	6.223.02.04
5	2012	Onderhoud wachthuisje veerdienst						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.223.02.01
5	2014	Onderhoud wachthuisje veerdienst						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.223.02.01
5	2015	Onderhoud wachthuisje veerdienst						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.223.02.01
		Totaal 223 - BTW verrekend	0	0	0	0	0		
		Totaal 330 - BTW n.v.t.	0	0	0	0	0		
6	2012	Burg. Verschoorschool - 4 lokalen bouwvoorber. (v. 23 lokal. met Morgenster)			3.067	3.015	2.964		6.421.01.01
6	2014	De Regenboog - bouwvoorbereiding vervangende nieuwbouw					7.585	Nieuwe investering	6.421.01.01
6	2015	Burg. Verschoorschool - vervangende nieuwbouw						Nieuwe investering	6.421.01.01
		Subtotaal 421 - incl. BTW, niet compensabel	0	0	3.067	3.015	10.549		
6	2014	Sprankel - Partiele aanpassing		0	0	0	0	Vervallen (€ 114.062)	6.423.01.04
6	2012	De Morgenster - 19 lokalen bouwvoorber. (v. 23 lokalen met Verschoor)			14.566	14.324	14.081		6.423.01.01
6	2012	Kompas - vervangende nieuwbouw basisschool bouwvoorbereiding			15.764	15.502	15.239	Mutatie jaar van 2014 naar 2012	6.423.01.01
6	2012	Ds. Joh. Groenewegenschool - uitbreiding met 2 lokalen			32.250	31.713	31.175	Nieuwe investering	6.423.01.01
6	2014	De Peppel + De Sprankel - bouwvoorbereiding vervangende nieuwbouw					11.250	Nieuwe investering	6.423.01.01
6	2015	't Kompas - vervangende nieuwbouw						Nieuwe investering	6.423.01.01
6	2015	De Morgenster - vervangende nieuwbouw						Nieuwe investering	6.423.01.01
6	2015	Flambouw - sloop oude gebouw						Nieuwe investering	6.423.01.01
6	2015	Flambouw - vrijkomend terrein						Nieuwe investering	6.423.01.01

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015

Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	Rentepercentage kapitaallasten		5,00%		Bijzondere dekkingsmiddelen Reserve/voorziening/overigen	Restant investering excl. BTW	Af- schr. term.
			cat. A / B	Invester- bedrag incl. BTW	Investerings- bedrag excl. BTW				
		Subtotaal 423 - incl. BTW, niet compensabel		6.637.690	6.637.690		6.637.690		
6	2012	Schans - Partiële aanpassing	A	191.572	191.572		191.572	20	
6	2012	Gymnastieklokaal (Scheldezaal) Altana-college - renovatie	A	400.000	400.000		400.000	20	
		Subtotaal 443 - incl. BTW, niet compensabel		591.572	591.572		591.572		
6	2012	Peuterspeelz. Sleeuwijk - verplaats i.v.m. integr. Brede school - voorbereid.	A	12.000	10.084		10.084	40	
6	2012	Peuterspeelzaal Dussen - voorbereidingskrediet	A	12.500	10.504		10.504	40	
6	2015	Peuterspeelzaal Sleeuwijk - verplaatsing i.v.m. integratie Brede school		399.999	336.134		336.134	40	
6	2015	Peuterspeelzaal Dussen (heeft investering, 2e helft gepland voor 2016)		86.750	72.899		72.899	40	
		Totaal 650 - BTW compensabel		511.249	429.621		429.621		
7	2012	Onderhoud bibliotheek Werkendam	A	15.000	15.000	Voorziening onderhoud bibliotheek	0		
7	2012	Bibliotheek Dussen - voorbereidingskrediet	A	20.000	20.000		20.000	40	
7	2012	Bibliotheek Sleeuwijk - verplaats i.v.m. integr. Brede school - voorbereiding	A	20.000	20.000		20.000	40	
7	2013	Nieuwbouw i.v.m. verplaatsing bibliotheek Nieuwendijk		350.000	350.000	Co-financiering door derden € 300.000	50.000	40	
7	2015	Bibliotheek Dussen (heeft investering, 2e helft gepland voor 2016)		138.800	138.800		138.800	40	
7	2015	Bibliotheek Sleeuwijk - verplaatsing naar Brede school		240.000	240.000		240.000	40	
		Totaal 510 - excl. BTW + geen BTW-C		783.800	783.800		468.800		
7	2011	Jannezzand; Restauratie toegangsbrug + aanleg fiets-/wanderverbinding Hank	A	672.350	565.000	Res. Infrastructurele werken € 282.500; bijdragen derden € 282.500	0		
7	2012	Renovatie openbaar groen / vervangen bomen buitengebied 2e fase	A	59.500	50.000		50.000	1	
7	2012	Biesbosch bezoekerscentrum	A	238.000	200.000	Reserve Bestuursakkoord 2010 - 2014	0		
7	2014	Jannezzand; fietspad dijk Steurgat (Vissersheng - pontje Steur)		838.950	705.000	Res. Infrastructurele werken € 352.500; bijdragen derden € 352.500	0		
7	2014	Onderhoud Hertenkamp		1.658	1.393	Voorziening onderhoud hertenkamp	0		
7	2014	Realisatie wandel- en fietspaden met bijbeh. voorz. polder Jannezzand		0	0	Reserve Infrastructurele werken	0		
7	2015	Realisatie wandel- en fietspaden met bijbeh. voorz. polder Jannezzand		0	0	Reserve Infrastructurele werken	0		
		Totaal 560 - BTW compensabel		1.810.458	1.521.393		50.000		
7	2011	Aanleg kleinschalige speelvoorziening Hank	A	29.750	25.000		25.000	4	
7	2012	Groene ruige ruimte	A	35.700	30.000	Reeds geraamd in exploitatiebegr.	0		
7	2012	Groene ruige ruimte (aanvulling op aanwezige € 30.000)	A	35.700	30.000		30.000	1	
7	2014	Groene ruige ruimte		35.700	30.000	Reeds geraamd in exploitatiebegr.	0		
		Totaal 580 - BTW compensabel		136.850	115.000		55.000		
7	2011	Dorps huis Hank (nieuw Uivernest) - voorbereidingskrediet	A	130.000	130.000		130.000	40	
7	2011	Onderhoud 't Middelpunt	A	9.500	9.500	Voorz. onderh. Culturele Centra	0		
7	2012	Onderhoud De Kwinter, Werkendam	A	2.428	2.428	Voorz. onderh. de Kwinter	0		
7	2012	Onderhoud Tavenu, Nieuwendijk	A	148.833	148.833	Voorz. onderh. Tavenu	0		
7	2012	Onderhoud 't Middelpunt	A	20.000	20.000	Voorz. onderh. Culturele Centra	0		
7	2012	Aanpassing de Bolderik (wet- en regelgeving geluid- en ventilatie)	A	420.000	420.000	€ 40.000 t.l.v. I.H.P. onderwijs	380.000	20	
7	2012	Aanpassing dorps huis Tavenu (Brede school ontwikkeling) (restant)	A	180.000	180.000		180.000	20	
7	2012	Dorps huis Dussen - voorbereidingskrediet	A	54.999	54.999		54.999	40	
7	2013	Dorps huis Hank (nieuw Uivernest) (€ 2.700.000 minus € 692.500)		2.570.000	2.570.000	Reserve kapitaalwerken €692.500	1.877.500	40	
7	2013	Onderhoud De Kwinter, Werkendam		5.299	5.299	Voorz. onderh. de Kwinter	0		
7	2013	Onderhoud Tavenu, Nieuwendijk		1.855	1.855	Voorz. onderh. Tavenu	0		
7	2014	Onderhoud De Kwinter, Werkendam		40.798	40.798	Voorz. onderh. de Kwinter	0		
7	2014	Onderhoud Tavenu, Nieuwendijk		1.855	1.855	Voorz. onderh. Tavenu	0		
7	2015	Onderhoud De Kwinter, Werkendam		38.209	38.209	Voorz. onderh. de Kwinter	0		
7	2015	Onderhoud Tavenu, Nieuwendijk		18.846	18.846	Voorz. onderh. Tavenu	0		
7	2015	Dorps huis Dussen (heeft investering, 2e helft gepland voor 2016)		381.700	381.700		381.700	40	
		Totaal 630 - incl. BTW & niet compensabel		4.024.322	4.024.322		3.004.199		
7	2012	Onderhoud sporthal de Crosser, Werkendam	A	37.184	37.184	Voorz. ond. sportzaal de Crosser	0		
7	2012	Onderhoud gymzaal Vlietstraat, Sleeuwijk	A	32.159	32.159	Voorz. ond. gymzaal Vlietstraat	0		
7	2012	Onderhoud sporthal de Fuik, Dussen	A	19.362	19.362	Voorz. ond. sportzaal de Fuik	0		
7	2012	Nieuwbouw gymzaal Sleeuwijk integr. Brede school - bouwvoorbereiding	A	50.000	50.000	Opbrengst grond na sloop huidige gymzaal	50.000	40	
7	2012	Sportzaal Dussen - voorbereidingskrediet	A	162.500	162.500		162.500	40	
7	2012	Gymzaal Sleeuwijk - voorbereidingskrediet	A	50.000	50.000		50.000	40	
7	2013	Uitbreiding sportzaal De Iris, Nieuwendijk		615.000	615.000		615.000	20	
7	2013	Onderhoud sporthal de Crosser, Werkendam		6.208	6.208	Voorz. ond. sportzaal de Crosser	0		
7	2013	Onderhoud gymzaal Vlietstraat, Sleeuwijk		7.628	7.628	Voorz. ond. gymzaal Vlietstraat	0		
7	2013	Onderhoud sporthal de Fuik, Dussen		12.907	12.907	Voorz. ond. sportzaal de Fuik	0		
7	2014	Onderhoud gymzaal Vlietstraat, Sleeuwijk		11.586	11.586	Voorz. ond. gymzaal Vlietstraat	0		
7	2014	Onderhoud sporthal de Fuik, Dussen		2.842	2.842	Voorz. ond. sportzaal de Fuik	0		
7	2015	Sportzaal Dussen		1.127.750	1.127.750		1.127.750	40	
7	2015	Gymzaal Sleeuwijk - nieuwbouw		1.000.000	1.000.000		1.000.000	40	
7	2015	Onderhoud gymzaal Vlietstraat, Sleeuwijk		3.503	3.503	Voorz. ond. gymzaal Vlietstraat	0		
7	2015	Onderhoud sporthal de Fuik, Dussen		22.420	22.420	Voorz. ond. sportzaal de Fuik	0		
		Totaal 530.1 - incl. BTW & niet compensabel		3.161.049	3.161.049		3.005.250		
		Totaal 530.3 - incl. BTW & niet compensabel		0	0		0		
7	2011	Groot onderhoud zwembad Werkina	A	91.458	91.458	Voorz. zwembad Werkina	0		
7	2012	Groot onderhoud zwembad Werkina	A	105.081	105.081	Voorz. zwembad Werkina	0		
7	2013	Groot onderhoud zwembad Werkina		115.944	115.944	Voorz. zwembad Werkina	0		
7	2014	Groot onderhoud zwembad Werkina		85.538	85.538	Voorz. zwembad Werkina	0		
7	2015	Groot onderhoud zwembad Werkina		173.079	173.079	Voorz. zwembad Werkina	0		
7	2011	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil	A	26.408	26.408	Voorz. zwembad Bijtelskil	0		
7	2012	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil	A	158.379	158.379	Voorz. zwembad Bijtelskil	0		
7	2012	Aanvull. storting in voorzien. i.v.m. groot onderhoud zwembad Bijtelskil	A	31.000	31.000		31.000		
7	2013	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil		26.402	26.402	Voorz. zwembad Bijtelskil	0		

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015									
		Rentepercentage kapitaallasten							cat. 61.200
Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	2011 Budget beslag	2012 Budget beslag	2013 Budget beslag	2014 Budget beslag	2015 Budget beslag	Wijziging / reden mutatie	Product nummer kap. Lst
		Subtotaal 423 - incl. BTW, niet compensabel	0	0	62.580	61.539	71.745		
6	2012	Schans - Partiële aanpassing			19.157	18.678	18.199	Mutatie jaar van 2011 naar 2012	6.443.01.01
6	2012	Gymnastieklokaal (Scheldezaal) Altana-college - renovatie			40.000	39.000	38.000	Nieuwe investering	6.443.01.01
		Subtotaal 443 - incl. BTW, niet compensabel	0	0	59.157	57.678	56.199		
6	2012	Peuterspeelz. Sleeuwijk - verplaats i.v.m. integr. Brede school - voorbereid.			756	744	731		6.650.01.02
6	2012	Peuterspeelzaal Dussen - voorbereidingskrediet			788	775	762	Nieuwe investering	6.650.01.02
6	2015	Peuterspeelzaal Sleeuwijk - verplaatsing i.v.m. integratie Brede school						Nieuwe investering	6.650.01.02
6	2015	Peuterspeelzaal Dussen (helft investering, 2e helft gepland voor 2016)						Nieuwe investering	6.650.01.02
		Totaal 650 - BTW compensabel	0	0	1.544	1.519	1.493		
7	2012	Onderhoud bibliotheek Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.510.01.01
7	2012	Bibliotheek Dussen - voorbereidingskrediet			1.500	1.475	1.450	Nieuwe investering	6.510.01.01
7	2012	Bibliotheek Sleeuwijk - verplaats i.v.m. integr. Brede school - voorbereiding			1.500	1.475	1.450		6.510.01.01
7	2013	Nieuwbouw i.v.m. verplaatsing bibliotheek Nieuwendijk				3.750	3.688	Mutatie jaar van 2011 naar 2013	6.510.01.01
7	2015	Bibliotheek Dussen (helft investering, 2e helft gepland voor 2016)						Nieuwe investering	6.510.01.01
7	2015	Bibliotheek Sleeuwijk - verplaatsing naar Brede school						Nieuwe investering	6.510.01.01
		Totaal 510 - excl. BTW + geen BTW-C	0	0	3.000	6.700	6.588		
7	2011	Jannezand; Restauratie toegangsbrug + aanleg fiets-/wanderverbinding Hank						50% Reserve Infrastructurele werken	6.560.02.03
7	2012	Renovatie openbaar groen / vervangen bomen buitengebied 2e fase		50.000					6.560.01.01
7	2012	Biesbosch bezoekerscentrum						Nieuwe investering	6.560.02.03
7	2014	Jannezand; fietspad dijk Steurgat (Vissersheng - pontje Steur)						50% Reserve Infrastructurele werken	6.560.02.03
7	2014	Onderhoud Hertenkamp						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.560.01.01
7	2014	Realisatie wandel- en fietspaden met bijbeh. voorz. polder Jannezand						Vervallen (€ 300.000)	6.560.02.03
7	2015	Realisatie wandel- en fietspaden met bijbeh. voorz. polder Jannezand						Vervallen (€ 400.000)	6.560.02.03
		Totaal 560 - BTW compensabel	0	50.000	0	0	0		
7	2011	Aanleg kleinschalige speelvoorziening Hank		7.500	7.188	6.875	6.563	Van 2010 verplaatst naar 2011	6.580.01.01
7	2012	Groene ruige ruimte							6.580.01.01
7	2012	Groene ruige ruimte (aanvulling op aanwezige € 30.000)		30.000				Nieuwe investering	6.580.01.01
7	2014	Groene ruige ruimte							6.580.01.01
		Totaal 580 - BTW compensabel	0	37.500	7.188	6.875	6.563		
7	2011	Dorps huis Hank (nieuw Uivernest) - voorbereidingskrediet		9.750	9.588	9.425	9.263		6.630.02.05
7	2011	Onderhoud 't Middelpunt						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2012	Onderhoud De Kwinter, Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2012	Onderhoud Tavenu, Nieuwendijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2012	Onderhoud 't Middelpunt						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2012	Aanpassing de Bolderik (wet- en regelgeving geluid- en ventilatie)			38.000	37.050	36.100	Mutatie jaar van 2011 naar 2012	6.630.02.02
7	2012	Aanpassing dorps huis Tavenu (Brede school ontwikkeling) (restant)			18.000	17.550	17.100	Mutatie jaar van 2011 naar 2012	6.630.02.03
7	2012	Dorps huis Dussen - voorbereidingskrediet			4.125	4.056	3.987	Nieuwe investering	6.630.02.07
7	2013	Dorps huis Hank (nieuw Uivernest) (€ 2.700.000 minus € 692.500)				140.813	138.466		6.630.02.05
7	2013	Onderhoud De Kwinter, Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2013	Onderhoud Tavenu, Nieuwendijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2014	Onderhoud De Kwinter, Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2014	Onderhoud Tavenu, Nieuwendijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2015	Onderhoud De Kwinter, Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2015	Onderhoud Tavenu, Nieuwendijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.630.02.01
7	2015	Dorps huis Dussen (helft investering, 2e helft gepland voor 2016)						Nieuwe investering	6.630.02.07
		Totaal 630 - incl. BTW & niet compensabel	0	9.750	69.713	208.894	204.916		
7	2012	Onderhoud sporthal de Crosser, Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.01
7	2012	Onderhoud gymzaal Vlietstraat, Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.02
7	2012	Onderhoud sporthal de Fuik, Dussen						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.03
7	2012	Nieuwbouw gymzaal Sleeuwijk integr. Brede school - bouwvoorbereiding			3.750	3.688	3.625		6.530.01.02
7	2012	Sportzaal Dussen - voorbereidingskrediet			12.188	11.984	11.781	Nieuwe investering	6.530.01.03
7	2012	Gymzaal Sleeuwijk - voorbereidingskrediet			3.750	3.688	3.625	Nieuwe investering	6.530.01.02
7	2013	Uitbreiding sportzaal De Iris, Nieuwendijk				61.500	59.963	Mutatie jaar van 2011 naar 2013	6.530.01.05
7	2013	Onderhoud sporthal de Crosser, Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.01
7	2013	Onderhoud gymzaal Vlietstraat, Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.02
7	2013	Onderhoud sporthal de Fuik, Dussen						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.03
7	2014	Onderhoud gymzaal Vlietstraat, Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.02
7	2014	Onderhoud sporthal de Fuik, Dussen						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.03
7	2015	Sportzaal Dussen						Nieuwe investering	6.530.01.03
7	2015	Gymzaal Sleeuwijk - nieuwbouw						Nieuwe investering	6.530.01.02
7	2015	Onderhoud gymzaal Vlietstraat, Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.02
7	2015	Onderhoud sporthal de Fuik, Dussen						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.530.01.03
		Totaal 530.1 - incl. BTW & niet compensabel	0	0	19.688	80.860	78.994		
		Totaal 530.3 - incl. BTW & niet compensabel	0	0	0	0	0		
7	2011	Groot onderhoud zwembad Werkina						Bedrag van € 111.246 naar € 91.458	6.530.02.01
7	2012	Groot onderhoud zwembad Werkina						Bedrag van € 114.999 naar € 105.081	6.530.02.01
7	2013	Groot onderhoud zwembad Werkina						Bedrag van € 159.767 naar € 115.944	6.530.02.01
7	2014	Groot onderhoud zwembad Werkina						Bedrag van € 97.334 naar € 85.538	6.530.02.01
7	2015	Groot onderhoud zwembad Werkina						Nieuwe investering	6.530.02.01
7	2011	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil							6.530.02.02
7	2012	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil						Bedrag van € 79.033 naar € 158.379	6.530.02.02
7	2012	Aanvull. storting in voorzien. i.v.m. groot onderhoud zwembad Bijtelskil		31.000	31.000	31.000	31.000	Nieuwe investering	6.530.02.02
7	2013	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil						Bedrag van € 83.843 naar € 26.402	6.530.02.02

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015

Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	Rentepercentage kapitaallasten		5,00%		Bijzondere dekkingsmiddelen Reserve/voorziening/overigen	Restant investering excl. BTW	Af- schr. term.
			cat. A / B	Investe- rings- bedrag incl. BTW	Investe- rings- bedrag excl. BTW				
7	2014	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil			162.701	162.701	Voorz. zwembad Bijtelskil	0	
7	2015	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil			59.210	59.210	Voorz. zwembad Bijtelskil	0	
		Totaal 530.2 - excl BTW & BTW via zwembad			1.035.200	1.035.200		31.000	
7	2011	Gemeentelijke archeologische waardekaart	A	47.600	40.000		Res. Monumentenfonds € 10.000; bijdragen derden € 30.000	0	
		Totaal 541 - BTW compensabel		47.600	40.000			0	
40	2010	Onderzoek exploitatie milieustations		0	0			0	4
10	2011	Milieustation Werkendam, uitbreiding	A	100.974	84.852			84.852	12
10	2012	Onderhoud milieustation Werkendam	A	1.220	1.025		Voorz. onderh. milieustation Werkendam	0	
10	2014	Onderhoud milieustation Werkendam		3.910	3.286		Voorz. onderh. milieustation Werkendam	0	
10	2015	Onderhoud milieustation Werkendam		4.616	3.879		Voorz. onderh. milieustation Werkendam	0	
		Totaal 721 - BTW compensabel		110.720	93.042			84.852	
10	2011	Natuurlijke oevers Werkendam Zuid (Maatregel W4 Waterplan zie 240)	A	291.550	245.000		Waterschap € 122.500	122.500	40
10	2011	Natuurlijke oevers de Kool W'dam (Maatregel W6 Waterplan zie 240)	A	27.073	22.750		Waterschap € 11.375	11.375	40
10	2011	Aanleg I.B.A.'s	A	250.000	210.084			210.084	40
10	2011	Verbetering riolering Loze Stoep - Werkensepolder (restant)	A	49.579	41.663			41.663	40
10	2011	Vervanging pompen en kasten o.b.v. jaarlijkse controleronde	A	283.725	238.424			238.424	15
40	2014	Actualisatie uitvoeringsprogramma waterplan (zie 240)		0	0		Waterschap € 2.500	0	4
10	2011	Natuurlijke oevers/verbreden Bijtelskil (Maatregel S7 Waterplan zie 240)	A	60.393	50.750		Waterschap € 25.375	25.375	40
10	2011	Verbindingen watergangen ponyweide Dussen (Maatregel D1 Waterplan)	A	4.760	4.000		Waterschap € 2.000	2.000	1
10	2011	Aanleg I.B.A.'s	A	250.000	210.084			210.084	40
10	2011	Vervanging riolering / drainage o.b.v. jaarlijkse inspectieronde (restant)	A	81.783	68.725			68.725	40
10	2011	Afkoppelen verharding (Maatregel GR8 uit GRP)	A	40.200	33.782			33.782	40
10	2012	Realiseren waterberging Beatrixstraat Hank (maatr. H6 Waterplan zie 240)	A	59.500	50.000		Waterschap € 25.000	25.000	40
10	2012	Maatregelen grondwaterverlast (Maatregel GR7 uit GRP)	A	300.000	252.101			252.101	40
10	2012	Verbreiden watergang Transvaal Sleeuwijk (Maatregel S8 Waterplan)	A	154.700	130.000		Waterschap € 65.000	65.000	40
10	2012	Vervanging riolering / drainage o.b.v. jaarlijkse inspectieronde	A	150.000	126.050			126.050	40
40	2012	Afkoppelen verharding (Maatregel GR8 uit GRP)		0	0			0	40
10	2012	Vervanging riolering Heuvelte	A	100.000	84.034			84.034	40
10	2012	Vervanging pompen en kasten o.b.v. jaarlijkse controleronde	A	98.000	82.353			82.353	15
10	2012	Vervangen riolering en afkoppelen De Burcht Werkendam	A	327.250	275.000			275.000	40
10	2012	Vervangen riolering en afkoppelen Julianastraat Hank	A	416.500	350.000			350.000	40
10	2013	Verbreiden watergang Griendstraat (maatr. N4 Waterplan zie 240)		20.825	17.500		Waterschap € 8.750	8.750	40
10	2013	Maatregelen grondwaterverlast (Maatregel GR7 uit GRP)		300.000	252.101			252.101	40
10	2013	Vervanging riolering / drainage o.b.v. jaarlijkse inspectieronde		150.000	126.050			126.050	40
10	2013	Afkoppeling herinrichting winkelcentrum Sleeuwijk		200.000	168.067			168.067	40
10	2013	Vervanging pompen en kasten o.b.v. jaarlijkse controleronde		98.000	82.353			82.353	15
10	2014	Inlaat vanuit de Dusse in Dussen (Maatregel D2 Waterplan zie 240)		5.950	5.000		Waterschap € 2.500	2.500	1
10	2014	Verbr. Werkensevliet & natuurvriend. oeverinr. (maatr. W11 waterpl. zie 240)		180.907	152.023			152.023	40
10	2014	Rioolreiner buitendienst		24.752	20.800			20.800	10
10	2014	Vervanging riolering / drainage (maatregel GR5 uit GRP)		150.000	126.050			126.050	40
10	2014	Vervang. pompen en kasten o.b.v. jrks. controleronde (maatr. GR6 uit GRP)		98.000	82.353			82.353	15
10	2014	Maatregelen grondwaterverlast (maatregel GR7 uit GRP)		300.000	252.101			252.101	40
10	2014	Afkoppelen verharding (maatregel GR8 uit GRP)		220.400	185.210			185.210	40
10	2015	Afkoppeling herinrichting gemeentewerf Nieuwendijk		130.000	109.244			109.244	40
10	2015	Vervangen riolering / drainage		150.000	126.050			126.050	40
10	2015	Vervangen pompen en kasten		98.000	82.353			82.353	15
10	2015	Afkoppelen verharding		275.000	231.092			231.092	40
		Totaal 722 - BTW compensabel		5.346.847	4.493.147			4.230.647	
40	2014	Subsidieaanvraag Klimaatbeleid / opstellen menukaart		0	0		Subsidie Senter-Novem	0	
		Totaal 723 - BTW compensabel		0	0			0	
11	2011	Grootformaat kleurenprinter	A	9.520	8.000			8.000	1
11	2011	Electrische vouwmaschine	A	7.735	6.500			6.500	1
		Totaal 003 - BTW compensabel		17.255	14.500			14.500	
11	2011	Projecten gebiedsplan Wijde Biesbosch aanleg vissteiger	A	13.685	11.500		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2011	Kleinschalige proj. landschap en extensieve recreatie (vh Wijde Biesbosch)	A	47.600	40.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2011	Kleinschalige proj. landschap en extensieve recreatie (vh Wijde Biesbosch)	A	47.600	40.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2011	Herziening bestemmingsplan kern Sleeuwijk	A	47.600	40.000		T.l.v. exploitatie 2011 (34900)	40.000	1
11	2011	Herziening bestemmingsplan kern Hank	A	59.500	50.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2011	Herziening bestemmingsplan Natte bedrijventerreinen	A	17.850	15.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2012	Bijdr. ecologische verbindingzone Korsche Boezem-Pompveld (vh Wijde Biesbosch)	A	380.800	320.000		Res. Kap. werken € 160.000 Subsidie Provincie € 160.000	0	
44	2012	Herstructureringsprojecten Dussen; centrumontwikkeling (restant)		0	0		Bijdr. Woonlinie 10% € 53.500 / Reserve woonomgeving € 331.500	0	
11	2012	Herstructureringsprojecten Dussen; centrumontwikkeling fase 2 (ontwerp en onderzoek etc. herinrichting centrum)	A	119.000	100.000		Reserve woonomgeving	0	
11	2012	Herziening bestemmingsplan kern Dussen	A	41.650	35.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2012	Herziening bestemmingsplan Buitengebied	A	95.200	80.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2013	Herstructureringsprojecten Hank; Julianastraat / park Dotter	P.M.				Bijdr. Woonlinie / Res. Woonomgeving	0	
11	2013	Gebiedscontract uitvoer. agrarisch landschapsbeh. (Wijde Biesbosch)		119.000	100.000		RKW / And. gem. / Watersch. / Prov.	0	
11	2013	Kleinsch. projecten landschap en extensieve recreatie (Wijde Biesbosch)		47.600	40.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2013	Gemeentelijk aandeel Robuuste Ecologische Verbindingszone (REVZ)		29.750	25.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2014	Aanpassingen Kastanjelaan Sleeuwijk		59.500	50.000		Reserve woonomgeving	0	
11	2014	Gemeentelijk aandeel Robuuste Ecologische Verbindingszone (REVZ)		29.750	25.000		Alg. Reserve Kapitaalwerken	0	
11	2014	Aanpass. woonomgeving div. kernen na werkmh. bebouwde omgeving		178.500	150.000		Reserve woonomgeving	0	
11	2015	Inrichten (bouw- en woonrijpmaken) plangebied Brede school Sleeuwijk		535.500	450.000		Opbrengst herontwikkeling vrijkomende locaties	0	
		Totaal 810 - BTW compensabel		1.870.085	1.571.500			40.000	
11	2012	Onderhoud voormalige werkplaats Sleeuwijk	A	15.690	13.185		Voorz. onderh. v.m. werkpl. Sleeuwijk	0	
11	2012	Onderhoud voormalige werkplaats Hank	A	2.789	2.344		Voorz. onderh. v.m. werkpl. Hank	0	
11	2014	Onderhoud voormalige werkplaats Sleeuwijk		3.624	3.045		Voorz. onderh. v.m. werkpl. Sleeuwijk	0	
11	2014	Onderhoud voormalige werkplaats Hank		16.219	13.629		Voorz. onderh. v.m. werkpl. Hank	0	
11	2015	Onderhoud voormalige werkplaats Sleeuwijk		3.208	2.696		Voorz. onderh. v.m. werkpl. Sleeuwijk	0	
11	2015	Onderhoud voormalige werkplaats Hank		4.577	3.846		Voorz. onderh. v.m. werkpl. Hank	0	
		Totaal 820 - BTW compensabel		46.107	38.745			0	

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015									
		Rentepercentage kapitaallasten							cat. 61.200
Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	2011 Budget beslag	2012 Budget beslag	2013 Budget beslag	2014 Budget beslag	2015 Budget beslag	Wijziging / reden mutatie	Product nummer kap. Lst
7	2014	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil						Bedrag van € 86.066 naar € 162.701	6.530.02.02
7	2015	Groot onderhoud zwembad Bijtelskil						Nieuwe investering	6.530.02.02
		Totaal 530.2 - excl BTW & BTW via zwembad	0	31.000	31.000	31.000	31.000		
7	2011	Gemeentelijke archeologische waardekaart						Van 2010 verplaatst naar 2011	6.541.01.01
		Totaal 541 - BTW compensabel	0	0	0	0	0		
40	2010	Onderzoek exploitatie milieustations						Vervallen (€ 5.000)	6.721.01.04
10	2011	Milieustation Werkendam, uitbreiding		11.314	10.960	10.607	10.253		6.721.01.04
10	2012	Onderhoud milieustation Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.721.01.04
10	2014	Onderhoud milieustation Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.721.01.04
10	2015	Onderhoud milieustation Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.721.01.04
		Totaal 721 - BTW compensabel	0	11.314	10.960	10.607	10.253		
10	2011	Natuurlijke oevers Werkendam Zuid (Maatregel W4 Waterplan zie 240)		9.188	9.034	8.881	8.728	Van 2010 verplaatst naar 2011	6.722.01.02
10	2011	Natuurlijke oevers de Kooi W'dam (Maatregel W6 Waterplan zie 240)		853	839	825	810	Van 2010 verplaatst naar 2011	6.722.01.02
10	2011	Aanleg I.B.A.'s		15.756	15.494	15.231	14.968	Van 2010 verplaatst naar 2011	6.722.01.02
10	2011	Verbetering riolering Loze Stoep - Werkensepolder (restart)		3.125	3.073	3.021	2.968	Van 2010 verplaatst naar 2011	6.722.01.02
10	2011	Vervanging pompen en kasten o.b.v. jaarlijkse controleronde		27.816	27.021	26.227	25.432		6.722.01.02
40	2014	Actualisatie uitvoeringsprogramma waterplan (zie 240)		0				Vervallen (€ 5.000)	6.722.01.02
10	2011	Natuurlijke oevers/verbreden Bijtelskil (Maatregel S7 Waterplan zie 240)		1.903	1.871	1.840	1.808		6.722.01.02
10	2011	Verbindingen watergangen ponyweide Dussen (Maatregel D1 Waterplan)		2.100					6.722.01.02
10	2011	Aanleg I.B.A.'s		15.756	15.494	15.231	14.968		6.722.01.02
10	2011	Vervanging riolering / drainage o.b.v. jaarlijkse inspectieronde (restart)		5.154	5.068	4.983	4.897		6.722.01.02
10	2011	Afkoppelen verharding (Maatregel GR8 uit GRP)		2.534	2.491	2.449	2.407		6.722.01.02
10	2012	Realiseren waterberging Beatrixstraat Hank (maatr. H6 Waterplan zie 240)			1.875	1.844	1.813		6.722.01.02
10	2012	Maatregelen grondwaterverlast (Maatregel GR7 uit GRP)			18.908	18.592	18.277		6.722.01.02
10	2012	Verbreiden watergang Transvaal Sleeuwijk (Maatregel S8 Waterplan)			4.875	4.794	4.713		6.722.01.02
10	2012	Vervanging riolering / drainage o.b.v. jaarlijkse inspectieronde			9.454	9.296	9.139		6.722.01.02
40	2012	Afkoppelen verharding (Maatregel GR8 uit GRP)			0	0	0	Vervallen (€ 231.002)	6.722.01.02
10	2012	Vervanging riolering Heuvelteje			6.303	6.198	6.092		6.722.01.02
10	2012	Vervanging pompen en kasten o.b.v. jaarlijkse controleronde			9.608	9.333	9.059		6.722.01.02
10	2012	Vervangen riolering en afkoppelen De Burcht Werkendam			20.625	20.281	19.938	Nieuwe investering	6.722.01.02
10	2012	Vervangen riolering en afkoppelen Julianastraat Hank			26.250	25.813	25.375	Nieuwe investering	6.722.01.02
10	2013	Verbreiden watergang Griendstraat (maatr. N4 Waterplan zie 240)				656	645		6.722.01.02
10	2013	Maatregelen grondwaterverlast (Maatregel GR7 uit GRP)				18.908	18.592		6.722.01.02
10	2013	Vervanging riolering / drainage o.b.v. jaarlijkse inspectieronde				9.454	9.296		6.722.01.02
10	2013	Afkoppeling herinrichting winkelcentrum Sleeuwijk				12.605	12.395		6.722.01.02
10	2013	Vervanging pompen en kasten o.b.v. jaarlijkse controleronde				9.608	9.333		6.722.01.02
10	2014	Inlaat vanuit de Dussen in Dussen (Maatregel D2 Waterplan zie 240)					2.625		6.722.01.02
10	2014	Verbr. Werkensevliet & natuurvriend. oeverinr. (maatr. W11 waterpl. zie 240)					11.402		6.722.01.02
10	2014	Rioolreiniger buitendienst					3.120		6.722.01.02
10	2014	Vervanging riolering / drainage (maatregel GR5 uit GRP)					9.454		6.722.01.02
10	2014	Vervang. pompen en kasten o.b.v. jrks. controleronde (maatr. GR6 uit GRP)					9.608		6.722.01.02
10	2014	Maatregelen grondwaterverlast (maatregel GR7 uit GRP)					18.908		6.722.01.02
10	2014	Afkoppelen verharding (maatregel GR8 uit GRP)					13.891		6.722.01.02
10	2015	Afkoppeling herinrichting gemeentewerf Nieuwendijk						Mutatie jaar van 2013 naar 2015	6.722.01.02
10	2015	Vervangen riolering / drainage						Nieuwe investering	6.722.01.02
10	2015	Vervangen pompen en kasten						Nieuwe investering	6.722.01.02
10	2015	Afkoppelen verharding						Nieuwe investering	6.722.01.02
		Totaal 722 - BTW compensabel	0	84.185	178.283	226.070	290.661		
40	2014	Subsidieaanvraag klimaatbeleid / opstellen menukaart						Vervallen (€ 30.000)	6.721.01.04
		Totaal 723 - BTW compensabel	0	0	0	0	0		
11	2011	Grootformaat kleurenprinter	8.000					Van 2010 verplaatst naar 2011	6.003.02.02
11	2011	Electrische vouwmaschine	6.500					Van 2010 verplaatst naar 2011	6.003.02.02
		Totaal 003 - BTW compensabel	14.500	0	0	0	0		
11	2011	Projecten gebiedsplan Wijde Biesbosch aanleg vissteiger						Van 2010 verplaatst naar 2011	6.810.01.01
11	2011	Kleinschalige proj. landschap en extensieve recreatie (vh Wijde Biesbosch)						Van 2010 verplaatst naar 2011	6.810.01.01
11	2011	Kleinschalige proj. landschap en extensieve recreatie (vh Wijde Biesbosch)							6.810.01.01
11	2011	Herziening bestemmingsplan kern Sleeuwijk		40.000					6.810.01.01
11	2011	Herziening bestemmingsplan kern Hank							6.810.01.01
11	2011	Herziening bestemmingsplan Natte bedrijventerreinen							6.810.01.01
11	2012	Bijdr. ecologische verbindingzone Kornsche Boezem-Pompveld (vh Wijde Biesbosch)						Mutatie jaar van 2011 naar 2012	6.810.01.01
44	2012	Herstructureringsprojecten Dussen; centrumontwikkeling (restart)						Vervallen (€ 385.000)	6.810.01.04
11	2012	Herstructureringsprojecten Dussen; centrumontwikkeling fase 2 (ontwerp en onderzoek etc. herinrichting centrum)						Nieuwe investering	6.810.01.01
11	2012	Herziening bestemmingsplan kern Dussen							6.810.01.01
11	2012	Herziening bestemmingsplan Buitengebied							6.810.01.01
11	2013	Herstructureringsprojecten Hank; Julianastraat / park Dotter							6.810.01.01
11	2013	Gebiedscontract uitvoer. agrarisch landschapsbeh. (Wijde Biesbosch)							6.810.01.01
11	2013	Kleinsch. projecten landschap en extensieve recreatie (Wijde Biesbosch)							6.810.01.01
11	2013	Gemeentelijk aandeel Robuuste Ecologische Verbindingszone (REVZ)							6.810.01.01
11	2014	Aanpassingen Kastanjelaan Sleeuwijk							6.810.01.01
11	2014	Gemeentelijk aandeel Robuuste Ecologische Verbindingszone (REVZ)							6.810.01.01
11	2014	Aanpass. woonomgeving div. kernen na werkmh. bebouwde omgeving							6.810.01.01
11	2015	Inrichten (bouw- en woonrijpmaken) plangebied Brede school Sleeuwijk						Nieuwe investering	6.810.01.01
		Totaal 810 - BTW compensabel	0	40.000	0	0	0		
11	2012	Onderhoud voormalige werkplaats Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.820.01.02
11	2012	Onderhoud voormalige werkplaats Hank						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.820.01.02
11	2014	Onderhoud voormalige werkplaats Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.820.01.02
11	2014	Onderhoud voormalige werkplaats Hank						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.820.01.02
11	2015	Onderhoud voormalige werkplaats Sleeuwijk						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.820.01.02
11	2015	Onderhoud voormalige werkplaats Hank						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	6.820.01.02
		Totaal 820 - BTW compensabel	0	0	0	0	0		

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015

Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	Rentepercentage kapitaallasten		5,00%		Bijzondere dekkingsmiddelen Reserve/voorziening/overigen	Restant investerings excl. BTW	Af- schr. term.
			cat. A / B	Investe- rings- bedrag incl. BTW	Investe- rings- bedrag excl. BTW				
		automatisering							
kvs	2014	Projectplan 2009 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0		0	5	
kvs	2014	Projectplan 2010 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0		0	5	
kvs	2014	Projectplan 2011 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0		0	5	
kvs	2012	Projectplan 2012 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0		0	5	
kvs	2013	Projectplan 2013 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0		0	5	
kvs	2014	Projectplan 2014 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0		0	5	
kvs	2012	Telefooncentrale		107.100	90.855		90.855	10	
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.		107.100	90.855		90.855		
		Huisvesting							
kvs	2011	Onderhoud maatwerk meubilair	A	47.600	40.380	Alg. Reserve Kapitaalwerken	0		
kvs	2012	Onderhoud gemeentehuis	A	9.331	7.904	Voorz. onderhoud gemeentehuis	0		
kvs	2013	Onderhoud gemeentehuis		95.742	81.103	Voorz. onderhoud gemeentehuis	0		
kvs	2013	Vervanging audiovisuele middelen raadzaal en vergader ruimten		53.550	45.427		45.427	10	
kvs	2014	Onderhoud gemeentehuis		14.527	12.306	Voorz. onderhoud gemeentehuis	0		
kvs	2015	Onderhoud gemeentehuis		107.776	91.297	Voorz. onderhoud gemeentehuis	0		
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.		328.526	278.417		45.427		
		Ondersteuning							
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.		0	0		0		
		Tractie							
kvs	2012	Vervanging tractie wegenploeg + kraan (BN-VP-62)	A	107.100	90.855		90.855	8	
kvs	2012	Vervanging tractie wegenploeg + kraan (BN-VP-62) - inruil	A	-10.000	-10.000		-10.000		
kvs	2012	Vervanging tractie wegenploeg + kraan (BN-VP-91)	A	107.100	90.855		90.855	8	
kvs	2012	Vervanging tractie wegenploeg + kraan (BN-VP-91) - inruil	A	-10.000	-10.000		-10.000		
kvs	2012	Vervanging bedrijfsvoertuig (81-BN-KF)	A	46.476	39.370		39.370	8	
kvs	2012	Vervanging bedrijfsvoertuig (54-BN-KF)	A	41.709	35.332		35.332	8	
kvs	2014	Vervanging vrachtwagen		200.685	170.000		170.000	8	
kvs	2014	Vervanging vrachtwagen - inruil					0		
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.		483.070	406.412		406.412		
		Werkplaatsen							
kvs	2012	Onderhoud werkplaats Werkendam	A	1.659	1.405	Voorz. onderh. werkpl. Werkendam	0		
kvs	2013	Onderhoud werkplaats Werkendam		1.445	1.224	Voorz. onderh. werkpl. Werkendam	0		
kvs	2014	Onderhoud werkplaats Werkendam		17.174	14.548	Voorz. onderh. werkpl. Werkendam	0		
kvs	2015	Onderhoud werkplaats Werkendam		16.749	14.188	Voorz. onderh. werkpl. Werkendam	0		
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.		37.027	31.365		0		
		SUB.TOTAAL INVESTERINGSPLAN 2011- 2015 NIEUW		44.504.277	40.189.795		20.991.412		
		Correctie lasten onderwijs		-8.175.349	-8.175.349		-8.175.349		
		Correctie lasten riolering		-5.346.847	-4.493.147		-4.230.647		
		TOTAAL INVESTERINGSPLAN 2011- 2015 NIEUW		30.982.081	27.521.299		8.585.416		
		Controle (sub-totaal) investeringsplan NIEUW (dient 0 te zijn)		0	0		0		
		SUB.TOTAAL INVESTERINGSPLAN 2011- 2015 BESTAAND beleid		33.226.909	29.056.812		9.918.094		
		Correctie lasten onderwijs		-750.934	-750.934		-750.934		
		Correctie lasten riolering		-4.361.047	-3.664.744		-3.399.744		
		TOTAAL INVESTERINGSPLAN 2011- 2015 BESTAAND beleid		28.114.928	24.641.134		5.767.416		
		TOTAAL BUDGETTAIR BESLAG (+ = voordeel, - = nadeel)		-2.867.153	-2.880.165		-2.818.000		

Xxxx-xxxx-xxxx-xxxx-xxxx

- = Vervallen
- = Gemuteerd
- = Nieuwe investering

INVESTERINGSPLAN 2011 - 2015									
Rentepercentage kapitaallasten								cat. 61.200	
Pro gram ma	Jaar	Omschrijving	2011 Budget beslag	2012 Budget beslag	2013 Budget beslag	2014 Budget beslag	2015 Budget beslag	Wijziging / reden mutatie	Product nummer kap. Lst
		automatisering							
kvs	2014	Projectplan 2009 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0	0	0	Vervallen (€ 130.632)	6-100.01.11
kvs	2014	Projectplan 2010 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0	0	0	Vervallen (€ 292.758)	6-100.01.11
kvs	2014	Projectplan 2011 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)		0	0	0	0	Vervallen (€ 218.507)	6-100.01.11
kvs	2012	Projectplan 2012 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)			0	0	0	Vervallen (€ 251.033)	6-100.01.11
kvs	2013	Projectplan 2013 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)				0	0	Vervallen (€ 125.000)	6-100.01.11
kvs	2014	Projectplan 2014 / E-dienstverlening en wettelijke taken (scenario 2)					0	Vervallen (€ 200.000)	6-100.01.11
kvs	2012	Telefooncentrale			13.628	13.174	12.720	Nieuwe investering	5.100.01.11
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.	0	0	13.628	13.174	12.720		
		Huisvesting							
kvs	2011	Onderhoud maatwerk meubilair							5.100.01.01
kvs	2012	Onderhoud gemeentehuis						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	5.100.01.01
kvs	2013	Onderhoud gemeentehuis						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	5.100.01.01
kvs	2013	Vervanging audiovisuele middelen raadzaal en vergader ruimten				6.814	6.587	Nieuwe investering	5.100.01.01
kvs	2014	Onderhoud gemeentehuis						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	5.100.01.01
kvs	2015	Onderhoud gemeentehuis						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	5.100.01.01
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.	0	0	0	6.814	6.587		
		Ondersteuning							
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.	0	0	0	0	0		
		Tractie							
kvs	2012	Vervanging tractie wegploeg + kraan (BN-VP-62)							
kvs	2012	Vervanging tractie wegploeg + kraan (BN-VP-62) - inruil		-10.000	15.900	15.332	14.764	Bedrag van € 71.674 naar € 90.855	5300.02.02
kvs	2012	Vervanging tractie wegploeg + kraan (BN-VP-91)							6.560.01.01
kvs	2012	Vervanging tractie wegploeg + kraan (BN-VP-91) - inruil		-10.000	15.900	15.332	14.764	Bedrag van € 71.674 naar € 90.855	5300.02.02
kvs	2012	Vervanging bedrijfsvoertuig (81-BN-KF)			6.890	6.644	6.398		5.300.02.02
kvs	2012	Vervanging bedrijfsvoertuig (54-BN-KF)			6.183	5.962	5.741		5.300.02.02
kvs	2014	Vervanging vrachtwagen					29.750		5.300.02.02
kvs	2014	Vervanging vrachtwagen - inruil					-10.000		5.300.02.02
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.	0	-20.000	44.873	43.270	61.417		
		Werkplaatsen							
kvs	2012	Onderhoud werkplaats Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	5.300.02.01
kvs	2013	Onderhoud werkplaats Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	5.300.02.01
kvs	2014	Onderhoud werkplaats Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	5.300.02.01
kvs	2015	Onderhoud werkplaats Werkendam						O.b.v. herzien ond.pl. gem. geb.	5.300.02.01
		Totaal KPL. (86% v.d. btw is compensabel / 9% van de btw is verrekenbaar met fiscus / 5% van btw is kostprijsverhogend --> investeringsbedrag excl. btw is incl. 5% niet-compensabele btw.	0	0	0	0	0		
		SUB.TOTAAL INVESTERINGSPLAN 2011- 2015 NIEUW	14.500	283.044	578.770	847.722	937.062		
		Correctie lasten onderwijs	0	0	-124.804	-122.232	-138.493		
		Correctie lasten riolering	0	-84.185	-178.283	-226.070	-290.661		
		TOTAAL INVESTERINGSPLAN 2011- 2015 NIEUW	14.500	198.859	275.683	499.420	507.908		
		Controle (sub-totaal) investeringsplan NIEUW (dient 0 te zijn)	0	0	0	0	0		
		SUB.TOTAAL INVESTERINGSPLAN 2011- 2015 BESTAAND beleid	-	386.806	479.971	660.414	623.657		
		Correctie lasten onderwijs	-	-36.266	-52.850	-51.507	-51.507		
		Correctie lasten riolering	-	-95.712	-157.481	-213.793	-213.793		
		TOTAAL INVESTERINGSPLAN 2011- 2015 BESTAAND beleid	0	254.828	269.640	395.114	358.357		
		TOTAAL BUDGETTAIR BESLAG (+ = voordeel, - = nadeel)	-14.500	55.969	-6.043	-104.306	-149.551		

Xxxx-xxxx-xxxx-xxxx-xxxx

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

pro gram ma	Nr. ECL	Naam reserve/voorziening	JAAR 2011			JAAR 2012			JAAR 2013		
			Saldo aan het begin van het boekjaar 2011	Vermeerde- ringen 2011	Verminde- ringen 2011	Saldo aan het begin van het boekjaar 2012	Vermeerde- ringen 2012	Verminde- ringen 2012	Saldo aan het begin van het boekjaar 2013	Vermeerde- ringen 2013	
		A. RESERVES (ALGEMENE DIENST)									
		Algemene reserves									
11	60110	Reserve Grondexploitatie	500.000	0	0	500.000	0	0	500.000	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>500.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>500.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>500.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
12	60102	Algemene reserve	2.500.000	0	0	2.500.000	0	0	2.500.000	0	0
12	60103	Reserve batig saldo voorgaande dienstjaren	0	2.242.220	2.242.220	0	0	0	0	0	0
12	60107	Reserve Kapitaalwerken	5.605.418	529.844	3.811.410	2.323.852	50.000	451.250	1.922.602	50.000	50.000
12	60109	Saldi Reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>8.105.418</i>	<i>2.772.063</i>	<i>6.053.629</i>	<i>4.823.852</i>	<i>50.000</i>	<i>451.250</i>	<i>4.422.602</i>	<i>50.000</i>	<i>50.000</i>
		Totaal algemene reserves	8.605.418	2.772.063	6.053.629	5.323.852	50.000	451.250	4.922.602	50.000	50.000
		Bestemmingsreserves									
KVS	60400	Reserve Seniorenbeleid	65.757	7.000	0	72.757	7.000	0	79.757	7.000	7.000
		<i>Totaal per programma</i>	<i>65.757</i>	<i>7.000</i>	<i>0</i>	<i>72.757</i>	<i>7.000</i>	<i>0</i>	<i>79.757</i>	<i>7.000</i>	<i>7.000</i>
2	60311	Reserve onderhoud graven	0	978.984	35.156	943.828	106.780	39.506	1.011.102	106.780	106.780
4	60261	Reserve infrastructurale werken	758.176	113.856	332.500	539.532	271.452	525.000	285.984	103.332	103.332
4	60281	Reserve Woonomgeving	671.404	11.552	544.875	138.082	441.819	390.109	189.792	221.819	221.819
		<i>Totaal per programma</i>	<i>1.429.580</i>	<i>1.104.392</i>	<i>912.531</i>	<i>1.621.442</i>	<i>820.051</i>	<i>954.615</i>	<i>1.486.878</i>	<i>431.931</i>	<i>431.931</i>
7	60221	Reserve beeldende kunsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	60222	Reserve recreatieve voorzieningen	30.472	10.000	0	40.472	10.000	0	50.472	10.000	10.000
		<i>Totaal per programma</i>	<i>30.472</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>40.472</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>50.472</i>	<i>10.000</i>	<i>10.000</i>
8	60357	Reserve Inkomensdeel WWB	955.656	-312	182.531	772.813	-312	182.531	589.970	-312	-312
8	60364	Reserve Werkdeel WWB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>955.656</i>	<i>-312</i>	<i>182.531</i>	<i>772.813</i>	<i>-312</i>	<i>182.531</i>	<i>589.970</i>	<i>-312</i>	<i>-312</i>
9	60321	Reserve voorzieningen WVG	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	60348	Reserve WMO	1.219.968	244.457	222.736	1.241.689	254.100	253.017	1.242.772	362.492	362.492
9	60353	Reserve Minderhedenbeleid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>1.219.968</i>	<i>244.457</i>	<i>222.736</i>	<i>1.241.689</i>	<i>254.100</i>	<i>253.017</i>	<i>1.242.772</i>	<i>362.492</i>	<i>362.492</i>
10	60372	Reserve egalisatie afvalstoffenheffing	156.335	100.000	76.552	179.783	186.642	0	366.425	148.184	148.184
10	60373	Reserve Renovatie Riolering	1.670.844	0	268.087	1.402.757	0	3.714	1.399.043	110.838	110.838
		<i>Totaal per programma</i>	<i>1.827.179</i>	<i>100.000</i>	<i>344.639</i>	<i>1.582.540</i>	<i>186.642</i>	<i>3.714</i>	<i>1.765.468</i>	<i>259.022</i>	<i>259.022</i>
11	60365	Reserve planschade	116.313	0	0	116.313	0	0	116.313	0	0
11	60370	Reserve Bestemmingsplannen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	60375	Reserve Duurzaamheidsfonds	49.431	49.984	163.496	-64.080	57.982	93.333	-99.431	21.080	21.080
11	60376	Reserve Monumentenfonds	84.077	24.492	73.000	35.569	28.991	0	64.560	10.540	10.540
11	60377	Reserve Rood met Groen Koppelingsfonds	152.406	48.984	75.000	126.390	137.982	80.000	184.372	21.080	21.080
		<i>Totaal per programma</i>	<i>402.228</i>	<i>123.460</i>	<i>311.496</i>	<i>214.192</i>	<i>224.955</i>	<i>173.333</i>	<i>265.814</i>	<i>52.700</i>	<i>52.700</i>
12	60108	Reserve Kapitaallasten	8.921.893	446.095	1.023.047	8.344.940	417.247	988.995	7.773.192	388.660	388.660
12	60111	Reserve Superdividend Intergas	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	60112	Reserve Kapitaallasten gemeentewerf	1.622.170	81.108	146.913	1.556.365	77.818	145.498	1.488.685	74.434	74.434
12	60113	Reserve Verkoop Intergas	0	5.496.000	2.862.308	2.633.692	131.685	0	2.765.377	138.269	138.269
12	60302	Reserve Egalisatie Investeringsbijdragen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	60378	Reserve Opvang financiële en economische crisis	3.700.000	0	0	3.700.000	0	135.634	3.564.366	0	0
12	60379	Reserve Bestuursakkoord 2010 - 2014	3.500.500	0	101.400	3.399.100	200.000	580.500	3.018.600	100.000	100.000
12	60398	Reserve organisatiekosten	416.748	0	53.382	363.366	0	0	363.366	0	0
12	60399	Reserve organisatie-ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>18.161.310</i>	<i>6.023.203</i>	<i>4.187.050</i>	<i>19.997.463</i>	<i>826.750</i>	<i>1.850.627</i>	<i>18.973.586</i>	<i>701.363</i>	<i>701.363</i>
		Totaal overige bestemmingsres.	24.092.150	7.612.200	6.160.982	25.543.368	2.329.186	3.417.837	24.454.717	1.824.196	1.824.196
		Totaal reserves (A)	32.697.568	10.384.263	12.214.611	30.867.219	2.379.186	3.869.087	29.377.319	1.874.196	1.874.196

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

pro gram ma	Nr. ECL	Naam reserve/voorziening	JAAR 2014				JAAR 2015			
			Verminder- ingen 2013	Saldo aan het begin van het boekjaar 2014	Vermeerde- ringen 2014	Verminder- ingen 2014	Saldo aan het begin van het boekjaar 2015	Vermeerde- ringen 2015	Verminder- ingen 2015	Saldo aan het einde van het boekjaar 2015
		A. RESERVES (ALGEMENE DIENST)								
		Algemene reserves								
11	60110	Reserve Grondexploitatie	0	500.000	0	0	500.000	0	0	500.000
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>500.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>500.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>500.000</i>
12	60102	Algemene reserve	0	2.500.000	0	0	2.500.000	0	0	2.500.000
12	60103	Reserve batig saldo voorgaande dienstjaren	0	0	0	0	0	0	0	0
12	60107	Reserve Kapitaalwerken	848.750	1.123.852	0	237.977	885.875	0	155.500	730.375
12	60109	Saldi Reserve	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>848.750</i>	<i>3.623.852</i>	<i>0</i>	<i>237.977</i>	<i>3.385.875</i>	<i>0</i>	<i>155.500</i>	<i>3.230.375</i>
		Totaal algemene reserves	848.750	4.123.852	0	237.977	3.885.875	0	155.500	3.730.375
		Bestemmingsreserves								
KVS	60400	Reserve Seniorenbeleid	0	86.757	7.000	0	93.757	7.000	0	100.757
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>86.757</i>	<i>7.000</i>	<i>0</i>	<i>93.757</i>	<i>7.000</i>	<i>0</i>	<i>100.757</i>
2	60311	Reserve onderhoud graven	43.759	1.074.123	106.780	48.011	1.132.892	106.780	52.264	1.187.408
4	60261	Reserve infrastructurale werken	0	389.316	105.948	352.500	142.764	76.980	0	219.744
4	60281	Reserve Woonomgeving	190.109	221.502	201.819	390.109	33.212	11.819	40.109	4.922
		<i>Totaal per programma</i>	<i>233.868</i>	<i>1.684.941</i>	<i>414.547</i>	<i>790.620</i>	<i>1.308.868</i>	<i>195.579</i>	<i>92.373</i>	<i>1.412.074</i>
7	60221	Reserve beeldende kunsten	0	0	0	0	0	0	0	0
	60222	Reserve recreatieve voorzieningen	0	60.472	10.000	0	70.472	10.000	0	80.472
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>60.472</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>70.472</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>80.472</i>
8	60357	Reserve Inkomensdeel WWB	182.531	407.127	-312	182.531	224.284	-312	182.531	41.441
8	60364	Reserve Werkdeel WWB	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>182.531</i>	<i>407.127</i>	<i>-312</i>	<i>182.531</i>	<i>224.284</i>	<i>-312</i>	<i>182.531</i>	<i>41.441</i>
9	60321	Reserve voorzieningen WVG	0	0	0	0	0	0	0	0
9	60348	Reserve WMO	284.297	1.320.967	351.805	296.599	1.376.173	248.211	296.599	1.327.785
9	60353	Reserve Minderhedenbeleid	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>284.297</i>	<i>1.320.967</i>	<i>351.805</i>	<i>296.599</i>	<i>1.376.173</i>	<i>248.211</i>	<i>296.599</i>	<i>1.327.785</i>
10	60372	Reserve egalisatie afvalstoffenheffing	0	514.609	200.724	0	715.333	265.030	0	980.363
10	60373	Reserve Renovatie Riolering	0	1.509.881	192.386	0	1.702.267	292.275	0	1.994.542
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>2.024.490</i>	<i>393.110</i>	<i>0</i>	<i>2.417.600</i>	<i>557.305</i>	<i>0</i>	<i>2.974.905</i>
11	60365	Reserve planschade	0	116.313	0	0	116.313	0	0	116.313
11	60370	Reserve Bestemmingsplannen	0	0	0	0	0	0	0	0
11	60375	Reserve Duurzaamheidsfonds	10.000	-88.351	29.046	0	-59.305	24.142	0	-35.163
11	60376	Reserve Monumentenfonds	0	75.100	14.523	0	89.623	12.071	0	101.694
11	60377	Reserve Rood met Groen Koppelingsfonds	0	205.452	29.046	0	234.498	24.142	0	258.640
		<i>Totaal per programma</i>	<i>10.000</i>	<i>308.514</i>	<i>72.615</i>	<i>0</i>	<i>381.129</i>	<i>60.355</i>	<i>0</i>	<i>441.484</i>
12	60108	Reserve Kapitaallasten	955.754	7.206.098	360.305	903.637	6.662.766	333.138	828.606	6.167.298
12	60111	Reserve Superdividend Intergas	0	0	0	0	0	0	0	0
12	60112	Reserve Kapitaallasten gemeentewerf	142.114	1.421.005	71.050	138.730	1.353.325	67.666	135.346	1.285.646
12	60113	Reserve Verkoop Intergas	0	2.903.646	145.182	0	3.048.828	152.441	0	3.201.269
12	60302	Reserve Egalisatie Investeringsbijdragen	0	0	0	0	0	0	0	0
12	60378	Reserve Opvang financiële en economische crisis	47.415	3.516.951	0	321.588	3.195.363	0	321.588	2.873.775
12	60379	Reserve Bestuursakkoord 2010 - 2014	211.500	2.907.100	100.000	105.000	2.902.100	0	-15.000	2.917.100
12	60398	Reserve organisatiekosten	0	363.366	0	0	363.366	0	0	363.366
12	60399	Reserve organisatie-ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>1.356.783</i>	<i>18.318.166</i>	<i>676.537</i>	<i>1.468.955</i>	<i>17.525.748</i>	<i>553.245</i>	<i>1.270.540</i>	<i>16.808.454</i>
		Totaal overige bestemmingsres.	2.067.479	24.211.434	1.925.302	2.738.705	23.398.031	1.631.383	1.842.043	23.187.371
		Totaal reserves (A)	2.916.229	28.335.286	1.925.302	2.976.682	27.283.906	1.631.383	1.997.543	26.917.746

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

pro gram ma	Nr. ECL	Naam reserve/voorziening	JAAR 2011			JAAR 2012			JAAR 2013		
			Saldo aan het begin van het boekjaar 2011	Vermeerde- ringen 2011	Verminde- ringen 2011	Saldo aan het begin van het boekjaar 2012	Vermeerde- ringen 2012	Verminde- ringen 2012	Saldo aan het begin van het boekjaar 2013	Vermeerde- ringen 2013	
		B. VOORZIENINGEN (ALG. DIENST)									
1	60401	Voorz. uitkering pensioenen wethouders	1.978.710	50.000	0	2.028.710	50.000	0	2.078.710	50.000	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>1.978.710</i>	<i>50.000</i>	<i>0</i>	<i>2.028.710</i>	<i>50.000</i>	<i>0</i>	<i>2.078.710</i>	<i>50.000</i>	
KVS	60650	Voorziening onderh.gemeentehuis	173.579	11.530	42.000	143.109	27.080	7.904	162.285	31.080	
KVS	60662	Voorziening onderh.Werkppts. Werkendam	0	20.150	0	20.150	20.150	1.405	38.895	20.150	
KVS	60663	Voorziening onderh.Werkppts. Sleenwijk	30.969	0	750	30.219	0	13.185	17.034	0	
KVS	60664	Voorziening onderh.Werkppts.Nieuwendijk	0	0	0	0	0	0	0	0	
KVS	60665	Voorziening onderh.Werkppts.Dussen	0	0	0	0	0	0	0	0	
KVS	60666	Voorziening onderh.Werkppts.Hank	22.745	500	0	23.245	500	2.344	21.401	500	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>227.293</i>	<i>32.180</i>	<i>42.750</i>	<i>216.723</i>	<i>47.730</i>	<i>24.838</i>	<i>239.615</i>	<i>51.730</i>	
2	60312	Voorziening onderhoud graven	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	60671	Voorziening onderh.Bergingen begraafppts.	2.876	1.800	800	3.876	5.800	9.545	131	1.800	
2	60673	Voorziening onderhoud.begraafppts. 't Laantje	380.102	0	7.498	372.604	0	6.669	365.935	0	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>382.978</i>	<i>1.800</i>	<i>8.298</i>	<i>376.480</i>	<i>5.800</i>	<i>16.214</i>	<i>366.066</i>	<i>1.800</i>	
3	60667	Voorziening onderh.Kazerne Werkendam	64.973	3.750	65.060	3.663	5.500	0	9.163	5.500	
3	60668	Voorziening onderh.Kazerne Sleenwijk	25.718	100	750	25.068	100	13.185	11.983	100	
3	60669	Voorziening onderh.Kazerne Dussen	24.993	1.000	2.500	23.493	1.000	3.891	20.602	1.000	
3	60670	Voorziening onderh.Kazerne Hank	2.848	4.500	9.000	-1.652	6.000	2.344	2.004	6.000	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>118.532</i>	<i>9.350</i>	<i>77.310</i>	<i>50.572</i>	<i>12.600</i>	<i>19.420</i>	<i>43.752</i>	<i>12.600</i>	
4	60489	Voorziening financiering reconstructies wegen ruimten	3.035.605	278.000	2.425.285	888.319	330.000	0	1.218.319	330.000	
4	60491	Voorziening onderhoud asfaltwegen	1.098.381	218.000	227.108	1.089.273	218.000	41.200	1.266.073	218.000	
4	60494	Voorziening onderhoud bruggen	161.818	53.000	13.110	201.708	53.000	15.000	239.708	53.000	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>4.295.804</i>	<i>549.000</i>	<i>2.665.503</i>	<i>2.179.300</i>	<i>601.000</i>	<i>56.200</i>	<i>2.724.100</i>	<i>601.000</i>	
5	60492	Voorziening onderhoud havens	1.180.462	108.500	1.072.000	216.962	108.500	15.000	310.462	108.500	
5	60493	Voorziening onderhoud pontveer	83.568	4.000	0	87.568	4.000	0	91.568	4.000	
5	60658	Voorziening onderh.Kant.Havenmeester	9.143	100	2.500	6.743	100	0	6.843	100	
5	60659	Voorziening onderh.Wachthuisje veerdienst	5.549	0	0	5.549	0	331	5.218	0	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>1.278.723</i>	<i>112.600</i>	<i>1.074.500</i>	<i>316.823</i>	<i>112.600</i>	<i>15.331</i>	<i>414.092</i>	<i>112.600</i>	
6	60331	Voorziening huisvesting onderwijs	3.706.146	1.484.000	1.461.774	3.728.372	1.484.000	1.457.542	3.754.830	1.484.000	
6	60431	Voorziening Onderhoud Schoolgebouwen	991.507	140.375	419.522	712.360	140.375	212.451	640.284	140.375	
6	60437	Voorziening Onderhoud Campus	293.252	55.062	11.777	336.537	55.062	8.749	382.850	55.062	
6	60442	Voorziening risico G.O.A. geschild	32.070	0	31.048	1.022	0	0	1.022	0	
6	60654	Voorziening onderh.P.S.Z. Wilgenhoek	4.749	0	0	4.749	0	0	4.749	0	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>5.027.724</i>	<i>1.679.437</i>	<i>1.924.121</i>	<i>4.783.040</i>	<i>1.679.437</i>	<i>1.678.742</i>	<i>4.783.735</i>	<i>1.679.437</i>	
7	60649	Voorziening Culturele Centra	41.399	44.500	9.500	76.399	44.500	20.000	100.899	44.500	
7	60651	Voorziening Onderhoud Bibliotheek	26.670	2.000	0	28.670	2.000	15.000	15.670	2.000	
7	60652	Voorziening onderh.De Kwinter	168.178	3.500	81.545	90.133	3.500	2.428	91.205	3.500	
7	60653	Voorziening onderh.Tavenu	113.616	25.259	5.300	133.575	21.259	148.833	6.001	21.259	
7	60660	Voorziening onderh.Hertenkamp	3.624	100	3.420	304	500	0	804	500	
7	60403	Voorz. renovatie/verv. kleedaccom.	438.319	58.374	12.800	483.893	60.375	0	544.268	60.375	
7	60421	Voorz. onderh.zwembad Werkina	166.780	89.000	91.458	164.322	89.000	105.081	148.241	89.000	
7	60422	Voorz. onderh.zwembad Bijtelskil	23.749	65.409	26.408	62.750	65.409	158.379	-30.220	65.409	
7	60655	Voorziening Onderhoud De Crosser	84.357	26.000	22.973	87.385	15.000	37.184	65.201	15.000	
7	60656	Voorziening Onderhoud Gymzaal Vlietstraat	57.308	6.500	8.800	55.008	6.500	32.159	29.349	6.500	
7	60657	Voorziening Onderhoud Sportzaal De Fuik	188.304	28.000	3.500	212.804	19.000	19.362	212.442	19.000	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>1.312.304</i>	<i>348.642</i>	<i>265.703</i>	<i>1.395.243</i>	<i>327.043</i>	<i>538.426</i>	<i>1.183.860</i>	<i>327.043</i>	
8	60355	Voorziening Fonds Werk & Inkomen	0	0	0	0	0	0	0	0	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
10	60674	Voorziening onderhoud milieustation Werkendam	3.368	1.200	3.000	1.568	2.000	1.025	2.543	2.000	
10	60374	Voorziening nazorg stortplaatsen	118.000	0	0	118.000	0	0	118.000	0	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>121.368</i>	<i>1.200</i>	<i>3.000</i>	<i>119.568</i>	<i>2.000</i>	<i>1.025</i>	<i>120.543</i>	<i>2.000</i>	
11	60590	Voorziening Grondexploitatie	455.248	0	0	455.248	0	0	455.248	0	
11	60592	Voorziening bouwrijpmaken Muggenschans II - IV	268.125	0	3.317	264.808	0	0	264.808	0	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>723.373</i>	<i>0</i>	<i>3.317</i>	<i>720.056</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>720.056</i>	<i>0</i>	
12	60499	Voorz. dubieuze debiteuren	184.714	0	0	184.714	0	0	184.714	0	
12	60402	Voorz. omzetbelasting	400.000	0	0	400.000	0	0	400.000	0	
12	60405	Voorziening organisatiekosten	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	60406	Voorziening IZA-gelden	0	140.000	0	140.000	0	0	140.000	0	
		<i>Totaal per programma</i>	<i>584.714</i>	<i>140.000</i>	<i>0</i>	<i>724.714</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>724.714</i>	<i>0</i>	
		Totaal voorzieningen (B)	16.051.521	2.924.209	6.064.503	12.911.227	2.838.210	2.350.196	13.399.241	2.838.210	
		TOTAAL GENERAAL	48.749.089	13.308.472	18.279.114	43.778.447	5.217.396	6.219.283	42.776.560	4.712.406	

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

pro gram ma	Nr. ECL	Naam reserve/voorziening	JAAR 2014				JAAR 2015			
			Verminder- ingen 2013	Saldo aan het begin van het boekjaar 2014	Vermeerde- ringen 2014	Verminder- ingen 2014	Saldo aan het begin van het boekjaar 2015	Vermeerde- ringen 2015	Verminder- ingen 2015	Saldo aan het einde van het boekjaar 2015
		B. VOORZIENINGEN (ALG. DIENST)								
1	60401	Voorz. uitkering pensioenen wethouders	0	2.128.710	50.000	0	2.178.710	50.000	0	2.228.710
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>2.128.710</i>	<i>50.000</i>	<i>0</i>	<i>2.178.710</i>	<i>50.000</i>	<i>0</i>	<i>2.228.710</i>
KVS	60650	Voorziening onderh.gemeentehuis	81.103	112.262	31.080	12.306	131.036	31.080	91.297	70.819
KVS	60662	Voorziening onderh.Werkplts. Werkendam	1.224	57.821	20.150	14.548	63.423	20.150	14.188	69.385
KVS	60663	Voorziening onderh.Werkplts. Sleeuwijk	0	17.034	0	3.045	13.989	0	2.696	11.293
KVS	60664	Voorziening onderh.Werkplts.Nieuwendijk	0	0	0	0	0	0	0	0
KVS	60665	Voorziening onderh.Werkplts.Dussen	0	0	0	0	0	0	0	0
KVS	60666	Voorziening onderh.Werkplts.Hank	0	21.901	500	13.629	8.772	500	3.846	5.426
		<i>Totaal per programma</i>	<i>82.327</i>	<i>209.018</i>	<i>51.730</i>	<i>43.528</i>	<i>217.220</i>	<i>51.730</i>	<i>112.027</i>	<i>156.923</i>
2	60312	Voorziening onderhoud graven	0	0	0	0	0	0	0	0
2	60671	Voorziening onderh.Bergingen begraafplts.	0	1.931	1.800	0	3.731	1.800	4.528	1.003
2	60673	Voorziening onderhoud.begraafplts. 't Laantje	6.669	359.266	0	6.669	352.597	0	6.669	345.928
		<i>Totaal per programma</i>	<i>6.669</i>	<i>361.197</i>	<i>1.800</i>	<i>6.669</i>	<i>356.328</i>	<i>1.800</i>	<i>11.197</i>	<i>346.931</i>
3	60667	Voorziening onderh.Kazerne Werkendam	1.625	13.038	5.500	0	18.538	5.500	13.537	10.501
3	60668	Voorziening onderh.Kazerne Sleeuwijk	0	12.083	100	3.045	9.138	100	2.696	6.542
3	60669	Voorziening onderh.Kazerne Dussen	494	21.108	1.000	2.311	19.797	1.000	5.011	15.786
3	60670	Voorziening onderh.Kazerne Hank	0	8.004	6.000	13.629	375	6.000	3.846	2.529
		<i>Totaal per programma</i>	<i>2.119</i>	<i>54.233</i>	<i>12.600</i>	<i>18.985</i>	<i>47.848</i>	<i>12.600</i>	<i>25.090</i>	<i>35.358</i>
4	60489	Voorziening financiering reconstructies wegen ruimten	307.000	1.241.319	330.000	741.000	830.319	330.000	745.832	414.487
4	60491	Voorziening onderhoud asfaltwegen	153.300	1.330.773	218.000	634.600	914.173	218.000	878.350	253.823
4	60494	Voorziening onderhoud bruggen	31.500	261.208	53.000	25.000	289.208	53.000	38.770	303.438
		<i>Totaal per programma</i>	<i>491.800</i>	<i>2.833.300</i>	<i>601.000</i>	<i>1.400.600</i>	<i>2.033.700</i>	<i>601.000</i>	<i>1.662.952</i>	<i>971.748</i>
5	60492	Voorziening onderhoud havens	0	418.962	108.500	0	527.462	108.500	0	635.962
5	60493	Voorziening onderhoud pontveer	0	95.568	4.000	0	99.568	4.000	0	103.568
5	60658	Voorziening onderh.Kant.Havenmeester	0	6.943	100	186	6.857	100	0	6.957
5	60659	Voorziening onderh.Wachthuisje veerdienst	0	5.218	0	161	5.057	0	86	4.971
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>526.692</i>	<i>112.600</i>	<i>347</i>	<i>638.945</i>	<i>112.600</i>	<i>86</i>	<i>751.459</i>
6	60331	Voorziening huisvesting onderwijs	1.421.194	3.817.636	1.484.000	1.392.359	3.909.277	1.959.000	1.393.453	4.474.824
6	60431	Voorziening Onderhoud Schoolgebouwen	235.180	545.479	140.375	510.692	175.162	140.375	133.574	181.963
6	60437	Voorziening Onderhoud Campus	13.267	424.645	55.062	8.749	470.958	55.062	47.945	478.075
6	60442	Voorziening risico G.O.A. geschild	0	1.022	0	0	1.022	0	0	1.022
6	60654	Voorziening onderh.P.S.Z. Wilgenhoek	0	4.749	0	0	4.749	0	0	4.749
		<i>Totaal per programma</i>	<i>1.669.641</i>	<i>4.793.531</i>	<i>1.679.437</i>	<i>1.911.800</i>	<i>4.561.168</i>	<i>2.154.437</i>	<i>1.574.972</i>	<i>5.140.633</i>
7	60649	Voorziening Culturele Centra	21.300	124.099	44.500	0	168.599	44.500	0	213.099
7	60651	Voorziening Onderhoud Bibliotheek	0	17.670	2.000	0	19.670	2.000	0	21.670
7	60652	Voorziening onderh.De Kwinter	5.299	89.406	3.500	40.798	52.108	3.500	38.209	17.399
7	60653	Voorziening onderh.Tavenu	1.855	25.405	21.259	1.855	44.809	21.259	18.846	47.222
7	60660	Voorziening onderh.Hertenkamp	0	1.304	500	1.393	411	500	0	911
7	60403	Voorz. renovatie/verv. kleedaccom.	0	604.643	60.375	0	665.018	60.375	0	725.393
7	60421	Voorz. onderh.zwembad Werkina	115.944	121.297	89.000	85.538	124.759	89.000	173.079	40.680
7	60422	Voorz. onderh.zwembad Bijtelskil	26.402	8.787	65.409	162.701	-88.505	65.409	59.210	-82.306
7	60655	Voorziening Onderhoud De Crosser	6.208	73.993	15.000	0	88.993	15.000	0	103.993
7	60656	Voorziening Onderhoud Gymzaal Vlietstraat	7.628	28.221	6.500	11.586	23.135	6.500	3.503	26.132
7	60657	Voorziening Onderhoud Sportzaal De Fuik	12.907	218.535	19.000	2.842	234.693	19.000	22.420	231.273
		<i>Totaal per programma</i>	<i>197.543</i>	<i>1.313.360</i>	<i>327.043</i>	<i>306.713</i>	<i>1.333.690</i>	<i>327.043</i>	<i>315.267</i>	<i>1.345.466</i>
8	60355	Voorziening Fonds Werk & Inkomen	0	0	0	0	0	0	0	0
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
10	60674	Voorziening onderhoud milieustation Werkendam	0	4.543	2.000	3.286	3.257	2.000	3.879	1.378
10	60374	Voorziening nazorg stortplaatsen	0	118.000	0	0	118.000	0	0	118.000
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>122.543</i>	<i>2.000</i>	<i>3.286</i>	<i>121.257</i>	<i>2.000</i>	<i>3.879</i>	<i>119.378</i>
11	60590	Voorziening Grondexploitatie	0	455.248	0	0	455.248	0	0	455.248
11	60592	Voorziening bouwrijpmaken Muggenschans II - IV	0	264.808	0	0	264.808	0	0	264.808
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>720.056</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>720.056</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>720.056</i>
12	60499	Voorz. dubieuze debiteuren	0	184.714	0	0	184.714	0	0	184.714
12	60402	Voorz. omzetbelasting	0	400.000	0	0	400.000	0	0	400.000
12	60405	Voorziening organisatiekosten	0	0	0	0	0	0	0	0
12	60406	Voorziening IZA-gelden	0	140.000	0	0	140.000	0	0	140.000
		<i>Totaal per programma</i>	<i>0</i>	<i>724.714</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>724.714</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>724.714</i>
		Totaal voorzieningen (B)	2.450.099	13.787.352	2.838.210	3.691.928	12.933.634	3.313.210	3.705.470	12.541.374
		TOTAAL GENERAAL	5.366.328	42.122.638	4.763.512	6.668.610	40.217.540	4.944.593	5.703.013	39.459.121